

Obvezujuća odluka Odbora (članak 65.)

Obvezujuća odluka 2/2023 o sporu koji je podnijelo irsko nadzorno tijelo u vezi s društvom TikTok Technology Limited (članak 65. Opće uredbe o zaštiti podataka)

Doneseno 2. kolovoza 2023.

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

Sadržaj

1	Sažetak spora	4
2	Pravo na dobru upravu	6
3	Uvjeti za donošenje obvezujuće odluke	7
3.1	Prigovor(i) predmetnih nadzornih tijela u vezi s nacrtom odluke	7
3.2	Irsko nadzorno tijelo ne uzima u obzir prigovore na nacrt odluke ili je mišljenja da su prigovori nerelevantni ili neobrazloženi	8
3.3	Dopuštenost predmeta	8
3.4	Struktura obvezujuće odluke	9
4	O mogućem dodatnom kršenju članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe (načelo poštenosti) ...	9
4.1	Analiza vodećeg nadzornog tijela u nacrtu odluke	9
4.2	Sažetak prigovora predmetnih nadzornih tijela	13
4.3	Stajalište vodećeg nadzornog tijela o prigovoru	16
4.4	Analiza Odbora	16
4.4.1	Procjena toga je li prigovor bio relevantan i obrazložen	16
4.4.2	Procjena osnovanosti	20
5	O mogućem kršenju članka 25. Opće uredbe o zaštiti podataka u pogledu provjere dobi	28
5.1	Analiza vodećeg nadzornog tijela u nacrtu odluke	28
5.2	Sažetak prigovora predmetnih nadzornih tijela	32
5.3	Stajalište vodećeg nadzornog tijela o prigovoru	35
5.4	Analiza Odbora	36
5.4.1	Procjena toga je li prigovor bio relevantan i obrazložen	36
5.4.2	Procjena osnovanosti	39
6	O korektivnim mjerama	57
6.1	Analiza vodećeg nadzornog tijela u nacrtu odluke	57
6.2	Sažetak prigovora predmetnih nadzornih tijela	58
6.3	Stajalište vodećeg nadzornog tijela o prigovorima	59
6.4	Analiza Europskog odbora za zaštitu podataka	60
6.4.1	Procjena jesu li prigovori relevantni i obrazloženi	60
6.4.2	Procjena osnovanosti	62
7	Obvezujuća odluka	64
8	Završne napomene	65

Europski odbor za zaštitu podataka

uzimajući u obzir članak 63. i članak 65. stavak 1. točku (a) Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (dalje u tekstu: **Opća uredba**)¹,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru (dalje u tekstu: „EGP”), a posebno njegov Prilog XI. i Protokol 37., kako su izmijenjeni Odlukom Zajedničkog odbora EGP-a br. 154/2018 od 6. srpnja 2018.²,

uzimajući u obzir članak 11. i članak 22. svojeg Poslovnika (u daljnjem tekstu: „**poslovnik Odbora**”)³,
budući da:

(1) iz članka 60. Opće uredbe o zaštiti podataka proizlazi da **vodeće nadzorno tijelo** surađuje s drugim **predmetnim nadzornim tijelima** nastojeći postići konsenzus, da vodeće nadzorno tijelo i predmetna nadzorna tijela međusobno razmjenjuju sve bitne informacije i da vodeće nadzorno tijelo bez odgađanja obavješćuje druga predmetna nadzorna tijela o bitnim informacijama u vezi s predmetom. Vodeće nadzorno tijelo bez odgađanja dostavlja nacrt odluke drugim predmetnim nadzornim tijelima kako bi ona dala svoje mišljenje te pridaje dužnu pozornost njihovim stajalištima.

(2) Ako bilo koje predmetno nadzorno tijelo iznese obrazložen i relevantan prigovor na nacrt odluke u skladu s člankom 4. stavkom 24. i člankom 60. stavkom 4. Opće uredbe o zaštiti podataka, a vodeće nadzorno tijelo ne namjerava uzeti u obzir obrazložen i relevantan prigovor ili smatra da prigovor nije obrazložen i relevantan, vodeće nadzorno tijelo predmet predaje na rješavanje u sklopu mehanizma konzistentnosti iz članka 63. Opće uredbe o zaštiti podataka.

(3) Glavna je uloga Europskog odbora za zaštitu podataka (dalje u tekstu: „**Odbor**”) osigurati dosljednu primjenu Opće uredbe u cijelom EGP-u. U skladu s člankom 65. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe, Odbor donosi obvezujuću odluku o svim pitanjima koja su predmet relevantnih i obrazloženih prigovora, a posebno o pitanju kršenja Opće uredbe.

(4) Obvezujuća odluka Odbora donosi se dvotrećinskom većinom članova Odbora u skladu s člankom 65. stavkom 2. Opće uredbe u vezi s člankom 11. stavkom 4. Poslovnika Odbora u roku od mjesec dana nakon što predsjednica Odbora i nadležno nadzorno tijelo odluče da je dokumentacija potpuna. Rok se može produljiti za dodatnih mjesec dana, uzimajući u obzir složenost predmeta, na temelju odluke predsjednice Odbora na vlastitu inicijativu ili na zahtjev najmanje jedne trećine članova Odbora.

(5) U skladu s člankom 65. stavkom 3. Opće uredbe, ako unatoč takvom produljenju Odbor nije uspio donijeti odluku unutar roka, odluku će u roku od dva tjedna nakon isteka produljenja donijeti običnom većinom članova.

(6) U skladu s člankom 11. stavkom 6. Poslovnika Odbora, vjerodostojan je samo tekst odluke na engleskom jeziku jer je to jezik postupka donošenja odluka Odbora.

¹ SL L 119, 4.5.2016., str. 1.

² Upućivanja na „države članice” u ovoj odluci trebala bi se tumačiti kao upućivanja na „države članice EGP-a”.

³ Poslovnik Europskog odbora za zaštitu podataka, donesen 25. svibnja 2018. (trenutačna verzija: donesena 6. travnja 2022.).

DONIO JE SLJEDEĆU OBVEZUJUĆU ODLUKU

1 SAŽETAK SPORA

1. Ovaj dokument sadržava obvezujuću odluku koju je Odbor donio u skladu s člankom 65. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe o zaštiti podataka. Odluka se odnosi na spor nastao u vezi s nacrtom odluke (dalje u tekstu „**nacrt odluke**”) koji je izdalo irsko nadzorno tijelo („Komisija za zaštitu podataka”, dalje u tekstu „**irsko nadzorno tijelo**”, koje se u tom kontekstu naziva i „**vodeće nadzorno tijelo**”) i naknadnih prigovora talijanskog nadzornog tijela („Garante per la protezione dei dati personali”, dalje u tekstu „**talijansko nadzorno tijelo**”) i njemačkih nadzornih tijela „Berliner Beauftragte für Datenschutz und Informationsfreiheit” i „Landesbeauftragte für den Datenschutz und die Informationsfreiheit Baden-Württemberg”⁴ (dalje u tekstu: **njemačka nadzorna tijela**).
2. Predmetni nacrt odluke odnosi se na „istragu na vlastitu inicijativu” (IN-21- 9-1) (dalje u tekstu „**istraga**”), o čijem je početku irsko nadzorno tijelo 14. rujna 2021.⁵ obavijestilo društvo TikTok Technology Limited (dalje u tekstu „**društvo TTL**”) i koji se odnosi na usklađenost društva TTL s njegovim obvezama u skladu s člancima 5., 12., 13., 24. i 25. Opće uredbe u kontekstu njegove platforme TikTok⁶.
3. TTL je društvo sa sjedištem u Dublinu u Irskoj. U svojem nacrtu odluke irsko nadzorno tijelo izrazilo zadovoljstvo činjenicom da je irsko nadzorno tijelo ujedno vodeće nadzorno tijelo (u smislu Opće uredbe) za društvo TTL, kao voditelj obrade, za obradu koja je predmet njegove istrage⁷.
4. TikTok je platforma društvenih medija usmjerena na videozapise koja registriranim korisnicima omogućuje izradu i razmjenu videozapisa različitog trajanja te komunikaciju s drugim korisnicima putem poruka⁸ (dalje u tekstu „**platforma TikTok**”).
5. Nacrt odluke odnosi se na obradu osobnih podataka registriranih korisnika platforme TikTok koji u dobi od 13 do 17 godina koju provodi društvo TTL, kao i na određena pitanja u vezi s obradom osobnih podataka društva TTL koja se odnosi na djecu mlađu od 13 godina⁹.
6. Vremenski raspon istrage obuhvaća razdoblje od 31. srpnja 2020. do 31. prosinca 2020. (dalje u tekstu „**relevantno razdoblje**”) ¹⁰.
7. U tablici ispod naveden je sažetak vremenskog slijeda događaja koji su bili dio postupka do podnošenja predmeta na rješavanje u sklopu mehanizma konzistentnosti.

7. lipnja 2022.	Irsko nadzorno tijelo izdalo je 7. lipnja 2022. preliminarni nacrt odluke (dalje u tekstu: „ preliminarni nacrt odluke ”) društvu TTL. Irsko nadzorno tijelo pozvalo je društvo TTL da iznese svoja stajališta o preliminarnom nacrtu odluke.
-----------------	--

⁴ Berlinsko nadzorno tijelo uložilo je prigovor i u ime nadzornog tijela Baden–Württemberg.

⁵ Nacrt odluke, točka 22.

⁶ Nacrt odluke, točke 3., 32.

⁷ Nacrt odluke, točka 51.

⁸ Nacrt odluke, točka 5.

⁹ Nacrt odluke, točka 32. Pojam „djeca korisnici” u nacrtu odluke upotrebljava se kao upućivanje na registrirane korisnike platforme TikTok koji su u dobi od 13 do 17 godina.

¹⁰ Nacrt odluke, točka 31.

lipanj – rujna 2022.	<p>Dana 2. kolovoza 2022. društvo TTL dostavilo je svoje podneske o preliminarnom nacrtu odluke (dalje u tekstu: „podnesci društva TTL o preliminarnom nacrtu odluke”)¹¹.</p> <p>Irsko nadzorno tijelo je 11. kolovoza 2022. uputilo dodatne upite društvu TTL u vezi s podnescima društva TTL; društvo TTL odgovorilo je 22. kolovoza 2022.</p> <p>Dana 7. rujna 2022. društvo TTL podnijelo je i stručno izvješće.</p>
13. rujna 2022.	Irsko nadzorno tijelo podijelilo je svoj nacrt odluke s predmetnim nadzornim tijelima u skladu s člankom 60. stavkom 3. Opće uredbe.
listopada 2022.	<p>Talijansko nadzorno tijelo i njemačka nadzorna tijela uložili su prigovore u skladu s člankom 60. stavkom 4. Opće uredbe¹².</p> <p>Uz to, nekoliko predmetnih nadzornih tijela podnijelo je primjedbe¹³.</p>
23. prosinca 2022.	Irsko nadzorno tijelo izdalo je odgovore na te prigovore i prosljedilo ih predmetnim nadzornim tijelima (dalje u tekstu: „ Složeni odgovor ”). Irsko nadzorno tijelo zatražilo je od predmetnih nadzornih tijela da do 11. siječnja 2023. potvrde namjeravaju li ostati pri svojim prigovorima nakon što su uzeli u obzir stajalište irskog nadzornog tijela u vezi s prigovorima, kako je izneseno u složenom odgovoru. Rok je na zahtjev produljen do 20. siječnja 2023.
siječanj – ožujak 2023.	<p>Talijansko nadzorno tijelo potvrdilo je 11. siječnja 2023. irskom nadzornom tijelu da zadržava svoj prigovor¹⁴.</p> <p>Njemačka nadzorna tijela potvrdila su 20. siječnja 2023. irskom nadzornom tijelu da zadržavaju svoj prigovor¹⁵.</p>
7. ožujka 2023.	Irsko nadzorno tijelo objasnilo je društvu TTL svoju namjeru da uputi spor Odboru te je pozvalo društvo TTL da ostvari svoje pravo na saslušanje u pogledu prigovora (i primjedbi) za koje je irsko nadzorno tijelo predložilo da se upute Odboru zajedno s drugim relevantnim dokumentima, uključujući složeni odgovor i

¹¹ Osim toga, 6. rujna 2022. društvo TTL dostavilo je tablicu u kojoj su navedene informacije iz podnesaka društva TTL o preliminarnom nacrtu odluke koje smatra povjerljivima i/ili poslovno osjetljivima te popratno obrazloženje.

¹² Prigovor talijanskog nadzornog tijela od 10. listopada 2022. i prigovor njemačkih nadzornih tijela od 11. listopada 2022.

¹³ Primjedba mađarskog nadzornog tijela od 10. listopada 2022.; primjedba danskog nadzornog tijela od 11. listopada 2022.; primjedba nizozemskog nadzornog tijela od 11. listopada 2022.; primjedba francuskog nadzornog tijela od 11. listopada 2022.; i primjedba berlinskog nadzornog tijela od 11. listopada 2022. Te primjedbe nisu dio ovog postupka rješavanja sporova.

¹⁴ Odgovor talijanskog nadzornog tijela na složeni odgovor od 11. siječnja 2023.

¹⁵ Odgovor njemačkih nadzornih tijela na složeni odgovor, od 20. siječnja 2023.

	obavijesti primljene od predmetnih nadzornih tijela kao odgovor na složeni odgovor.
travanj 2023.	Dana 18. travnja 2023. društvo TTL dostavilo je tražene podneske, uključujući četiri priloga: <ul style="list-style-type: none"> • Prilog 1.: Odgovor na prigovore i primjedbe predmetnih nadzornih tijela • Prilozi 2. – 3. – 4.: Stručna izvješća (dalje u tekstu: „ podnesci društva TTL u vezi s člankom 65. ”) ¹⁶

8. Na temelju prethodno navedenih činjenica irsko nadzorno tijelo je 10. svibnja 2023. uputilo spor Odboru u skladu s člankom 60. stavkom 4. Opće uredbe, čime je pokrenulo postupak rješavanja sporova u skladu s člankom 65. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe s pomoću Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (dalje u tekstu „sustavIMI”), kada je potvrdilo i potpunost dokumentacije.
9. Nakon što je irsko nadzorno tijelo predalo predmet Europskom odboru za zaštitu podataka, Tajništvo Odbora ocijenilo je potpunost dokumentacije u ime predsjednice Odbora u skladu s člankom 11. stavkom 2. Poslovnika Odbora.
10. Tajništvo Odbora obratilo se irskom nadzornom tijelu 17. svibnja 2023. i 24. svibnja 2023., tražeći od njega da dostavi dodatne dokumente i pojašnjenja. Irsko nadzorno tijelo odgovorilo je i dostavilo pojašnjenja 19. svibnja 2023. i 2. lipnja 2023. Tajništvo Odbora potvrdilo je 6. lipnja 2023. svoj zahtjev irskom nadzornom tijelu da dostavi dodatne dokumente koji potječu od društva TTL ili dokumente u pogledu kojih je društvo TTL već imalo priliku ostvariti svoje pravo na saslušanje. Na temelju razmjene informacija s irskim nadzornim tijelom, Tajništvo Odbora zatražilo je od irskog nadzornog tijela da poduzme dodatne mjere kako bi obavijestilo društvo TTL o uključivanju takvih dodatnih dokumenata u dokumentaciju ovog postupka rješavanja spora pred Odborom. Irsko nadzorno tijelo dostavilo je 13. lipnja 2023. zatražene dodatne dokumente u sustav IMI i potvrdilo Tajništvu Odbora da su dodatne mjere za obavješćivanje društva TTL dovršene.
11. Tajništvo Odbora detaljno je ispitalo posebno važno pitanje, pravo na saslušanje, kako je propisano člankom 41. stavkom 2. točkom (a) Povelje Europske unije o temeljnim pravima (dalje u tekstu: „**Povelja**”). Dodatne pojedinosti o tome navedene su u odjeljku 2. ove Obvezujuće odluke.
12. Odluku o potpunosti dokumentacije donijela je 14. lipnja 2023. predsjednica Odbora, a Tajništvo Odbora dokumente je dostavilo svim članovima Odbora.
13. Predsjednica Odbora odlučila je, u skladu s člankom 65. stavkom 3. Opće uredbe u vezi s člankom 11. stavkom 4. poslovnika Odbora, da će zbog složenosti predmeta produljiti predviđeni rok za donošenje odluke od jednog mjeseca za jedan dodatni mjesec.

2 PRAVO NA DOBRU UPRAVU

14. Europski odbor za zaštitu podataka obuhvaćen je člankom 41. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (pravo na dobru upravu). To se odražava i u članku 11. stavku 1. Poslovnika Odbora.

¹⁶ Osim toga, 25. travnja 2023. društvo TTL dostavilo je tablicu u kojoj su navedene informacije iz podnesaka društva TTL u vezi s člankom 65. koje smatra povjerljivima i/ili poslovno osjetljivima te popratno obrazloženje.

Dodatne pojedinosti navedene su u Smjernicama Europskog odbora za zaštitu podataka 3/2021 o primjeni članka 65. stavka 1. točke (a) Opće uredbe o zaštiti podataka, verzija 1.0 za javno savjetovanje, donesenima 13. travnja 2021. (dalje u tekstu „**Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o članku 65. stavku 1. točki (a) Opće uredbe o zaštiti podataka, verzija 1.0**”) i verzija 2.0 nakon javnog savjetovanja, donesene 24. svibnja 2023. (dalje u tekstu „**Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o članku 65. stavku 1. točki (a) Opće uredbe o zaštiti podataka, verzija 2.0**”)¹⁷.

15. Odluka Europskog odbora za zaštitu podataka „obrazlaže se i upućuje vodećem nadzornom tijelu i svim predmetnim nadzornim tijelima te je za njih obvezujuća” (članak 65. stavak 2. Opće uredbe). Nije namjera izravno obraćanje nijednoj drugoj trećoj strani, kako je pojašnjeno rješenjem Općeg suda u predmetu T-709/21¹⁸.
16. Međutim, Odbor je procijenio je li društvu TTL ponuđena mogućnost da ostvari svoje pravo na saslušanje u vezi sa svim primljenim dokumentima koji sadržavaju činjenična i pravna pitanja koja će Odbor upotrebljavati za donošenje odluke u ovom postupku.
17. Odbor napominje da je društvo TTL dobilo priliku ostvariti svoje pravo na saslušanje u pogledu svih dokumenata koji sadržavaju činjenična i pravna pitanja koja je Odbor razmatrao u kontekstu ove Obvezujuće odluke te je dostavilo svoje pisane primjedbe¹⁹ koje je irsko nadzorno tijelo podijelilo s Odborom.

3 UVJETI ZA DONOŠENJE OBVEZUJUĆE ODLUKE

18. Opći uvjeti za donošenje obvezujuće odluke Odbora utvrđeni su u članku 60. stavku 4. i članku 65. stavku 1. točki (a) Opće uredbe²⁰.

3.1 Prigovor(i) predmetnih nadzornih tijela u vezi s nacrtom odluke

19. Europski odbor za zaštitu podataka primjećuje da su talijansko nadzorno tijelo i njemačka nadzorna tijela podnijeli prigovore na nacrt odluke putem sustava IMI. Prigovori su podneseni u skladu s člankom 60. stavkom 4. Opće uredbe.

¹⁷ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o članku 65. stavku 1. točki (a) Opće uredbe o zaštiti podataka, verzija 2.0, točke 93.–107. i Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o članku 65. stavku 1. točki (a) Opće uredbe o zaštiti podataka, verzija 1.0, točke 94.–108.

¹⁸ Opći sud je u svojem rješenju od 7. prosinca 2022., *WhatsApp protiv Europskog odbora za zaštitu podataka*, T-709/21, EU:T:2022:783 (dalje u tekstu „**T-709/21 WhatsApp**”) utvrdio da se na voditelja obrade, na kojeg se odnosi konačna odluka vodećeg nadzornog tijela, ne odnosi izravno Obvezujuća odluka 1/2021 Europskog odbora za zaštitu podataka donesena 28. srpnja 2021. (dalje u tekstu „**Obvezujuća odluka 1/2021**”) jer ona sama po sebi nije dovela do znatne promjene pravnog položaja tužitelja te je predstavljala pripremni ili posredni akt. Opći sud pojasnio je i da Obvezujuća odluka 1/2021 nije imala pravni učinak u odnosu na voditelja obrade koji je neovisan o konačnoj odluci, o kojoj je vodeće nadzorno tijelo imalo određenu marginu prosudbe. Stoga je Opći sud odbacio tužbu za poništenje koju je podnijelo društvo WhatsApp Ireland Ltd kao nedopuštenu, s obzirom na to da nisu bili ispunjeni uvjeti iz članka 263. četvrtog stavka UFEU-a. Vidjeti T-709/21 WhatsApp, točke 41.–61.

¹⁹ Konkretno, podnesci društva TTL o preliminarnom nacrtu odluke od 2. kolovoza 2022. i podnesci društva TTL na temelju članka 65. od 18. travnja 2023.

²⁰ U skladu s člankom 65. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe, Odbor donosi obvezujuću odluku ako je nadzorno tijelo podnijelo relevantan i obrazložen prigovor na nacrt odluke vodećeg nadzornog tijela, a vodeće nadzorno tijelo nije uzelo u obzir prigovor ili je vodeće nadzorno tijelo odbilo takav prigovor kao nerelevantan ili neobrazložen.

20. Talijansko nadzorno tijelo potvrdilo je da se povučenim smatra onaj dio njegova prigovora koji se odnosi na nalog za usklađivanje na temelju članka 58. stavka 2. točke (d) Opće uredbe u vezi s mogućim kršenjem članka 25. Opće uredbe od strane društva TTL. Stoga Odbor u ovom postupku rješavanja sporova ne uzima u obzir taj dio prigovora talijanskog nadzornog tijela te o njemu nije riječ u ovoj Obvezujućoj odluci.

3.2 Irsko nadzorno tijelo ne uzima u obzir prigovore na nacrt odluke ili je mišljenja da su prigovori nerelevantni ili neobrazloženi

21. Irsko nadzorno tijelo dostavilo je 23. prosinca 2022. predmetnim nadzornim tijelima analizu svojih stajališta o njihovim prigovorima u svojem složenom odgovoru. Irsko nadzorno tijelo izjavilo je da se ta analiza pruža „ne dovodeći u pitanje stajalište irskog nadzornog tijela o tome predstavlja li bilo koji od podnesenih prigovora „relevantne i obrazložene” prigovore za potrebe članka 4. stavka 24. Opće uredbe”²¹. Nakon što je iznijelo svoje stajalište o razlozima da nacrt odluke ostane nepromijenjen, irsko nadzorno tijelo zaključilo je da neće uzeti u obzir prigovore²².

22. Irsko nadzorno tijelo nadalje je objasnilo da smatra da je prigovor talijanskog nadzornog tijela „relevantan i obrazložen” za potrebe članka 4. stavka 24. Opće uredbe, uz iznimku elemenata korektivnih mjera koji nisu obrazloženi²³ i da prigovor koji su podnijela njemačka nadzorna tijela nije „relevantan i obrazložen”²⁴. Stajalište irskog nadzornog tijela izneseno je u njegovoj unutarnjoj procjeni o tome predstavlja li svaki prigovor „relevantan i obrazložen prigovor” u skladu s Općom uredbom²⁵.

23. Pri upućivanju spora Odboru irsko nadzorno tijelo potvrdilo je da ne predlaže uzeti u obzir prigovore/da ih ne smatra relevantnima i obrazloženima te da su njegovi naponi uloženi u postizanje konsenzusa o problemima koji su se pojavili bili neuspješni²⁶.

3.3 Dopuštenost predmeta

24. Predmet u pitanju ispunjava *prima facie* sve elemente navedene u članku 65. stavku 1. točki (a) Opće uredbe jer je nekoliko predmetnih nadzornih tijela podnijelo prigovore na nacrt odluke u roku navedenom u članku 60. stavku 4. Opće uredbe, a irsko nadzorno tijelo nije uzelo u obzir prigovore ili ih je odbilo jer je smatralo da su nerelevantni ili neobrazloženi.

25. S obzirom na prethodno navedeno, a posebno to da su ispunjeni uvjeti iz članka 65. stavka 1. točke (a) Opće uredbe, Odbor je stoga nadležan za donošenje obvezujuće odluke koja se odnosi na sva pitanja koja su predmet relevantnih i obrazloženih prigovora, a posebno na to je li došlo do

²¹ Složeni odgovor, str. 1.

²² Složeni odgovor, str. 7.

²³ Interna procjena irskog nadzornog tijela o tome predstavlja li svaki prigovor „relevantan i obrazložen prigovor”, bez datuma, Prilog dopisu irskog nadzornog tijela društvu TTL od 7. ožujka 2023. (dalje u tekstu: „**procjena irskog nadzornog tijela u vezi s prigovorima**”), str. 2.

²⁴ Procjena irskog nadzornog tijela u vezi s prigovorima, str. 2.

²⁵ Procjena irskog nadzornog tijela u vezi s prigovorima.

²⁶ Upućivanje prigovora irskog nadzornog tijela Europskom odboru za zaštitu podataka u skladu s člankom 60. stavkom 4. i člankom 65. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe od 10. svibnja 2023., str. 2.

kršenja Opće uredbe o zaštiti podataka ili je li djelovanje predviđeno u vezi s voditeljem obrade ili izvršiteljem obrade u skladu s Općom uredbom²⁷.

26. Odbor podsjeća da trenutačna odluka ne utječe ni na kakve druge procjene koje će Odbor možda morati donijeti u drugim predmetima, uključujući predmete s istim strankama, uzimajući u obzir sadržaj relevantnog nacrtu odluke i prigovore predmetnih nadzornih tijela.

3.4 Struktura obvezujuće odluke

27. Odbor odlučuje o dopuštenosti svakog od podnesenih prigovora, pri čemu prvo procjenjuje mogu li se oni smatrati „relevantnim i obrazloženim prigovorom” u smislu članka 4. stavka 24. Opće uredbe, kako je pojašnjeno u Smjernicama Europskog odbora za zaštitu podataka 9/2020 o pojmu relevantnog i obrazloženog prigovora, verzija 2.0., donesenima 9. ožujka 2021. (dalje u tekstu „Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o relevantnom i obrazloženom prigovoru”)²⁸.

28. Ako Odbor utvrdi da prigovor ne ispunjava zahtjeve iz članka 4. stavka 24. Opće uredbe, on ne donosi mišljenje o osnovanosti ikakvih bitnih pitanja iz tog prigovora u ovom predmetu. Europski odbor za zaštitu podataka analizirat će osnovanost bitnih pitanja u svim prigovorima koje smatra relevantnim i obrazloženim²⁹.

4 O MOGUĆEM DODATNOM KRŠENJU ČLANKA 5. STAVKA 1. TOČKE (A) OPĆE UREDBE (NAČELO POŠTENOSTI)

4.1 Analiza vodećeg nadzornog tijela u nacrtu odluke

29. Prva vrsta obrade koju je irsko nadzorno tijelo ispitalo u nacrtu odluke (analizirana u okviru 1. pitanja³⁰) odnosi se na obradu osobnih podataka registriranih korisnika platforme TikTok u dobi od 13 do 17 godina (dalje u tekstu „**djeca korisnici**”)³¹ u kontekstu postavki platforme društva TTL (i mobilna aplikacija i internetske stranice), a posebno automatsku javnu obradu takvih postavki platforme³². Kad je riječ o 1. pitanju, irsko nadzorno tijelo u nacrt odluke uključuje dva predložena nalaza, koja dovode do kršenja članka 25. stavka 1., članka 25. stavka 2. i članka 5. stavka 1. točke (c) Opće uredbe³³, odnosno do kršenja članka 24. stavka 1. Opće uredbe u vezi s automatski javnim

²⁷ Članak 65. stavak 1. točka (a) Opće uredbe o zaštiti podataka i članak 4. stavak 24. Opće uredbe o zaštiti podataka. Pojedina su predmetna nadzorna tijela iznijela primjedbe, a ne prigovore same po sebi, koje Odbor stoga nije uzeo u obzir.

²⁸ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o relevantnom i obrazloženom prigovoru.

²⁹ „Odbor će u pogledu svakog podnesenog prigovora procijeniti ispunjava li prigovor zahtjeve iz članka 4. stavka 24. Opće uredbe i, ako je odgovor potvrđan, razmotriti osnovanost prigovora u obvezujućoj odluci.” Vidjeti Smjernice Odbora za zaštitu podataka o članku 65. stavku 1. točki (a) Opće uredbe o zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 63. i Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o članku 65. stavku 1. točki (a) Opće uredbe o zaštiti podataka, verzija 1.0, točka 63.

³⁰ Nacrt odluke, odjeljak F.

³¹ Nacrt odluke, točka 32.

³² Nacrt odluke, točka 34. Vidjeti i nacrt odluke, točka 39.

³³ Konkretnije, tekst nalaza br. 1 glasi: „U vrijeme relevantnog razdoblja društvo TTL uvelo je automatsku postavku računa za djecu korisnike koja je svima omogućavala (na TikToku ili izvan njega) pregledavanje sadržaja na društvenim mrežama koji su objavili korisnici djeca. U tom pogledu smatram da društvo TTL nije provelo odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi se osiguralo da se automatski obrađuju samo osobni podatci koji su bili nužni u svrhu obrade društva TTL. Konkretno, ta je obrada provedena u globalnoj mjeri i u

postavkama za djecu korisnike³⁴. Radi potpunosti, u 1. pitanju irsko nadzorno tijelo predlaže i nalaz o kršenju članka 5. stavka 1. točke (f) i članka 25. stavka 1. Opće uredbe u odnosu na određeni aspekt postavke „Obiteljskog uparivanja” na platformi društva TTL³⁵.

30. U okviru 3. pitanja irsko nadzorno tijelo analizira usklađenost društva TTL s člancima 5., 12. i 13. Opće uredbe u vezi s transparentnošću, upućivanjem na to „jesu li djeca korisnici primjereno obaviješteni o implikacijama registracije kao korisnika i jesu li na odgovarajući način obaviješteni o implikacijama automatske javne obrade”³⁶. U vezi s 3. pitanjem irsko nadzorno tijelo u nacrt odluke uključuje predloženi nalaz koji dovodi do kršenja članka 13. stavka 1. točke (e) i članka 12. stavka 1. Opće uredbe³⁷.

31. Irsko nadzorno tijelo posebno objašnjava da je među postavkama platforme postojala i ona prema kojoj su svi novi računi za TTL, uključujući račune za djecu korisnike, automatski postavljeni na opciju „javno” i da je u fazi registracije „djeci korisnicima” predstavljena skočna obavijest kojom ih se poziva „Go Private” (Idi na privatno) ili „Skip” (Preskoči)³⁸ (u daljnjem tekstu „skočni prozor za registraciju”).

32. Skočni prozor za registraciju pojavljuje se nakon „uspješnog prolaska kroz sustav za provjeru dobi”³⁹ i u njemu se navodi: „S privatnim računom samo odobreni pratitelji mogu vidjeti vaš sadržaj na TikToku. U protivnom vaše videozapise može pregledavati bilo tko. Svoje preferencije u postavkama aplikacije možete promijeniti u bilo kojem trenutku”⁴⁰.

okolnostima u kojima društvo TTL nije provelo mjere kojima bi se osiguralo da sadržaj društvenih medija djece korisnika prema automatskim postavkama ne bude dostupan (bez intervencije korisnika) neograničenom broju pojedinaca. Stoga smatram da je prethodno navedena obrada društva TTL bila protivna načelu tehničke i integrirane zaštite podataka iz članka 25. stavaka 1. i 2. Opće uredbe i suprotna načelu smanjenja količine podataka u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (c) Opće uredbe”.

³⁴ Nacrt odluke, nalaz 2: „Tijekom relevantnog razdoblja društvo TTL uvelo je zadane postavke vođenja računa za djecu korisnike, što je svima (na TikToku ili izvan njega) omogućilo uvid u sadržaj društvenih medija koji su objavili korisnici djece. Prethodno navedena obrada predstavljala je ozbiljne moguće rizike za prava i slobode djece korisnika.

U okolnostima u kojima društvo TTL nije na pravi način uzelo u obzir rizike koje predstavlja prethodno navedena obrada, smatram da društvo TTL nije provelo odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kojima bi se osiguralo da se navedena obrada provodi u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka, što je u suprotnosti s člankom 24. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka.”

³⁵ Nacrt odluke, točka 184.

³⁶ Nacrt odluke, točka 251.

³⁷ Nacrt odluke, nalaz 5: „U okolnostima u kojima društvo TTL djeci korisnicima nije pružilo informacije o kategorijama primatelja ili kategorijama primatelja osobnih podataka, smatram da društvo TTL nije ispunilo svoje obveze iz članka 13. stavka 1. točke (e) Opće uredbe o zaštiti podataka. U okolnostima u kojima društvo TTL djeci korisnicima nije pružilo informacije o opsegu i posljedicama automatske javne obrade (tj. upravljanju mrežom društvenih medija koja, prema zadanim postavkama, omogućuje svakome da gleda objave na društvenim mrežama djece korisnika) u sažetom, transparentnom, razumljivom i lako dostupnom obliku, na jasnom i jednostavnom jeziku, osobito u mjeri u kojoj vrlo ograničene pružene informacije nisu jasno davale do znanja da će se to dogoditi, smatram da društvo TTL nije ispunilo svoje obveze iz članka 12. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka.”

U točkama od 274. do 275. nacrta odluke irsko nadzorno tijelo objašnjava zašto, prema njegovu mišljenju, kršenje obveza transparentnosti o kojima je riječ ne predstavlja i kršenje načela transparentnosti iz članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe.

³⁸ Nacrt odluke, točka 128.

³⁹ Nacrt odluke, točka 255.

⁴⁰ Nacrt odluke, točka 128. i slika 1. u točki 255.

33. Irsko nadzorno tijelo citira opis skočnog prozora za registraciju koji je dalo društvo TTL, tj. ovu skočnu obavijest na cijelom zaslonu koja se pojavi u fazi registracije i koja se odnosi na mogućnost postavljanja računa na opciju „privatno“⁴¹. Konkretnije, društvo TTL opisuje da je „korisnicima u dobi od 13 do 17 godina („korisnicima mlađima od 18“) predstavljena skočna obavijest na cijelom zaslonu u kojoj je istaknuta privatnost računa i na visokoj se razini objašnjava što privatni račun uključuje i posljedice postavljanja javnog računa. Tom se obaviješću potiče na postavljanje postavki privatnosti jer sadrži istaknuti gumb koji korisnici mogu pritisnuti za opciju „Go Private“ (Idi na privatno), a korisnike mlađe od 18 godina također se podsjeća u bilo kojem trenutku u postavkama aplikacije mogu promijeniti svoje postavke privatnosti. Stoga su poduzete mjere kako bi se mlađim korisnicima omogućilo da donesu informiranu odluku o svojim postavkama računa“⁴².
34. Kad je riječ o skočnom prozoru za registraciju, irsko nadzorno tijelo napominje da je odabir privatnog računa nešto što korisnici moraju izričito odlučiti učiniti: alternativno im se nudi da „preskoče“ tu odluku i njihovi računi automatski postaju javni⁴³.
35. Nadalje, irsko nadzorno tijelo ističe da, iako se tijekom postupka registracije od djeteta traži da odabere jednu od dviju prethodno navedenih opcija, dijete korisnik može odabrati jednostavno „preskočiti“ ovaj korak⁴⁴. Irsko nadzorno tijelo u tom pogledu navodi da se „takvom upotrebom jezika naizgled potiče ili čak trivijalizira odluka o odabiru privatnog računa“⁴⁵. Irsko nadzorno tijelo nadalje napominje da su posljedice posjedovanja javnog računa „posebno teške i dalekosežne“ s obzirom na to da se objavljenom sadržaju „može pristupiti, pregledavati ga i na drugi način obrađivati izvan kontrole ispitanika i društva TTL“⁴⁶.
36. Irsko nadzorno tijelo ističe i „kaskadne posljedice“ automatskog javnog računa na druge postavke platforme za dijete korisnika (videozapisi i komentari također su javno objavljeni prema zadanim postavkama, a neke su značajke omogućene prema zadanim postavkama)⁴⁷. Irsko nadzorno tijelo ističe i da odabir gumba „Preskoči“ na skočnom prozoru prilikom registracije djeteta korisnika ima „kaskadne posljedice jer time i mnoge druge postavke platforme postaju javne, uključujući dostupnost komentara o videosadržaju koji je izradilo dijete korisnik“⁴⁸.

⁴¹Taj se opis nalazi u nacrtu odluke prije procjene 1. pitanja u sklopu „procjene određenih pitanja koja se odnose na članke 5., 24. i 25. Opće uredbe o zaštiti podataka“, uključujući procjenu „konteksta obrade“ kako se zahtijeva u člancima 24. i 25. Opće uredbe o zaštiti podataka. Nacrt odluke, odjeljak E.1., a posebno točka 68. i sljedeće točke. Kad je riječ o kontekstu u kojem su računi djece korisnika automatski postavljeni na opciju „javno“ pri registraciji, irsko nadzorno tijelo citira opis društva TTL u točki 70. Irsko nadzorno tijelo „kontekst obrade“ definira kao „okolnosti koje su osnova za određivanje obrade“ (Nacrt odluke, točka 68.). U izvatku odgovora društva TTL, koji se citira u točki 70. nacrtu odluke, društvo TTL navodi da je korisnicima mlađima od 18 godina predstavljen skočni prozor za registraciju „kako bi se istaknula činjenica da korisnici u bilo kojem trenutku mogu odabrati privatni račun“. Nacrt odluke, točka 70., u kojem se citira odgovor društva TTL na zahtjev za informacije od 26. listopada 2021.

⁴² Nacrt odluke, točka 70., u kojem se citira odgovor društva TTL na zahtjev za informacije od 26. listopada 2021.

⁴³ Nacrt odluke, točka 72. To je ponovno istaknuto i u točki 76. („Korisnici se moraju izričito odlučiti za privatni račun – to je izbor koji moraju napraviti kako bi iskoristili tu mogućnost ili mogu jednostavno odabrati „preskočiti“ tu odluku, a u tom slučaju njihov račun automatski postaje javan“).

Važno je napomenuti da irsko nadzorno tijelo navodi da je, kad je riječ o zadanim postavkama računa, nije jasno zašto je društvo TTL dopustilo da računi djece korisnika budu automatski javni, s obzirom na vrlo ozbiljne rizike povezane s time (Nacrt odluke, točka 160.).

⁴⁴ Nacrt odluke, točka 160.

⁴⁵ Nacrt odluke, točka 160.

⁴⁶ Nacrt odluke, točka 160.

⁴⁷ Nacrt odluke, točke 161.–164.

⁴⁸ Nacrt odluke, točka 173.

37. Kad je riječ o posljedici da svaki videozapis bude automatski javan, irsko nadzorno tijelo objašnjava također da, kada su „korisnici javnih računa željeli objaviti javni videozapis, u skočnoj obavijesti objašnjene su posljedice takvog objavljivanja, zahtijevajući od korisnika ili opciju „Cancel” (Odustani) ili „Post Now” (Objavi odmah) (dalje u tekstu: „skočni prozor za objavu videozapisa”).
38. U skočnom prozoru za objavu videozapisa boja gumba „Cancel” (Odustani) bila je svijetlosiva, a boja gumba „Post Now” (Objavi odmah) bila je crna⁴⁹. U tom pogledu, prema mišljenju irskog nadzornog tijela, iako „društvo TTL primjećuje da doista postoje detaljne razine postavki za svaki pojedini videozapis i da će, kada se videozapis prvi put bude trebalo javno objaviti, dijete korisnik biti „ponukano” da odabere između opcija „Post Now” (Objavi odmah) i „Cancel” (Odustani), postavkama platforme jasno se potiče odabir javnog objavljivanja videozapisa s obzirom na upotrijebljene izraze i razliku u gradijentu boje⁵⁰. Prema irskom nadzornom tijelu, ako je video objavljen javno i korisnik ima javni račun, to ga je učinilo vidljivim i dostupnim neograničenoj publici⁵¹.
39. Skočni prozor za objavu videozapisa sadržavao je tekst „Vaš je račun javan i vaši će javni videozapisi biti vidljivi svima. Ovaj videozapis možete učiniti privatnim ili prijeći na privatni račun u vašim postavkama privatnosti⁵²”.
40. Irsko nadzorno tijelo u nacrtu odluke također napominje da „nedostatak transparentnosti sam po sebi i u vezi s upotrebom ili manjkom upotrebe informacija koje se odnose na obradu osobnih podataka u sažetom, transparentnom, razumljivom i lako dostupnom obliku, na jasnom i jednostavnom jeziku, pridonosi nedostatku odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera koje društvo TTL primjenjuje u pogledu postavki svoje platforme i u pogledu djece korisnika⁵³”.
41. Irsko nadzorno tijelo navodi da u skočnom prozoru za registraciju nije naznačeno znači li činjenica da videozapise s javnim računom može gledati bilo tko znači da ih mogu gledati samo drugi registrirani korisnici društva TTL ili bilo koja osoba općenito⁵⁴. Irsko nadzorno tijelo nadalje objašnjava da skočni prozor za registraciju korisniku nije omogućio navigaciju do Pravila o zaštiti privatnosti ili Sažetka za korisnike mlađe od 18 godina kako bi se utvrdilo na koga se „bilo tko” odnosi. U svakom slučaju ni u jednom od oba dokumenta nije jasno objašnjeno da će sadržaj javnog računa biti dostupan neodređenoj publici, među kojima su i neregistrirani korisnici⁵⁵.
42. Isto tako, kad je riječ o skočnom prozoru za objavu videozapisa, prema analizi irskog nadzornog tijela nije jasno naznačeno da neregistrirane osobe mogu pregledavati javne račune i javno objavljene videozapise⁵⁶.
43. Irsko nadzorno tijelo navodi da su informacije koje je pružilo društvo TTL, uključujući skočni prozor za registraciju i skočni prozor za objavu videozapisa, upućivanja na pojmove „treće strane”, „bilo tko” i „svatko” „nejasne i netransparentne⁵⁷. Irsko nadzorno tijelo također odbacuje podneske društva TTL da su relevantna upućivanja na pojmove „javno”, „bilo tko” i „svatko”, „koncizni, transparentni, razumljivi i lako dostupni”, te navodi da su takvi izrazi „dvosmisleni u mjeri u kojoj

⁴⁹ Nacrt odluke, točka 131. i slika 6. u točki 257.

⁵⁰ Nacrt odluke, točka 162.

⁵¹ Nacrt odluke, točka 162.

⁵² Nacrt odluke, slika 6. u točki 257.

⁵³ Nacrt odluke, točka 165.

⁵⁴ Nacrt odluke, točka 256.

⁵⁵ Nacrt odluke, točka 256. i točke 272.–273.

⁵⁶ Nacrt odluke, točke 257.–259. i točke 272.–273.

⁵⁷ Nacrt odluke, točka 272.

se mogu odnositi i na registrirane korisnike i na one koji nisu registrirani”⁵⁸. Irsko nadzorno tijelo dalje smatra da je „društvo TTL nije uspjelo djeci korisnicima pružiti informacije o tome da automatska javna obrada računa znači da bi neodređena publika, uključujući neregistrirane korisnike, mogla pregledavati njihove osobne podatke”⁵⁹.

44. Kad je riječ o 3. pitanju, irsko nadzorno tijelo u svojem nalazu br. 5 zaključuje da društvo TTL nije ispunilo svoje obveze iz članka 12. stavka 1. i članka 13. stavka 1. točke (e) Opće uredbe⁶⁰. U kontekstu svojih zaključaka irsko nadzorno tijelo navodi i da informacijski nedostaci društva TTL ne predstavljaju kršenje načela transparentnosti u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe⁶¹.

4.2 Sažetak prigovora predmetnih nadzornih tijela

45. **Njemačka nadzorna tijela** podnose prigovor u skladu s člankom 4. stavkom 24. i člankom 60. stavkom 4. Opće uredbe u pogledu postojanja **62 dodatnog kršenja načela poštenosti iz članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe**. Smatraju da je, uzimajući u obzir činjenice koje je iznijelo irsko nadzorno tijelo u svojem nacrtu odluke, društvo TTL primijenilo tamne obrasce i time prekršilo načelo poštenosti⁶³.

46. U skladu s njemačkim nadzornim tijelima, u procjeni irskog nadzornog tijela u vezi s postupkom registracije društva TTL za djecu korisnike i automatski javnim postavkama navodi se da se „ne uzima u obzir procjena i izjava da su u toj obradi korišteni tamni obrasci”, što predstavlja kršenje načela poštenosti⁶⁴. Slijedom toga, njemačka nadzorna tijela ističu da bi, kad bi irsko nadzorno tijelo uzelo u obzir njihov prigovor, Nacrt odluke sadržavao dodatni nalaz da je društvo TTL u relevantnom razdoblju prekršilo članak 5. stavak 1. točku (a) Opće uredbe korištenjem tamnih obrazaca kako bi se djecu korisnike navelo da ne upotrebljavaju dostupnu mogućnost da svoj račun postave kao javni ili ne⁶⁵.

47. Prema mišljenju njemačkih nadzornih tijela, društvo TTL je prekršilo članak 5. stavak 1. točku (a) Opće uredbe, a posebno načelo poštenosti, u dvjema situacijama koje prema mišljenju njemačkih nadzornih tijela „predstavljaju tamne obrasce na platformi društvenih medija navođenjem korisnika na donošenje određene odluke”⁶⁶.

48. Prva od takvih situacija odnosi se na postupak registracije za djecu korisnike i skočni prozor za registraciju koji se korisnicima pojavi da odaberu privatni ili javni račun⁶⁷. U tom pogledu, njemačko

⁵⁸ Nacrt odluke, točka 259. („Ne prihvaćam podneske društva TTL u kojima navodi da je koristilo „jednostavnu i jasnu terminologiju koju bi svi korisnici mogli lako razumjeti” i da su relevantna upućivanja na pojmove „javno”, „bilo tko” i „svatko” „sažeta, transparentna, razumljiva i lako dostupna”. Takvi su pojmovi dvosmisleni u mjeri u kojoj mogu upućivati i na registrirane korisnike i na one koji nisu registrirani, a ta je razlika mogla biti naznačena jezgrovito i jednostavno. Naime, u skladu s točkom [7.20] iz odgovora na preliminarni nacrt odluke društvo TTL upućuje na sliku 9. na kojoj piše: „Svatko će moći vidjeti vaš sadržaj i ono što vam se sviđa. Više nećete morati odobravati pratitelje.” Taj dodatni kontekst upućuje na to da je društvo TTL mislilo samo na registrirane korisnike, a ne na bilo koju osobu”).

⁵⁹ Nacrt odluke, točka 273.

⁶⁰ Nacrt odluke, nalaz 5.

⁶¹ Nacrt odluke, točka 275.

⁶² Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 3.

⁶³ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 4.

⁶⁴ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 3.

⁶⁵ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 3.

⁶⁶ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 4.

⁶⁷ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 4.

nadzorno tijelo upućuje na točke 72., 128., 160., 173. i 255. nacрта odluke, koje su prethodno opisane u točkama 31. – 36. te Obvezujuće odluke.

49. Njemačka nadzorna tijela u svojem prigovoru tvrde da irsko nadzorno tijelo u točki 160. nacрта odluke, uz riječ „potaknut“, kao i upotrebom riječi „poticati“ i „trivijalizirati“, ukazuje na upotrebu „navođenja“ tijekom postupka registracije⁶⁸.
50. S obzirom na to, njemačka nadzorna tijela tvrde da u analizi snimke zaslona irskog nadzornog tijela nedostaje sljedeći zaključak uz odabir između opcija „Go Private“ (Idi na privatno) ili „Skip“ (Preskoči): postavljanje opcije „Skip“ (Preskoči) na desnu strani većinu će korisnika navesti da odaberu opciju „Skip“ (Preskoči), „(...) jer su korisnici interneta i društvenih medija naviknuti na korištenje gumba na desnoj strani, što ih navodi da završe određeni korak i idu dalje (mišićna memorija)”⁶⁹.
51. Druga situacija odnosi se na skočni prozor za objavu videozapisa, tj. skočni prozor u kojem se od korisnika traži da potvrde žele li objaviti video na internetu odabirom između opcija „Cancel“ (Otkazi) i „Post Now“ (Objavi odmah)⁷⁰. Kao što su istaknula njemačka nadzorna tijela, opcija „Objavi odmah“ napisana je podebljanim slovima⁷¹. Konkretno, njemačka nadzorna tijela smatraju da je u toj situaciji način navođenja kojim se služi društvo TTL „čak i težeg oblika”⁷².
52. U tom pogledu njemačka nadzorna tijela ističu da se izbor „Post Now“ (Objavi odmah) nalazi na desnoj strani, zbog čega je veća vjerojatnost da će korisnici odabrati tu opciju, a ne opciju „Cancel“ (Odustani) na lijevoj strani⁷³. Njemačka nadzorna tijela tvrde da učinak navođenja pojačava činjenica da je opcija „Post Now“ (Objavi odmah) napisana podebljanim slovima, a opcija „Cancel“ (Odustani) običnim slovima⁷⁴.
53. U skladu s njemačkim nadzornim tijelima to znači da će opcija „Post Now“ (Objavi odmah) korisnicima biti vidljivija i istaknutija, što ponovno povećava vjerojatnost da će korisnici odabrati tu opciju⁷⁵.
54. Nadalje, njemačka nadzorna tijela tvrde da „skočni prozor nepotrebno otežava korisnicima promjenu zadanih postavki u tom trenutku”⁷⁶. To je zbog toga što se u informacijama u prozoru spominju „postavke privatnosti“, ali nema izravne poveznice na te postavke⁷⁷. Njemačka nadzorna tijela tvrde da to znači da će korisnici koji žele promijeniti postavke prvo morati odabrati „Cancel“ (Odustani), a zatim morati potražiti postavke privatnosti, u kojima će zatim trebati naći točno onu postavku koja se odnosi na vidljivost računa / prebacivanje na privatni račun⁷⁸.
55. Na temelju prethodno navedenih argumenata njemačka nadzorna tijela smatraju da se time smanjuje vjerojatnost da će korisnici promijeniti svoje postavke, dok je vjerojatnost da će korisnici

⁶⁸ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 5.

⁶⁹ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 5.

⁷⁰ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 5.–6. (upućivanje na stranicu 6., skočna obavijest prije objave javnog videozapisa, nacrt odluke, točka 257.).

⁷¹ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 6.

⁷² Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 5.

⁷³ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 6.

⁷⁴ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 6. (upućivanje na sliku 6., skočna obavijest prije objave javnog videozapisa, nacrt odluke, točka 257.).

⁷⁵ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 6.

⁷⁶ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 6.

⁷⁷ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 6.

⁷⁸ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 6.

nastaviti s objavljivanjem videozapisa s unaprijed postavljenim postavkama velika⁷⁹. Nadalje, njemačka nadzorna tijela navode da irsko nadzorno tijelo u stavku 162. nacрта odluke analizira da se ta praksa smatra navođenjem⁸⁰.

56. Prema mišljenju njemačkih nadzornih tijela, činjenica da je ispitanicima teže donijeti odluku u korist zaštite svojih osobnih podataka, a ne na štetu svoje zaštite podataka, predstavlja nepoštenu praksu i obradu⁸¹. Njemačka nadzorna tijela stoga navode da irsko nadzorno tijelo zbog provedbe tamnih obrazaca ne uspijeva procijeniti i utvrditi kršenje načela poštenosti u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe⁸² o zaštiti podataka⁸³.

57. Stoga njemačka nadzorna tijela tvrde da je, na temelju procjene irskog nadzornog tijela, društvo TTL primijenilo tamne obrasce i time prekršilo načelo poštenosti u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe. Usto, njemačka nadzorna tijela upućuju na točku 8. Smjernica Europskog odbora za zaštitu podataka 3/2022⁸⁴, posebno na tvrdnju Europskog odbora za zaštitu podataka u svojim Smjernicama da „načelo poštenosti ima krovnu funkciju i da svi tamni obrasci ne bi bili u skladu s njime, neovisno o usklađenosti s drugim načelima zaštite podataka”⁸⁵. Njemačka nadzorna tijela podsjećaju i na definiciju tamnih obrazaca koju je utvrdio Europski odbor za zaštitu podataka⁸⁶.

58. Nadalje, njemačka nadzorna tijela tvrde da činjenica da irsko nadzorno tijelo nije utvrdilo kršenje načela poštenosti predstavlja znatan rizik za temeljna prava i slobode djece korisnika društva TTL. Prema mišljenju njemačkih nadzornih tijela, navođenje s pomoću tamnih obrazaca potiče djecu korisnike da donose odluke koje negativno utječu na zaštitu njihovih osobnih podataka⁸⁷.

59. Njemačka nadzorna tijela potvrđuju da se platformom društva TTL u Europi služe milijuni korisnika, uključujući milijune djece korisnika i upućuju na uvodnu izjavu 38. Opće uredbe u kojoj se predviđa posebna zaštita kada obrada uključuje osobne podatke djece. U skladu s njemačkim nadzornim tijelima, veća je vjerojatnost da će djeca biti izložena tamnim uzorcima⁸⁸. Osim toga, nacrt odluke usmjeren je na obradu osobnih podataka djece korisnika, a prema mišljenju njemačkih nadzornih tijela, činjenica da irsko nadzorno tijelo nije pronašlo kršenje načela poštenosti ima golem značaj za temeljna prava i slobode djece. Njemačka nadzorna tijela ističu da je to još važnije jer irsko nadzorno tijelo spominje i analizira navođenje u nacrtu odluke, ali ne navodi posljedice, tj. kršenje članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe. Njemačka nadzorna tijela nadalje navode da bi društvo TTL, kao i drugi pružatelji usluga društvenih medija, u slučaju objave odluke, mogli smatrati da je

⁷⁹ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 6.

⁸⁰ Vidjeti predmetnu Obvezujuću odluku, prethodna točka 49.

⁸¹ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 6.–7.

⁸² Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 6.

⁸³ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 3.

⁸⁴ Smjernice 3/2022 o tamnim obrascima na sučeljima platformi društvenih medija: kako ih prepoznati i izbjeći, donesene 12. ožujka 2022. (verzija javnog savjetovanja) (u daljnjem tekstu: **Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o obmanjujućim obrascima dizajna**).

⁸⁵ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 4., u kojem se upućuje na Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o obmanjujućim obrascima dizajna, točka 8.

⁸⁶ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 4., u kojem se upućuje na Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o obmanjujućim obrascima dizajna, točka 8.

⁸⁷ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 7.

⁸⁸ U tom pogledu njemačka nadzorna tijela upućuju na Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o obmanjujućim obrascima dizajna, točka 7.

to barem djelomično „propusnica“ za upotrebu tamnih uzoraka kojima se navodi na određene odluke⁸⁹.

60. Činjenica da irsko nadzorno tijelo, prema njemačkim nadzornim tijelima, nije utvrdilo kršenje članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe, predstavlja rizik za korisnike od kontinuiranog susretanja s tamnim obrascima koji ih podsvjesno navode na odluke kojima se krše njihovi interesi privatnosti⁹⁰.

4.3 Stajalište vodećeg nadzornog tijela o prigovoru

61. Irsko nadzorno tijelo smatra da prigovor koji su uložila njemačka nadzorna tijela u vezi s nepostojanjem nalaza o kršenju načela poštenosti utvrđenog u članku 5. stavku 1. točki (a) Opće uredbe ne predstavlja relevantan i obrazložen prigovor⁹¹.

62. Irsko nadzorno tijelo u svojem složenom odgovoru navodi da su njemačka nadzorna tijela jedina predmetna nadzorna tijela koja su uputila to pitanje i da irsko nadzorno tijelo dovodi u pitanje bi li izmjena njegova nacrtu odluke, koja se temelji na prigovoru njemačkih nadzornih tijela, „poštovala stajalište o konsenzusu predmetnih nadzornih tijela o tom pitanju“⁹².

63. Osim toga, irsko nadzorno tijelo ističe da ne može dodati nalaz o kršenju čiji predmet nije ispitan u kontekstu spomenute istrage i u vezi s kojim društvo TTL-u nije imalo pravo na saslušanje⁹³.

64. Irsko nadzorno tijelo nadalje je navelo da ne namjerava postupiti u skladu s tim prigovorom⁹⁴.

4.4 Analiza Odbora

4.4.1 Procjena toga je li prigovor bio relevantan i obrazložen

65. Prigovor njemačkih nadzornih tijela odnosi se na „postoji li dodatno kršenje Opće uredbe o zaštiti podataka“⁹⁵ jer tvrdi da je irsko nadzorno tijelo, na temelju činjenica navedenih u nacrtu odluke, trebalo utvrditi kršenje načela poštenosti u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe te uključiti takav dodatni nalaz u svoju konačnu odluku⁹⁶.

66. Odbor prima na znanje stajalište društva TTL da prigovor njemačkih nadzornih tijela ne ispunjava prag utvrđen u članku 4. stavku 24. Opće uredbe te bi ga stoga trebalo odbaciti na početku⁹⁷.

67. Konkretno, stajalište je društva TTL da prigovor njemačkih nadzornih tijela nije relevantan jer se njime postavlja novo pitanje koje nije obuhvaćeno istragom⁹⁸. Društvo TTL tvrdi da, čak i ako je istraga irskog nadzornog tijela uzela u obzir određene čimbenike iz članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe, tvrdnja njemačkih nadzornih tijela da je društvo TTL upotrebljavalo tamne obrasce koji su jednaki kršenju načela poštenosti nije uzeta u obzir niti istražena ni predložena društvu TTL⁹⁹.

⁸⁹ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 7.

⁹⁰ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 8.

⁹¹ Procjena irskog nadzornog tijela u vezi s prigovorima, str. 2.

⁹² Složeni odgovor, str. 6.

⁹³ Složeni odgovor, str. 6.

⁹⁴ Složeni odgovor, str. 6.–7.

⁹⁵ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o relevantnom i obrazloženom prigovoru, točka 24.

⁹⁶ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 3.

⁹⁷ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točke 5.3., 7.2.

⁹⁸ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 7.3.

⁹⁹ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točke 7.4.–7.5.

U tom pogledu Odbor ističe da se, suprotno stajalištu društva TTL¹⁰⁰ prigovori mogu izravno povezati sa sadržajem nacrtu odluke vodećeg nadzornog tijela, iako nisu usklađeni s opsegom istrage koji je definiralo vodeće nadzorno tijelo. Kad je riječ o tome je li prigovor „relevantan” ili nije, Odbor podsjeća da prigovor o tome postoji li kršenje Opće uredbe može uključivati i neslaganje u pogledu zaključaka koje treba izvući iz nalaza istrage te, na primjer, može navesti da nalazi predstavljaju dodatno kršenje odredbe Opće uredbe osim onih koje je vodeće nadzorno tijelo već utvrdilo u svojem nacrtu odluke¹⁰¹. Naime, prigovor njemačkih nadzornih tijela oslanja se na sadržaj i nalaze iz nacrtu odluke¹⁰² kako bi se istaknulo da irsko nadzorno tijelo u kontekstu svojeg nacrtu odluke nije zaključilo da je društvo TTL povrijedilo načelo poštenosti u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe¹⁰³.

68. Odbor napominje da je prigovor njemačkog nadzornog tijela izravno povezan s nacrtom odluke i da se u njemu mnogo puta upućuje na njegov činjenični i pravni sadržaj¹⁰⁴. Prigovor njemačkih nadzornih tijela, ako se prihvati, podrazumijevao bi promjenu koja bi dovela do drukčijeg zaključka u pogledu „postojanja povrede Opće uredbe o zaštiti podataka”¹⁰⁵ jer bi uzimanje u obzir značilo uključivanje dodatnog nalaza da je društvo TTL tijekom relevantnog razdoblja prekršilo članak 5. stavak 1. točku (a) Opće uredbe (posebno načelo poštenosti)¹⁰⁶.

69. Stoga Odbor smatra da je taj prigovor **relevantan**.

70. Kad je riječ o tome je li prigovor „obrazložen” ili ne, Odbor podsjeća na to da prigovor treba uključivati pojašnjenja i argumente (odnosno pravne/činjenične pogreške iz nacrtu odluke vodećeg nadzornog tijela) o tome zašto se predlaže izmjena odluke¹⁰⁷.

71. Društvo TTL tvrdi da prigovor njemačkih nadzornih tijela nije dovoljno obrazložen jer se u njemu samo na nejasan način upućuje na smjernice Odbora i oslanja se na obrazloženje koje nije ni detaljno ni precizno¹⁰⁸. TTL također tvrdi da njemačka nadzorna tijela nisu pružila odgovarajuće

¹⁰⁰ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 7.6. (u kojem društvo TTL tvrdi da je „jasno je da prigovor berlinskih nadzornih tijela, time što nadilazi definirani opseg istrage, stoga nije izravno povezan ni s jednim nalazom iz nacrtu odluke – umjesto toga, berlinsko nadzorno tijelo predlaže potpuno novi nalaz. U skladu s time ovaj se prigovor ne može smatrati „relevantnim”).

¹⁰¹ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o relevantnom i obrazloženom prigovoru, točka 26.

¹⁰² Njemačka nadzorna tijela upućuju, primjerice, na točke 72., 128., 160., 162., 173. i 255. nacrtu odluke.

Kad je riječ o skočnom prozoru za registraciju, njemačka nadzorna tijela oslanjaju se na točke 72., 138. i 255. nacrtu odluke za opis alternative između opcija „Go Private” (Idi privatno) ili „Skip” (Preskoči) (što dovodi do toga da se njihov račun automatski objavljuje) i na analiziranje jezika tog skočnog prozora koju je provelo irsko nadzorno tijelo, a koji „naizgled potiče ili čak trivijalizira odluku o odabiru privatnog računa”. Nadalje, njemačka nadzorna tijela oslanjaju se na točku 173. nacrtu odluke u opisivanju „kaskadnog učinka” koji odluka korisnika da „Preskoče” može imati na daljnje postavke platformi.

Nadalje, kad je riječ o „skočnom prozoru za objavu videozapisa”, njemačka nadzorna tijela izravno upućuju na točku 162. nacrtu odluke, a posebno na izjavu irskog nadzornog tijela da bi se dvjema opcijama koje su pružene korisnicima (tj. „Cancel” (Odustani) ili „Post Now” (Objavi odmah)) navodilo dijete korisnika i činjenicu da je „platforma jasno potaknula odabir javnog objavljivanja videozapisa s obzirom na upotrijebljene izraze i razliku u gradijentu boje”.

¹⁰³ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 8. („Povjerenstvo za zaštitu podataka u svojim je analizama pokazalo da je društvo TTL primjenjivalo tamne obrasce i navođenje na svojem korisničkom sučelju, ali nije se uzelo u obzir pravne posljedice, tj. nije utvrđena povreda članka 5. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka”).

¹⁰⁴ Vidjeti predmetnu obvezujuću odluku, prethodni odjeljak 4.2.

¹⁰⁵ Smjernice Odbora o relevantnom i obrazloženom prigovoru, točka 13.

¹⁰⁶ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 8.

¹⁰⁷ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o relevantnom i obrazloženom prigovoru, točka 16.

¹⁰⁸ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 7.13.

obrazloženje u pogledu upotrebe tamnih obrazaca od strane društva TTL jer nisu precizirala točnu vrstu tamnih obrazaca koji su navodno bili prisutni tijekom relevantnog razdoblja¹⁰⁹.

72. Ta stajališta društva TTL ne utječu na Europski odbor za zaštitu podataka jer su, naprotiv, njemačka nadzorna tijela iznijela nekoliko pravnih i činjeničnih argumenata o tome zašto je irsko nadzorno tijelo na temelju nalaza uključenih u nacrt odluke trebalo utvrditi dodatno kršenje načela poštenosti¹¹⁰.

73. Točnije, njemačka nadzorna tijela u svojem prigovoru analiziraju da, s obzirom na činjenice koje je irsko nadzorno tijelo iznijelo u nacrtu odluke o skočnom prozoru za registraciju i skočnom prozoru za objavu videozapisa, društvo TTL primijenilo je tamne obrasce i kao posljedica toga prekršeno je načelo poštenosti u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe o zaštiti podataka¹¹¹. Prema mišljenju njemačkih nadzornih tijela, oba skočna prozora predstavljaju tamne obrasce na platformi društvenih medija zbog činjenice da navode korisnika na određenu odluku¹¹².

74. Njemačka nadzorna tijela u svojem obrazloženju detaljno opisuju skočni prozor za registraciju i skočni prozor za objavu videozapisa te objašnjavaju aspekte na temelju kojih je irsko nadzorno tijelo trebalo utvrditi kršenje načela poštenosti.

75. Točnije, kad je riječ o skočnom prozoru za registraciju¹¹³, njemačka nadzorna tijela slažu se s izjavom irskog nadzornog tijela da su korisnici tijekom postupka registracije bili potaknuti da odaberu između opcija „Go Private” (Idi privatno) i „Skip” (Preskoči) (odnosno, da račun ostane javan) i da su se djeca korisnici mogla jednostavno odlučiti za „Skip” (Preskoči)¹¹⁴. Nadalje, njemačka nadzorna tijela ističu, kako je irsko nadzorno¹¹⁵ tijelo potvrdilo, činjenicu da se čini da upotreba jezika društva TTL „potiče” ili čak „trivijalizira” odluku korisnika da odaberu privatni račun¹¹⁶. Prema mišljenju njemačkog nadzornog tijela, činjenica da je irsko nadzorno tijelo upotrijebilo te pojmove u nacrtu odluke pokazuje da irsko nadzorno tijelo smatra da je društvo TTL poticalo navodilo korisnike u određenom smjeru tijekom postupka registracije¹¹⁷. Nadalje, kad je riječ o istom skočnom prozoru, njemačka nadzorna tijela ističu izjavu irskog nadzornog tijela u skladu s kojom odluka korisnika da „Preskoči” može imati kaskadni učinak „omogućavanja javne objave mnogih dodatnih postavki platforme - uključujući dostupnost komentara o videosadržaju koji je izradilo dijete korisnik”¹¹⁸. Osim toga, njemačka nadzorna tijela navode da će činjenica da je opcija „Preskoči” postavljena s desne strane navesti većinu korisnika da odabere tu opciju jer su „jer su korisnici interneta i društvenih medija naviknuti na korištenje gumba na desnoj strani, što ih navodi da završe određeni korak i idu dalje (mišićna memorija)”¹¹⁹.

76. Kad je riječ o „skočnom prozoru za objavu videozapisa”¹²⁰, njemačka nadzorna tijela tvrde da je navođenje čak i težeg oblika kada korisnici žele objaviti videozapis na platformi društva TTL¹²¹.

¹⁰⁹ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 7.14.

¹¹⁰ Vidjeti predmetnu obvezujuću odluku, prethodni odjeljak 4.2.

¹¹¹ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 3.

¹¹² Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 4.

¹¹³ Vidjeti predmetnu obvezujuću odluku, prethodna točka 49.

¹¹⁴ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 5.

¹¹⁵ Nacrt odluke, točka 160.

¹¹⁶ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 5.

¹¹⁷ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 5.

¹¹⁸ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 5.

¹¹⁹ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 5.

¹²⁰ Vidjeti predmetnu obvezujuću odluku, prethodna točka 37.

¹²¹ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 5.

Konkretno, tvrde da stavljanje oznake „Post Now“ (Objavi odmah) na desnu stranu povećava vjerojatnost da korisnici odaberu tu opciju, te da je činjenica da je „Post Now“ (Objavi odmah) prikazano podebljanim slovima, a „Cancel“ (Odustani) običnim slovima pojačava učinak navođenja¹²². Osim toga, njemačko nadzorno tijelo napominje da se u informacijama u skočnom prikazu spominju „postavke privatnosti“, ali nema izravne poveznice na te postavke, tvrdeći da se time smanjuje vjerojatnost promjene postavki, što korisnike navodi da se odluče za objavu videozapisa s unaprijed postavljenim postavkama¹²³.

77. I njemačka nadzorna tijela iznose pravne argumente upućivanjem na načelo poštenosti iz članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe i definiciju „tamnih obrazaca“ u Smjernicama Europskog odbora za zaštitu podataka 3/2022 (s posebnim naglaskom na stavku 8¹²⁴).

78. Na temelju prethodno navedenoga Odbor smatra da je prigovor **obrazložen**.

79. Kako bi prigovor dosegnuo prag utvrđen člankom 4. stavkom 24. Opće uredbe, također treba jasno dokazati važnost rizika koje predstavlja nacrt odluke¹²⁵.

80. Društvo TTL u svojem podnesku tvrdi da njemačka nadzorna tijela ne preciziraju u dovoljnoj mjeri rizike kojima bi mlađi korisnici bili izloženi u slučaju nepostupanja u skladu s prigovorom¹²⁶.

81. Europski odbor za zaštitu podataka prima na znanje to stajalište, ali također napominje da, prema mišljenju njemačkih nadzornih tijela, propust irskog nadzornog tijela da utvrdi kršenje načela poštenosti predstavlja znatan rizik za temeljna prava i slobode djece korisnika društva TTL¹²⁷. Upotreba tamnih obrazaca od strane društva TTL za poticanje korisnika dovodi do donošenja odluka s negativnim učinkom na zaštitu njihovih osobnih podataka, a u konačnici i na njihova temeljna prava i slobode¹²⁸. Osim toga, njemačka nadzorna tijela iznijela su argument da, kako je navedeno u nacrtu odluke, da se platformom društva TTL služe „milijuni korisnika društva TTL u Europi, uključujući djecu korisnike“¹²⁹.

82. Nadalje, njemačka nadzorna tijela tvrde da je to sve još relevantnije s obzirom na činjenicu da irsko nadzorno tijelo u nacrtu odluke spominje i analizira navođenje koje je primjenjivalo društvo TTL, tako da, ako nije utvrđeno kršenje načela poštenosti, drugi bi pružatelji usluga društvenih medija mogli to protumačiti kao „barem djelomičnu „propusnicu“ za navođenje upotrebom tamnih obrazaca kojima se navodi na određene odluke“¹³⁰. Slično tomu i uzimajući u obzir analizu irskog nadzornog tijela, njemačka nadzorna tijela smatraju da, zbog nedostatka da se utvrdi dodatno kršenje, postoji rizik da se korisnici neprestano suočavaju s tamnim obrascima i da su podsvjesno navođeni na odluke kojima se krše njihovi interesi u pogledu zaštite privatnosti¹³¹.

¹²² Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 6.

¹²³ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 6.

¹²⁴ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 3.-4.

¹²⁵ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o relevantnom i obrazloženom prigovoru, točka 36.

¹²⁶ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točke 7.16.–7.17.

¹²⁷ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 7

¹²⁸ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 7.

¹²⁹ U tom kontekstu njemačka nadzorna tijela upućuju na uvodnu izjavu 38. Opće uredbe, kojom se predviđa posebna zaštita kada obrada uključuje osobne podatke djece jer su djeca manje svjesna rizika, posljedica i zaštitnih mjera povezanih s obradom njihovih osobnih podataka. Osim toga, upućujući na Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tamnim obrascima, njemačka nadzorna tijela navode i da postoji veća vjerojatnost da će djeca biti izložena tamnim obrascima.

¹³⁰ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 7.

¹³¹ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 8.

83.S obzirom na prethodno navedeno, Europski odbor za zaštitu podataka smatra da je prigovor njemačkih nadzornih tijela kojim se od irskog nadzornog tijela traži da utvrdi kršenje načela poštenosti na temelju članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe, uz kršenja predložena u nacrtu odluke, **relevantan i obrazložen** u skladu s člankom 4. stavkom 24. Opće uredbe o zaštiti podataka.

84.Naposljetku, Odbor prima na znanje stajalište društva TTL da bi uvođenje nalaza o kršenju koji nije ispitan tijekom istrage bilo kršenje poštenih postupaka u skladu s irskim pravom i pravom EU-a, uključujući pravo TikToka na saslušanje¹³². Osim toga, Odbor smatra da je društvu TTL omogućeno da ostvari pravo na saslušanje o tom pitanju, što je u suprotnosti s njegovim tvrdnjama, jer je imalo mogućnost izraziti svoje mišljenje o prigovorima koje su o tome podnijela predmetna nadzorna tijela¹³³.

4.4.2 Procjena osnovanosti

85.U skladu s člankom 65. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe o zaštiti podataka, Odbor donosi obvezujuću odluku o svim pitanjima koja su predmet relevantnih i obrazloženih prigovora, a posebno o pitanju povrede Opće uredbe o zaštiti podataka.

86.Europski odbor za zaštitu podataka utvrdio da je u prigovoru koji je u ovom odjeljku ocijenjen kao relevantan i obrazložen, a koji su podnijela njemačka nadzorna tijela, zatraženo od irskog nadzornog tijela da utvrdi, uz kršenja predložena u nacrtu odluke, i kršenje načela poštenosti iz članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe o zaštiti podataka. Pri procjeni osnovanosti podnesenog prigovora Odbor uzima u obzir i stajalište društva TTL o prigovoru i njegove podneske.

87.Odbor pritom podsjeća da je zakonodavac Unije odlučio da je jedan relevantan i obrazložen prigovor dovoljan za pokretanje mehanizma za rješavanje sporova¹³⁴. Naime, zakonodavac EU-a namjerno je odlučio odrediti kvalitativni prag, tj. da prigovor mora biti relevantan i obrazložen, a ne kvantitativni prag¹³⁵. Stoga argument irskog nadzornog tijela prema kojem nepostojanje sličnih prigovora drugih predmetnih nadzornih tijela upućuje na konsenzus s tim predmetnim nadzornim tijelima ne utječe na procjenu merituma Odbora u ovom predmetu.

Stajalište društva TTL o prigovoru i njegovi podnesci

88.Kako je prethodno navedeno, Odbor prima na znanje stajalište društva TTL da prigovor njemačkih nadzornih tijela nije relevantan i obrazložen¹³⁶. Odbor napominje i da društvo TTL smatra da je prigovor njemačkih nadzornih tijela neosnovan¹³⁷.

89.Konkretno, društvo TTL iznosi argument da se prigovor njemačkih nadzornih tijela odnosio na Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o obmanjujućim obrascima dizajna¹³⁸ koje su objavljene u ožujku 2022. i dovršene u veljači 2023¹³⁹. U tom pogledu, društvo TTL navodi da su

¹³² Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točke 7.7.–7.11.

¹³³ Vidjeti osobito podneske društva TTL u vezi s člankom 65., točke 7.24.–7.47. u kojima društvo TTL tvrdi da bi prigovor njemačkih nadzornih tijela trebalo odbaciti kao neosnovan i objasniti razloge za to.

¹³⁴ Čl. 60. st. 4. Opće uredbe o zaštiti podataka.

¹³⁵ Vidjeti obavijest predsjedništva o raspravi o mogućim pragovima za podnošenje predmeta Europskom odboru za zaštitu podataka, 5331/2015, Međuinstitucijski predmet: 2012/0011(COD), točka 6., <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5331-2015-INIT/en/pdf>

¹³⁶ Vidjeti predmetnu Obvezujuću odluku, prethodna točka 67.

¹³⁷ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 7.24.

¹³⁸ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o obmanjujućim obrascima dizajna.

¹³⁹ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 7.29.

Smjernice bile javne „dugo nakon relevantnog razdoblja ove istrage”¹⁴⁰ i da je prigovor njemačkih nadzornih tijela „podnesen prije dovršetka Smjernica o obmanjujućem obrascu”¹⁴¹. Osim toga, društvo TTL se protivi oslanjanju Europskog odbora za zaštitu podataka na Smjernice o obmanjujućim obrascima dizajna¹⁴².

90. Europski odbor za zaštitu podataka izdaje smjernice za pojašnjenje i pružanje smjernica o postojećim zakonima te za promicanje zajedničkog razumijevanja zakona EU-a o zaštiti podataka. Smjernice o obmanjujućim obrascima dizajna pružaju važne praktične smjernice koje voditeljima obrade i izvršiteljima obrade mogu pomoći u njihovoj usklađenosti s Općom uredbom o zaštiti podataka. Te se smjernice temelje na prethodnim smjernicama koje je Odbor već pružio o načelu poštenosti i usklađene su s njima: čak i prije relevantnog razdoblja, Odbor je već donio smjernice u kojima se pojašnjava da načelo poštenosti, među ostalim, uključuje izbjegavanje obmanjivanja (obmanjujući ili manipulativni jezik ili dizajn), da treba biti istinito i da ne dovodi u zabludu ispitanike¹⁴³.

91. U tom kontekstu Odbor naglašava da obveza poštovanja načela poštenosti proizlazi izravno iz Opće uredbe o zaštiti podataka¹⁴⁴ i Povelje Europske unije o temeljnim pravima¹⁴⁵ te se primjenjuje na sve voditelje obrade i izvršitelje obrade, čak i ako ne postoje smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka.

92. Stoga Europski odbor za zaštitu podataka naglašava da obveza usklađivanja s načelom poštenosti proizlazi iz zakona i primjenjuje se na sve voditelje obrade te stoga ne ovisi o postojanju smjernica Europskog odbora za zaštitu podataka. Zadaća je Odbora u skladu s člankom 65. Opće uredbe i člankom 70. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe osigurati pravilnu i dosljednu primjenu spomenute Opće uredbe u pojedinačnim slučajevima.

93. Nadalje, Odbor prima na znanje da, imajući na umu dodatno kršenje koje su zatražila njemačka nadzorna tijela, društvo TTL smatra da u nacrtu odluke nema činjenica kojima se opravdava utvrđivanje takvog dodatnog kršenja¹⁴⁶.

94. Osim toga, društvo TTL navodi da je prigovor njemačkog nadzornog tijela u pogledu kršenja načela poštenosti, u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe o zaštiti podataka, u pogledu

¹⁴⁰ Nacrt odluke, stavak 31.: razdoblje istrage irskog nadzornog tijela trajalo je od 31. srpnja do 31. prosinca 2020.

¹⁴¹ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 7.29.

¹⁴² Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 7.30. Konkretno, izjava društva TTL oslanja se na sljedeća tri razloga: a) za irsko nadzorno tijelo ili predmetna nadzorna tijela nije postupovno primjereno ili zakonito ocijeniti usklađenost društva TTL s Općom uredbom o zaštiti podataka na temelju smjernica koje nisu bile donesene tijekom relevantnog razdoblja, b) takvo oslanjanje bilo bi jednako nedopuštenoj retroaktivnoj primjeni regulatornih standarda i očitoj povredi poštenih postupaka i c) ako bi se taj pristup prihvatio, protivilo bi se načelu pravne sigurnosti i pravu na poštene postupke u skladu s člankom 41. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

¹⁴³ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka 4/2019 o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka na temelju članka 25., donesene 13. studenoga 2019. (dalje u tekstu „**Smjernice Europskog odbora o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0**”) i donesene nakon javnog savjetovanja 20. listopada 2020. (dalje u tekstu „**Smjernice Europskog odbora o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0**”). Vidjeti osobito Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točke 69.–70. i Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0, točke 64.–65.

¹⁴⁴ Članak 5. stavak 1. točka (b) Opće uredbe o zaštiti podataka.

¹⁴⁵ Članak 8. stavak 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

¹⁴⁶ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 7.33.

obrade osobnih podataka koji se odnose na mlađe korisnike, neutemeljen¹⁴⁷. Društvo TTL to obrazlaže, kao prvo, navodeći da „informacije o računu u skočnom prozoru i prvi skočni prozor nisu bili neopravdano štetni, neočekivani, obmanjujući niti dovode u zabludu mlađe korisnike te su bili u skladu s načelom poštene obrade”¹⁴⁸. Osim toga, društvo TTL navodi da u skočnom prozoru s informacijama o računu i u skočnom prozoru za objavu videozapisa nema tamnih obrazaca jer nisu bili obmanjujući¹⁴⁹. Europski odbor za zaštitu podataka ocijenit će to ključno pitanje u nastavku.

95. Osim toga, društvo TTL navodi da je „TikTok imao uspostavljene detaljne informacije o transparentnosti za mlade korisnike koje su bile u korist načela poštene obrade”¹⁵⁰. U tom pogledu Odbor podsjeća na ono što je utvrđeno u nacrtu odluke u pogledu kršenja transparentnosti koje je irsko nadzorno tijelo utvrdilo u okviru 3. pitanja i relevantnog nalaza br. 5¹⁵¹. Konkretno, Odbor podsjeća da je utvrđeno da je društvo TTL prekršilo svoje obveze transparentnosti iz članka 12. stavka 1. i članka 13. stavka 1. točke (e) Opće uredbe o zaštiti podataka u pogledu obrade navedene u nalazu 5. nacrta odluke¹⁵², ali ne i na temelju općeg načela transparentnosti u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe o zaštiti podataka¹⁵³. U tom kontekstu Odbor naglašava da takvi nalazi nisu bili predmet nijednog prigovora predmetnih nadzornih tijela i stoga se smatraju konačnim zaključcima vodećeg nadzornog tijela.

96. Nadalje, društvo TTL tvrdi da su mlađi korisnici bili informirani o posljedicama svoje odluke¹⁵⁴. Irsko nadzorno tijelo izjavilo je da je u okviru društva TTL navedeno nekoliko „nejasnih” i „netransparentnih” upućivanja na „treće strane”, „sve”, „bilo koga” te se stoga ne može smatrati da je ono pružilo informacije na „sažet, transparentan, razumljiv” način¹⁵⁵. Irsko nadzorno tijelo smatra da društvo TTL djeci korisnicima nije pružilo informacije o činjenici da je „automatska javna obrada računa značila da bi neograničena publika, uključujući neregistrirane korisnike, mogla vidjeti njihove osobne podatke”¹⁵⁶.

97. Naposljetku, društvo TTL smatra da njemačka nadzorna tijela u svojem prigovoru nisu utvrdila ni odredila precizne obmanjujuće obrasce dizajna te su umjesto toga samo istaknula postojanje obmanjujućih obrazaca dizajna¹⁵⁷.

Procjena Europskog odbora za zaštitu podataka o osnovanosti

98. Nastavljajući s procjenom pitanja koje su postavila njemačka nadzorna tijela, Odbor podsjeća da se temeljna načela koja se odnose na obradu navedena u članku 5. Opće uredbe o zaštiti podataka

¹⁴⁷ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 7.35.

¹⁴⁸ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 7.35.

¹⁴⁹ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 7.38., društvo TTL uključilo je sažetak stručnog izvješća [REDACTED] (dalje u tekstu „izvješće [REDACTED]”) u kojem se razmatra tvrdnja njemačkih nadzornih tijela da su određeni skočni prozori s informacijama koje je društvo TTL upotrebljavalo tijekom relevantnog razdoblja uključivali primjenu tamnih obrazaca od strane društva TTL.

¹⁵⁰ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 7.35.

¹⁵¹ Nacrt odluke, nalaz 5.

¹⁵² Nacrt odluke, nalaz 5.

¹⁵³ Nacrt odluke, točka 275.

¹⁵⁴ U Podnescima društva TTL u vezi s člankom 65., točki 7.40., društvo TTL je uključilo sažetak stručnog izvješća [REDACTED] (u daljnjem tekstu: „**drugo izvješće** [REDACTED]”) koje se odnosi na navode njemačkih nadzornih tijela o prisutnosti tamnih obrazaca.

¹⁵⁵ Nacrt odluke, točka 272.

¹⁵⁶ Nacrt odluke, točka 273.

¹⁵⁷ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 7.47.

mogu, kao takva, prekršiti¹⁵⁸. To proizlazi iz teksta članka 83. stavka 5. točke (a) Opće uredbe o zaštiti podataka kojim kršenje temeljnih načela obrade podliježe upravnim novčanim kaznama u iznosu do 20 milijuna EUR ili, u slučaju poduzeća, do 4 % ukupnog godišnjeg prometa na svjetskoj razini za prethodnu financijsku godinu, ovisno o tome koji je iznos veći¹⁵⁹.

99. Europski odbor za zaštitu podataka naglašava da su načela sva tri načela poštenosti, zakonitosti i transparentnosti, koja su sadržana u članku 5. stavku 1. točki (a) Opće uredbe o zaštiti podataka, tri različita, ali neodvojivo povezana i međuovisna načela koja bi svaki voditelj obrade trebao poštovati pri obradi osobnih podataka. Veza između tih načela vidljiva je iz niza odredbi Opće uredbe o zaštiti podataka: Uvodne izjave 39. i 42., članak 6. stavak 2. i članak 6. stavak 3. točka (b) Opće uredbe o zaštiti podataka odnose se na zakonitu i poštenu obradu, dok se uvodne izjave 60. i 71. Opće uredbe o zaštiti podataka, kao i članak 13. stavak 2., članak 14. stavak 2. i članak 40. stavak 2. točka (a) Opće uredbe odnose na poštenu i transparentnu obradu¹⁶⁰.

100. Europski odbor za zaštitu podataka ističe da načelo poštenosti ima neovisno značenje i naglašava da procjena koju je irsko nadzorno tijelo provelo o usklađenosti društva TTL s načelom transparentnosti (koja dovodi do zaključka br. 5 gdje je irsko nadzorno tijelo zaključilo da su prekršeni članak 13. stavak 1. točka (e) i članak 12. stavak 1. Opće uredbe, ali nije prekršeno načelo transparentnosti u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe o zaštiti podataka)¹⁶¹ne isključuje automatski potrebu za procjenom usklađenosti društva TTL s načelom poštenosti¹⁶².

101. Europski odbor za zaštitu podataka već je naveo neke elemente u pogledu značenja i učinka načela poštenosti u kontekstu obrade osobnih podataka. Na primjer, Odbor je u svojim Smjernicama o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka prethodno naveo da je „[p]oštenost sveobuhvatno načelo kojim se zahtijeva da se osobni podatci ne smiju obrađivati na način koji je neopravdano štetan, nezakonito diskriminirajući, neočekivan ili obmanjujući za ispitanika”¹⁶³.

102. Ova definicija, na koju je irsko nadzorno tijelo uputilo prilikom opisivanja „konteksta obrade” tijekom procjene usklađenosti društva TTL s člancima 24. i 25. Opće uredbe o zaštiti podataka, uključujući u vezi s automatskom javnom obradom sadržaja društvenih medija djece korisnika u nacrtu odluke¹⁶⁴, ističe važnost uzimanja u obzir određenih ključnih elemenata u praktičnoj provedbi načela poštenosti¹⁶⁵. Konkretno, elementi autonomije ispitanika, izbjegavanja obmanjivanja, ravnoteže moći i istinitosti obrade relevantni¹⁶⁶ su u ovom predmetu.

¹⁵⁸ Obvezujuća odluka Europskog odbora za zaštitu podataka 3/2022, točka 218.; Obvezujuća odluka 4/2022, točka 223.; Obvezujuća odluka 5/2022, točka 141. Vidjeti i obvezujuću odluku 1/2021, točku 191.

¹⁵⁹ Obvezujuća odluka Europskog odbora za zaštitu podataka 3/2022, točka 218.; Obvezujuća odluka 4/2022, točka 223.; Obvezujuća odluka 5/2022, točka 141.

¹⁶⁰ Obvezujuća odluka Europskog odbora za zaštitu podataka 3/2022, točka 219.; Obvezujuća odluka 4/2022, točka 224.; Obvezujuća odluka 5/2022, točka 145.

¹⁶¹ Nacrt odluke, točka 275.

¹⁶² Obvezujuća odluka Europskog odbora za zaštitu podataka 3/2022, točka 220.; obvezujuća odluka 4/2022, točka 225.; obvezujuća odluka 5/2022, točka 147.

¹⁶³ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 69. i Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0, točka 64.

¹⁶⁴ Nacrt odluke, točka 77., u kojoj se upućuje na Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točke 69.–70.

¹⁶⁵ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 70.

¹⁶⁶ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 70.

103. Usto, Odbor je prethodno objasnio da „načelo poštenosti obuhvaća, među ostalim, prepoznavanje razumnih očekivanja ispitanika, uzimajući u obzir moguće negativne posljedice koju obrada može imati za njih i uzimajući u obzir vezu i moguće učinke neravnoteže između njih i voditelja obrade¹⁶⁷.
104. Opća uredba uključuje višestruka upućivanja na potrebu da pojedinci imaju kontrolu nad vlastitim osobnim podacima¹⁶⁸. U tom je pogledu Odbor pojasnio da bi ispitanici „trebali dobiti najviši mogući stupanj autonomije pri utvrđivanju načina na koji će njihovi osobni podaci biti upotrijebljeni, kao i u pogledu područja primjene i uvjeta te uporabe ili obrade” te¹⁶⁹ da voditelji obrade „ne mogu predstaviti mogućnosti obrade na način kojim se ispitanicima otežava suzdržavanje od razmjene njihovih podataka ili kojim se ispitanicima otežava prilagodba njihovih postavki privatnosti i ograničavanje obrade”¹⁷⁰.
105. Osim toga, Europski odbor za zaštitu podataka u prošlosti je napomenuo da voditelj obrade, u skladu s načelom poštenosti, ne smije ispitanicima predstaviti mogućnosti na način koji „navodi ispitanika u smjeru da dopusti voditelju obrade da prikupi više osobnih podataka nego da su mogućnosti predstavljene na jednak i neutralan način”¹⁷¹. Mogućnosti davanja privole ili suzdržavanja trebale bi biti jednako vidljive i točno predstavljati posljedice koje svaki od tih odabira može imati za ispitanika¹⁷².
106. Također je ključno imati na umu da izbjegavanje obmanjivanja ispitanika u zabludu znači da bi „informacije i mogućnosti obrade podataka trebale biti pružene na objektiv i neutralan način, izbjegavajući bilo kakav obmanjujući ili manipulativni jezik ili dizajn”, dok element istinitosti zahtijeva da „voditelj obrade mora staviti na raspolaganje informacije o tome kako obrađuje osobne podatke, trebao bi djelovati u skladu sa svojim izjavama i ne smije dovesti ispitanike u zabludu”¹⁷³.
107. Drugi važan element načela poštenosti povezan je s ravnotežom moći¹⁷⁴ jer se načelom poštenosti iz članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe podupire cijeli okvir za zaštitu podataka i nastoji riješiti pitanje asimetrije moći između voditelja obrade i ispitanika kako bi se poništili negativni učinci takvih asimetrija i osiguralo učinkovito ostvarivanje prava ispitanika¹⁷⁵. Važno je

¹⁶⁷ Smjernice 2/2019 o obradi osobnih podataka na temelju članka 6. stavka 1. točke (b) Opće uredbe o zaštiti podataka u kontekstu pružanja internetskih usluga ispitanicima, verzija 2.0, donesene 8. listopada 2019. (u daljnjem tekstu „**Smjernice Odbora 2/2019 na temelju članka 6. stavka 1. točke (b) Opće uredbe o zaštiti podataka**”).

¹⁶⁸ Vidjeti višestruka upućivanja u Općoj uredbi o zaštiti podataka, posebno u uvodnim izjavama 7., 68., 75. i 85.

¹⁶⁹ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 70.

¹⁷⁰ Smjernice Odbora o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0, primjer 1. i verzija 2.0, primjer 1.

¹⁷¹ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0, primjer 1. i verzija 2.0, primjer 1.

¹⁷² Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, primjer 1.

¹⁷³ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 70. i Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0, točka 65.

¹⁷⁴ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 70. i Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0, točka 65.

¹⁷⁵ Obvezujuća odluka Europskog odbora za zaštitu podataka 3/2022, točka 222.; Obvezujuća odluka 4/2022, točka 227.; Obvezujuća odluka 5/2022, točka 148.

Podsjetiti da se „predmetni osobni podatci odnose na posebno osjetljivu skupinu ispitanika – djecu¹⁷⁶, koja „zaslužuju posebnu zaštitu u pogledu svojih osobnih podataka budući mogu biti manje svjesna rizika, posljedica i predmetnih zaštitnih mjera te svojih prava u vezi s obradom osobnih podataka“¹⁷⁷. U uvodnoj izjavi 75. Opće uredbe izričito se navodi da obrada podataka pojedinca, a posebno djece, spada u situacije u kojima rizik za temeljna prava i obveze, različitih vjerojatnosti i ozbiljnosti, može proizaći iz obrade osobnih podataka koja bi mogla prouzročiti fizičku, materijalnu ili nematerijalnu štetu. Isto se tako djeca mogu smatrati „osjetljivim“ ispitanicima jer se može smatrati da se ona ne mogu svjesno i promišljeno protiviti obradi svojih osobnih podataka ili dati privolu za obradu osobnih podataka¹⁷⁸.

108. Stoga je potrebno da Europski odbor za zaštitu podataka ocijeni jesu li dvije prakse (tj. skočni prozor za registraciju i skočni prozor za objavu videozapisa), koje su predmet prigovora njemačkih nadzornih tijela, usklađene s načelom poštenosti u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe o zaštiti podataka.

109. Europski odbor za zaštitu podataka napominje da su, kako je detaljno opisano u Nacrtu odluke, svi novi računi TTL-a, uključujući račune korisnika djece, postavljeni da budu automatski javni¹⁷⁹ i da je irsko nadzorno tijelo smatralo da informacije koje je dostavilo društvo TTL (koje su uključivale dva skočna prozora) nisu omogućile djeci korisnicima da razumiju da će njihovi osobni podatci biti vidljivi neograničenom broju osoba (uključujući neregistriranim korisnicima)¹⁸⁰. Točnije, Odbor smatra relevantnim da su, u skladu s nacrtom odluke, upućivanja na „sve“ i „bilo koga“ u informacijama koje je dostavio TTL, što uključuje skočni prozor za registraciju i skočni prozor za objavu videozapisa, „nejasna i netransparentna“¹⁸¹. Nadalje, irsko nadzorno tijelo napomenulo je da su dvosmisleni pojmovi „javno“, „svatko“ i „bilo tko“ „mogu upućivati i na registrirane korisnike i na one koji nisu registrirani“¹⁸². To znači da posljedice koje proizlaze iz odabira jedne ili druge mogućnosti u dvjema skočnim obavijestima nisu bile jasne djeci korisnicima¹⁸³.

110. To je još relevantnije s obzirom na to da je irsko nadzorno tijelo priznalo da „kada bi dijete korisnik koristilo relevantne javne značajke platforme TikTok, to bi u prvom redu moglo dovesti do toga da djeca korisnici izgube autonomiju i kontrolu nad svojim podacima“¹⁸⁴. Osim toga, irsko nadzorno tijelo izjavilo je da društvo TTL „nije objasnilo i/ili jasno objasnilo opseg i posljedice automatski postavljenih postavki na ‘javno’ te da „društvo TTL djeci korisnicima nije pružilo

¹⁷⁶ Nacrt odluke, točka 316.

¹⁷⁷ Uvodna izjava 38. Opće uredbe o zaštiti podataka. Vidjeti i nacrt odluke, točka 69.

¹⁷⁸ Radna skupina iz članka 29., Smjernice o procjeni učinka na zaštitu podataka i utvrđivanje vjerojatnosti da obrada „prouzroči visok rizik“ za potrebe Uredbe 2016/679 od 4. travnja 2017., Radna skupina iz članka 29. rev.1 (dalje u tekstu „**Smjernice Radne skupine iz članka 29. o procjeni učinka na zaštitu podataka**“) koje je Europski odbor za zaštitu podataka potvrdio 25. svibnja 2018., str. 10.

¹⁷⁹ Nacrt odluke, točka 128.

¹⁸⁰ Nacrt odluke, točka 273.

¹⁸¹ Nacrt odluke, točka 272.

¹⁸² Nacrt odluke, točka 259.

¹⁸³ Nacrt odluke, nalaz 5., drugi dio („U okolnostima u kojima društvo TTL djeci korisnicima nije pružilo informacije o opsegu i posljedicama automatske javne obrade (tj. upravljanje mrežom društvenih medija koja automatski omogućuje da bilo tko može vidjeti objave djece korisnika na društvenim mrežama) u sažetom, transparentnom, razumljivom i lako dostupnom obliku, koristeći se jasnim i jednostavnim jezikom, posebno u mjeri u kojoj vrlo ograničene dostavljene informacije uopće nisu objasnile da bi se to moglo dogoditi, smatram da društvo TTL nije ispunilo svoje obveze na temelju članka 12. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka“).

¹⁸⁴ Nacrt odluke, točka 93.

informacije o tome da je ta automatska javna obrada računa značila da bi neograničen broj osoba, uključujući one koji nisu registrirani, mogao pregledavati njihove osobne podatke”¹⁸⁵.

111. Konkretno, kad je riječ o skočnom prozoru za registraciju, Europski odbor za zaštitu podataka primjećuje da je irsko nadzorno tijelo napomenulo da je taj skočni prozor podrazumijevao potrebu da se korisnici odluče u korist odabira privatnog računa jer je opcija „Skip” (Preskoči) vodila do toga da račun automatski bude postavljen na opciju „javno”¹⁸⁶. Posljedica izostavljanja odluke odabirom „Skip” (Preskoči)¹⁸⁷ bila je učiniti račun javnim (u skladu s automatskim postavkama) i tako sadržaj učiniti vidljivim neograničenom broju osoba.
112. Nadalje, kako navodi irsko nadzorno tijelo i kako su istaknula njemačka nadzorna tijela, čini se da odabrani jezik („Skip” (Preskoči)) „potiče ili čak trivijalizira odluku da se odabere privatni račun”, a od djeteta korisnika je „zatraženo” da donese takvu odluku¹⁸⁸. Njemačka nadzorna tijela ističu da je već spomenuti nalaz iz nacrtu odluke pokazao upotrebu „navođenja” tijekom postupka registracije¹⁸⁹. Osim toga, irsko nadzorno tijelo u svojem nacrtu odluke navodi i činjenicu da odluka „Skip” (Preskoči) za odabir privatnog računa ima kaskadni učinak u smislu da bi se time dodatne postavke platforme učinile javnima¹⁹⁰. Prema izvješću norveškog tijela za zaštitu potrošača, „kada zadane postavke omogućuju rašireno prikupljanje i uporabu osobnih podataka, korisnici se navode na odavanje svojih podataka”¹⁹¹. Njemačka nadzorna tijela tvrde da „činjenica da je ispitanicima otežan odabir u korist zaštite svojih osobnih podataka, a ne protiv zaštite podataka, predstavlja nepoštenu praksu i obradu”¹⁹². Odbor podsjeća da bi se „informacije o obradi podataka i mogućnosti njihove obrade trebale iznositi na objektivan i neutralan način, tako da se izbjegne svaka vrsta obmanjujućeg ili manipulativnog jezika ili dizajna”¹⁹³.
113. Europski odbor za zaštitu podataka ističe i drugu značajku skočnog prozora za registraciju, odnosno lokaciju opcije „Skip” (Preskoči) na desnoj strani¹⁹⁴. Njemačka nadzorna tijela tvrde da će postavljanje opcije na desnu stranu navesti većinu korisnika da je odaberu „jer su korisnici interneta i društvenih medija naviknuti na korištenje gumba na desnoj strani, što ih navodi da završe određeni korak i idu dalje (mišićna memorija)”¹⁹⁵.
114. Kad je riječ o skočnom prozoru za objavu videozapisa, Odbor se slaže s njemačkim nadzornim tijelima da se „učinak navođenja pojačava” činjenicom da ne samo da je opcija javne objave videozapisa s desne strane, što ima spomenute učinke, već je i napisana podebljanim tamnijim

¹⁸⁵ Nacrt odluke, točka 173.

¹⁸⁶ Nacrt odluke, točke 72. i 76.

¹⁸⁷ Nacrt odluke, točka 79.

¹⁸⁸ Nacrt odluke, točka 160. Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 5.

¹⁸⁹ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 5.

¹⁹⁰ Nacrt odluke, točka 173.

¹⁹¹ Forbrukeradet, *Report on deceived by design - How tech companies use dark patterns to discourage us from exercising our rights to privacy* (Izvješće o zavaravanju dizajnom – Kako tehnološka poduzeća upotrebljavaju tamne obrasce da nas odvrate od ostvarivanja naših prava na zaštitu privatnosti), od 27. lipnja 2018., dostupno na: <https://fil.forbrukerradet.no/wp-content/uploads/2018/06/2018-06-27-deceived-by-design-final.pdf>, str. 13.

¹⁹² Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 6.-7.

¹⁹³ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 70.; Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0, točka 65.

¹⁹⁴ Nacrt odluke, točka 1.

¹⁹⁵ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 5.

slovima¹⁹⁶. Slijedom toga, kako je irsko nadzorno tijelo potvrdilo, postavke su jasno potaknule odabir javnog objavljivanja videozapisa s obzirom na upotrijebljene izraze i razliku u gradijentu boje¹⁹⁷. Konkretno, činjenica da se opcija javnog objavljivanja videozapisa čini „vidljivijom i istaknutijom” povećava vjerojatnost da je korisnik odabere¹⁹⁸. Kako su navela njemačka nadzorna tijela, i „mišićna memorija” i lokacija gumba koji navode na „više javnu” opciju povećali su vjerojatnost da će je korisnik odabrati¹⁹⁹. To je od ključne važnosti, jer uzimajući u obzir činjenicu da su pojedinci, koji se danas služe digitalnim uslugama i na telefonima su dok su u pokretu, prisiljeni odmah odabrati između nekoliko radnji, to je samo po sebi već vrsta „navođenja”²⁰⁰, što može biti učinkovitije ako voditelji obrade dodatno „naglase” jednu od dviju ponuđenih mogućnosti.

115. Kako je prethodno navedeno, Odbor podsjeća da „mogućnosti treba pružiti na objektivan i neutralan način”²⁰¹, a voditelji obrade ne bi trebali „predstavljati mogućnosti obrade na način koji ispitanicima otežava da se suzdrže od dijeljenja svojih podataka”²⁰² ili „navoditi ispitanika da dopusti voditelju obrade da prikupi više osobnih podataka nego da su opcije bile predstavljene na jednak i neutralan način”²⁰³.

116. Osim toga, skočni prozor za objavu videozapisa odnosi se na mogućnost promjene preferencija u postavkama privatnosti²⁰⁴. Europski odbor za zaštitu podataka smatra relevantnim istaknuti da ovaj skočni prozor „nije izravno povezan s navedenim postavkama”, kako su navela njemačka nadzorna tijela²⁰⁵. Točnije, to znači da će korisnici koji žele promijeniti postavke prvo morati odabrati opciju „Cancel” (Odustani), a zatim morati potražiti postavke privatnosti, u kojima će zatim trebati naći točno onu postavku koja se odnosi na vidljivost računa / prebacivanje na „privatni račun”²⁰⁶. Europski odbor za zaštitu podataka slaže se s njemačkim nadzornim tijelima da se time smanjuje vjerojatnost da ispitanici promijene svoje postavke, uz veliku vjerojatnost da će korisnici „nastaviti s objavljivanjem videozapisa s unaprijed postavljenim postavkama”²⁰⁷. Kako je prethodno navedeno, voditelji obrade ne bi trebali „ispitanicima otežavati promjenu njihovih postavki privatnosti i ograničavati obradu”²⁰⁸.

117. Na temelju svega prethodno navedenoga, Odbor se slaže s njemačkim nadzornim tijelima da su skočni prozor za registraciju i skočni prozori za objavu videozapisa „navodili korisnike na

¹⁹⁶ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 6. Nacrt odluke, točka 131. i slika 6 u točki 257.

¹⁹⁷ Nacrt odluke, točka 162.

¹⁹⁸ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 6.

¹⁹⁹ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 5.

²⁰⁰ Forbrukeradet, *Report on deceived by design - How tech companies use dark patterns to discourage us from exercising our rights to privacy* (Izveštće o zavaravanju dizajnom – Kako tehnološka poduzeća upotrebljavaju tamne obrasce da nas odvrate od ostvarivanja naših prava na zaštitu privatnosti), od 27. lipnja 2018., dostupno na: <https://fil.forbrukerradet.no/wp-content/uploads/2018/06/2018-06-27-deceived-by-design-final.pdf>, str. 27.

²⁰¹ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 70.; Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0, točka 65.

²⁰² Smjernice Odbora o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0, primjer 1. i verzija 2.0, primjer 1.

²⁰³ Smjernice Odbora o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0, primjer 1. i verzija 2.0, primjer 1.

²⁰⁴ Nacrt odluke, točka 257.

²⁰⁵ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 6.

²⁰⁶ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 6.

²⁰⁷ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 6.

²⁰⁸ Smjernice Odbora o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0, primjer 1. i verzija 2.0, primjer 1.

donošenje određene odluke²⁰⁹ te su ih navodili da „podsvesno donesu odluke kojima se krši njihov interes za zaštitu privatnosti”²¹⁰. U tom je pogledu važno uzeti u obzir da je takva odluka prema kojoj su korisnici poticani bila „automatski javna postavka” za koju se „čini da je namjerni izbor društva TTL namijenjen većem sudjelovanju korisnika i dijeljenju na platformi”²¹¹. Odbor se slaže i s njemačkim nadzornim tijelima da „otežavanje ispitanicima da donesu odluku u korist zaštite svojih osobnih podataka, a ne na štetu njihove zaštite podataka, predstavlja nepoštenu praksu i obradu”²¹². To je, u ovom slučaju, u kombinaciji s činjenicom da su ispitanici djeca, koja „zaslužuju posebnu zaštitu u pogledu svojih osobnih podataka”²¹³, te uz manjak jasnoće u pogledu posljedica korištenja različitih opcija, posebno u vezi publike koja će moći vidjeti budući sadržaj na njihovom računu.

118. Na temelju nalaza irskog nadzornog tijela u svojem nacrtu odluke i uzimajući u obzir argumente koje su njemačka nadzorna tijela iznijela u svojem prigovoru, **Europski odbor za zaštitu podataka smatra da je društvo TTL prekršilo načelo poštenosti , u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe**, u kontekstu prethodno opisanih praksi, odnosno skočnog prozora za registraciju i skočnog prozora za objavu videozapisa.

119. U skladu s tim, Odbor nalaže irskom nadzornom tijelu da u svoju konačnu odluku uključi nalaz o kršenju načela poštenosti u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe o zaštiti podataka od strane društva TTL.

5 O MOGUĆEM KRŠENJU ČLANKA 25. OPĆE UREDBE O ZAŠTITI PODATAKA U POGLEDU PROVJERE DOBI

5.1 Analiza vodećeg nadzornog tijela u nacrtu odluke

120. U okviru drugog pitanja irsko nadzorno tijelo analizira usklađenost društva TTL s člankom 24. stavkom 1., člankom 25. stavkom 1. i člankom 25. stavkom 2. Opće uredbe o zaštiti podataka u pogledu mjera provjere dobi za osobe mlađe od 13 godina i procjene rizika za tu posebnu kategoriju ispitanika²¹⁴. U nalazu 4 irsko nadzorno tijelo zaključuje da je društvo TTL prekršilo članak 24. stavak 1. Opće uredbe u pogledu neodgovarajućeg uzimanja u obzir rizika za djecu mlađu od 13 godina u vezi s obradom povezanom s automatskim postavkama računa za djecu korisnike, što je svima (na TikToku ili izvan njega) omogućilo pregledavanje sadržaja na društvenim mrežama koji su objavili korisnici djeca²¹⁵. Tim se nalazom ne uzima u obzir sustav provjere dobi kao takav. Kad je riječ o mjerama provjere dobi, irsko nadzorno tijelo zaključuje da su mjere koje je provelo društvo TTL, a koje se odnose na provjeru dobi, usklađene s člancima 24. i 25. Opće uredbe o zaštiti podataka²¹⁶, na temelju obrazloženja navedenog u nastavku.

121. Za potrebe procjene je li mehanizam provjere dobi koji je uvelo društvo TTL bio u skladu s obvezama TTL-a iz članka 24. i 25. Opće uredbe o zaštiti podataka, irsko nadzorno tijelo prvo

²⁰⁹ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 4.

²¹⁰ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 8.

²¹¹ Nacrt odluke, točka 72.

²¹² Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 6.-7.

²¹³ Uvodna izjava 38. Opće uredbe o zaštiti podataka.

²¹⁴ Nacrt odluke, točke od 185. do 222.

²¹⁵ Nacrt odluke, nalaz 4., dostupan nakon točke 216.

²¹⁶ Nacrt odluke, točke 220. i 221.

analizira prirodu, opseg, kontekst i svrhu obrade²¹⁷. Osim toga, irsko nadzorno tijelo bavi se rizicima različitih razina vjerojatnosti i ozbiljnosti koji proizlaze iz obrade²¹⁸. U tom pogledu irsko nadzorno tijelo smatra da „uvodna izjava 75. Opće uredbe o zaštiti podataka ukazuje na niz jasnih rizika koji bi mogli dovesti do fizičke, materijalne ili nematerijalne štete”²¹⁹. Jedan od tih rizika, kako je prethodno utvrđeno, jest da se obrada odnosi na automatsku javnu obradu osobnih podataka osjetljivih pojedinaca, odnosno djece, i kada su ta djeca mlađa od 13 godina²²⁰. Obrada njihovih podataka, s obzirom na velik broj pogođenih i potencijalno pogođenih korisnika, predstavlja obradu koja uključuje veliku količinu osobnih podataka i utječe na velik broj ispitanika²²¹. U Nacrtu odluke utvrđuju se²²² [REDACTED]

122. Irsko nadzorno tijelo u nacrtu odluke podsjeća da je društvo TTL kao voditelj obrade obvezno utvrditi rizike koje predstavlja obrada, kao zahtjev načela odgovornosti i na temelju članaka 24. i 25. Opće uredbe²²³. U skladu s time, nakon što je u obzir uzelo prirodu, opseg, kontekst i svrhe obrade, kao i vlastitu procjenu rizika društva TTL utvrđenu u procjeni učinka na zaštitu podataka, u kojoj se prihvaća da njegove aktivnosti obrade predstavljaju niz visokih „inherentnih” rizika²²⁴, irsko nadzorno tijelo smatra da, s obzirom na prirodu, opseg, kontekst i svrhe obrade, obje vrste obrade koje su predmet istrage predstavljaju visoke rizike za prava i slobode djece korisnika, za potrebe članaka 24. i 25. Opće uredbe o zaštiti podataka²²⁵. Irsko nadzorno tijelo zaključuje da su rizici povezani s predmetnom obradom bili visoki u smislu vjerojatnosti i ozbiljnosti²²⁶.

123. Nacrtom odluke predviđa se pregled mjera koje je društvo TTL poduzelo tijekom relevantnog razdoblja u pogledu provjere dobi, uzimajući u obzir zahtjev da korisnici platforme TikTok moraju imati 13 godina i više²²⁷. Te se mjere mogu kategorizirati kao mjere koje su poduzete prije registracije korisnika ili mjere poduzete nakon registracije korisnika.

²¹⁷ Nacrt odluke, točke 60.–82.

²¹⁸ Nacrt odluke, točke 83.–105.

²¹⁹ Nacrt odluke, točka 103.

²²⁰ Nacrt odluke, točka 103. (koji se odnosi na procjenu učinka na zaštitu podataka društva TTL u pogledu podataka o djeci i dizajna primjerenog dobi od 8. listopada 2020., u daljnjem tekstu: **procjena učinka na zaštitu podataka društva TTL u pogledu podataka o djeci i dizajna primjerenog dobi**).

²²¹ Nacrt odluke, točka 103. U procjeni učinka na zaštitu podataka društva TTL u pogledu djece i dizajna primjerenog dobi dodatno se navodi, u Prilogu 2. dijelu B, [REDACTED]

²²² Nacrt odluke, točka 103.

²²³ Nacrt odluke, točka 104.

²²⁴ Procjena učinka na zaštitu podataka društva TTL u pogledu podataka o djeci i dizajna primjerenog dobi, Prilog 2., str. 31.

²²⁵ Nacrt odluke, točka 104.

²²⁶ Nacrt odluke, točka 104.

²²⁷ Nacrt odluke, točke 190.–203.

124. Mjere koje su poduzete prije registracije korisnika opisane su u nacrtu odluke kako slijedi:
- a. U razdoblju od 29. srpnja 2020. do 31. prosinca 2020. Platforma TikTok u trgovini Apple App Store ocijenjena je za uzrast „12+“, a u trgovini Google Play uz nju se navode „Preporučene roditeljske smjernice”²²⁸.
 - b. Pojedinci koji se žele koristiti platformom TikTok također moraju potvrditi svoj datum rođenja u sustavu za provjeru starosti. Od pojedinaca se traži da unesu svoj datum rođenja. Nije navedeno zašto je to potrebno niti je odabir datuma rođenja automatski postavljen na starije od 13 godina²²⁹.
 - c. Kada pojedinci unesu datum rođenja ispod 13 godina, postupak registracije se prekida²³⁰ te im je blokirana aplikacija²³¹. Korisnici nisu obaviješteni da je njihov datum unosa rođenja razlog zbog kojeg im je blokirana postupak registracije. ██████████
██████████²³². U skočnoj obavijesti navodi se da pojedinac ne ispunjava uvjete za platformu TikTok. Pojedincima koji žele ponovno unijeti datum rođenja, stariji ili mlađi od 13 godina, prikazuje se ista obavijest, kao i onima koji ponovno instaliraju aplikaciju platforme na svom uređaju²³³.
 - d. Pojedinci mlađi od 13 godina koji su unijeli datum rođenja iznad 13, 16 ili 18 godina dobili su pristup postavkama platforme relevantnima za dob²³⁴.
 - e. Društvo TTL ne zahtijeva dostavu dokumentacije za provjeru identiteta u postupku registracije (na primjer, putovnica, nacionalna osobna iskaznica itd.)²³⁵.
125. Osim toga, društvo TTL primijenilo je niz mjera koje su se primjenjivale nakon registracije korisnika, tj. čiji je cilj bio ukloniti korisnike mlađe od 13 godina koji su pristupili platformi u slučaju da je društvo TTL smatralo da je korisnik mlađi od 13 godina²³⁶:
- f. Korisnici i nekorisnici mogli bi prijaviti korisnika mlađeg od 13 godina s pomoću internetskog obrasca i preko aplikacije. Ovaj internetski obrazac nazvan je „Zahtjev za informacije o privatnosti” i dostupan je putem „Centra za podršku platforme TikTok” i „Centra za sigurnost platforme TikTok” na internetskoj stranici i u aplikaciji. Prijavljeni računi upućeni su moderatorima²³⁷.
 - g. Društvo TTL upotrebljavalo je i ██████████ kako bi se utvrdilo je li račun otvorio korisnik mlađi od 13 godina na kojem su se takvi ██████████
██████████. Ako je o tome bila riječ s određenim računom, upućen je na moderiranje²³⁸.

²²⁸ Nacrt odluke, točka 190.

²²⁹ Nacrt odluke, točka 191.

²³⁰ Nacrt odluke, točka 192.

²³¹ Nacrt odluke, točka 203.

²³² Nacrt odluke, točka 203.

²³³ Nacrt odluke, točka 192.

²³⁴ Nacrt odluke, točka 193.

²³⁵ Nacrt odluke, točka 199.

²³⁶ Nacrt odluke, točka 194.

²³⁷ Nacrt odluke, točka 195.

²³⁸ Nacrt odluke, točka 196.

- h. Ako bi moderator u drugom području smatrao da je korisnik mlađi od 13 godina, „trebao bi uputiti račun na moderiranje ili bi sam mogao djelovati u području uklanjanja”²³⁹.
- i. Moderator je procijenio sve račune koji su bili s oznakom za moderiranje i za koje se sumnja da njima upravlja korisnik mlađi od 13 godina, [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]²⁴⁰.
- j. Kad je riječ o računima izbrisanima na taj način, ²⁴¹ [REDACTED]
[REDACTED]

126. Društvo TTL također je pojasnilo da ne zahtijeva navođenje tvrdih identifikatora (dokumentacija za provjeru identiteta) u postupku registracije (na primjer, putovnica, nacionalna osobna iskaznica itd.)²⁴².

127. U razdoblju od 29. srpnja 2020. do 31. prosinca 2020. približan ukupni prosječni broj registriranih korisnika djece iz EU-a na platformi TikTok mlađih od 18 godina iznosio je ²⁴³ [REDACTED]. Društvo TTL ne zadržava podatke za određivanje približnog broja korisnika platforme TikTok za koje je utvrđeno da su mlađi od 13 godina prilikom pokušaja registracije u razdoblju od 29. srpnja 2020. do 31. prosinca 2020.; međutim, društvo TTL smatra da je približni broj pojedinaca u EU-u koji se nisu uspjeli registrirati na temelju toga što su identificirani kao pojedinci mlađi od 13 godina tijekom jednakog broja dana od 14. travnja do 16. rujna 2021. iznosio je ²⁴⁴ [REDACTED]. U razdoblju od 29. srpnja 2020. do 31. prosinca 2020. približan broj korisnika platforme TikTok iz EU-a za koje je nakon registracije utvrđeno da su mlađi od 13 godina i koji su uklonjeni s platforme TikTok iznosio je [REDACTED]²⁴⁵. U tom pogledu, irsko nadzorno tijelo ističe da to znači da je tijekom relevantnog razdoblja, unatoč naporima koje je uložio TTL, utvrđeno da je otprilike [REDACTED] približnog prosjeka djece korisnika društva TTL mlađe od 13 godina te da je broj djece mlađe od 13 godina koja su izbjegavala otkrivanje, a mogu i dalje izbjegavati, nejasan²⁴⁶.

128. Pri procjeni postupaka provjere dobi koje je društvo TTL provelo tijekom relevantnog razdoblja, irsko nadzorno tijelo napominje da je društvo TTL uložilo velike napore kako bi osigurao da platforma tog društva bude dostupna samo osobama starijima od 13 godina²⁴⁷. Irsko nadzorno tijelo napominje da je to uključivalo uvođenje neutralnog sustava za provjeru dobi, [REDACTED]
[REDACTED], korištenje klasifikacije prema dobi odgovarajućih trgovina s aplikacijama kako bi se iskoristile postavke pojedinačnih uređaja kojima se provjerava dob, opće i specijalizirane timove za moderiranje kako bi se identificirale osobe mlađe od 13 godina koje su prošle kroz sustav za provjeru dobi, funkcije izvještavanja unutar aplikacije i izvan nje te [REDACTED] kada su ti osobni podatci upotrijebljeni za stvaranje računa korisnika koji je identificiran kao mlađi od 13²⁴⁸.

²³⁹ Nacrt odluke, točka 197.

²⁴⁰ Nacrt odluke, točka 198.

²⁴¹ Nacrt odluke, točka 203.

²⁴² Nacrt odluke, točka 199.

²⁴³ Nacrt odluke, točka 200.

²⁴⁴ Nacrt odluke, točka 200.

²⁴⁵ Nacrt odluke, točka 200.

²⁴⁶ Nacrt odluke, točka 211.

²⁴⁷ Nacrt odluke, točka 217.

²⁴⁸ Nacrt odluke, točka 217.

129. Kako je²⁴⁹navedeno, irsko nadzorno tijelo napominje da društvo TTL nije upotrijebilo pouzdane identifikatore za utvrđivanje dobi djece koja pristupaju platformi; međutim, irsko nadzorno tijelo prihvaća tvrdnju društva TTL da bi takav zahtjev bio nerazmjernan. To je zato što nije vjerojatno da će djeca, posebno mlađa, imati takve tvrde identifikatore ili imati pristup takvim tvrdim identifikatorima, a time bi se isključila ili blokirala djeca korisnici koji bi inače mogli koristiti platformu; osim toga, takav bi zahtjev vjerojatno nerazmjerno utjecao na djecu korisnike koji su pripadnici manjina²⁵⁰.
130. Irsko nadzorno tijelo primjećuje da se u člancima 24. i 25. Opće uredbe ne navode posebne mjere koje bi se trebale primjenjivati kako bi se osigurala provjera dobi ili kako bi se spriječilo one kojima platforma nije namijenjena da joj pristupe te da je područje provjere dobi i dalje u razvoju i da u tom pogledu tek treba prihvatiti ili propisati industrijske ili regulatorne standarde. Irsko nadzorno tijelo nadalje napominje da zasigurno ne postoji apsolutna metoda provjere dobi i da, prema mišljenju irskog nadzornog tijela, njome se samo treba utvrditi jesu li primijenjene mjere bile prikladne s obzirom na najnovija dostignuća, trošak provedbe te prirodu, opseg, kontekst i svrhe obrade, kao i rizike različitih razina vjerojatnosti i ozbiljnosti za prava i slobode pojedinaca koji proizlaze iz obrade podataka²⁵¹.
131. Naposljetku, kako je prethodno navedeno, irsko nadzorno tijelo zaključuje da su „tehničke i organizacijske mjere u pogledu samih postupaka provjere dobi koje je poduzelo društvo TTL u skladu s Općom uredbom, s obzirom na poduzete mjere i mjeru u kojoj je društvo TTL nastojalo osigurati da platforma ostane dostupna samo osobama starijima od 13 godina”²⁵².

5.2 Sažetak prigovora predmetnih nadzornih tijela

132. **Talijansko nadzorno tijelo** podnijelo je prigovor u skladu s člankom 4. stavkom 24. Opće uredbe i člankom 60. stavkom 4. Opće uredbe u pogledu zaključka koji je irsko nadzorno tijelo donijelo u nacrtu odluke²⁵³ da su tehničke i organizacijske mjere koje je uvelo društvo TTL za potrebe **provjere dobi** u skladu s **člankom 25. Opće uredbe**. Talijansko nadzorno tijelo smatra da je vodeće nadzorno tijelo umjesto toga trebalo utvrditi kršenje članka 25. Opće uredbe o zaštiti podataka u tom pogledu²⁵⁴.
133. Talijansko nadzorno tijelo iznosi nekoliko različitih argumenata o tome zašto se ne slaže sa zaključkom o članku 25. Opće uredbe o zaštiti podataka u nacrtu odluke.
134. Talijansko nadzorno tijelo općenito se slaže da još ne postoji metoda provjere dobi kojom bi se u svim slučajevima spriječio pristup platformi za korisnike mlađe od 13 godina²⁵⁵. Međutim, uzimajući u obzir najnovija dostignuća i ozbiljnost rizika povezanih s pristupom korisnika mlađih od 13 godina predmetnoj društvenoj mreži, talijansko nadzorno tijelo ne slaže se s nalazom vodećeg nadzornog tijela o usklađenosti²⁵⁶. Talijansko nadzorno tijelo upućuje na novinska izvješća u kojima

²⁴⁹ Vidjeti točku 126. predmetne obvezujuće odluke.

²⁵⁰ Nacrt odluke, točka 219.

²⁵¹ Nacrt odluke, točka 220.

²⁵² Nacrt odluke, točka 221.

²⁵³ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 2., koji se odnosi na nacrt odluke, točke 189.–221.

²⁵⁴ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 2.

²⁵⁵ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 4.

²⁵⁶ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 4.

se navodi znatan broj korisnika platforme TikTok mlađih od 13 godina, kao i na nalaz 4 iz nacrtu odluke o kršenju članka 24. Opće uredbe²⁵⁷.

135. Talijansko nadzorno tijelo smatra da su metode provjere dobi koje primjenjuje društvo TTL „ozbiljno manjkave” i da je to vidljivo i iz brojčanih podataka koje je društvo TTL dostavilo o broju neuspjelih registracija korisnika koji su izjavili da su mlađi od 13 godina u razdoblju od 29. srpnja 2020. do 31. prosinca 2020. i broja profila koji su uklonjeni nakon što je utvrđeno da pripadaju korisnicima mlađima od 13 godina²⁵⁸. Prema mišljenju talijanskog nadzornog tijela, broj uklonjenih profila znači da je barem toliki broj korisnika mlađih od 13 godina uspio lako pristupiti platformi TikTok i da su je upotrebljavali tijekom neodređenog razdoblja (i mogu postojati korisnici platforme koji su mlađi od 13 godina koji su još uvijek neotkriveni)²⁵⁹.

136. Talijansko nadzorno tijelo stoga tvrdi da navedene brojke pokazuju da su mjere provjere dobi koje je provelo društvo TTL neprimjerene i slabo učinkovite te da nije dopušteno, s obzirom na relevantne pravne obveze, kao što su one koje proizlaze iz članka 8. Opće uredbe o zaštiti podataka i odgovarajućih nacionalnih zakona, da se tako velik broj korisnika mlađih od 13 godina može koristiti platformom TikTok²⁶⁰.

137. Talijansko nadzorno tijelo upućuje i na sustav provjere dobi koji primjenjuje društvo TTL kojim se blokira registracija korisnika ako odaberu datum rođenja koji pokazuje da su mlađi od 13 godina. Talijansko nadzorno tijelo ističe da korisnici mogu lako izbjeći sustav za provjeru dobi [REDACTED] – s obzirom na to da se u ovoj fazi ne provodi nikakva provjera²⁶¹. Nadalje, talijansko nadzorno tijelo tvrdi da se u nacrtu odluke ne navodi [REDACTED] društvo TTL blokira korisnika koji je unio datum rođenja koji pokazuje da je mlađi od 13 godina jer se nacrt odluke odnosi samo na [REDACTED]²⁶². Talijansko nadzorno tijelo napominje da nisu dostupne informacije o tome je li pojam [REDACTED]²⁶³ Prema mišljenju talijanskog nadzornog tijela, [REDACTED] ne treba se smatrati učinkovitom odvratajućom mjerom²⁶⁴.

138. Prema mišljenju talijanskog nadzornog tijela, preostale mjere na koje upućuje društvo TTL, uključujući, prema potrebi, primjenu [REDACTED] kako ih je navodno predvidjelo društvo TTL, odnose se na mehanizme blokiranja koji se pokreću nakon što dijete korisnik pristupi platformi TikTok. Prije početka bilo kakvog postupka obrade podataka nisu uklonjeni početni rizici koji proizlaze iz izloženosti tog djeteta korisnika na internetu i dijeljenja njihovih podataka²⁶⁵.

139. Talijansko nadzorno tijelo podsjeća na članak 24. stavak 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima i da je, u skladu s uvodnom izjavom 38. Opće uredbe o zaštiti podataka, djeci potrebna posebna zaštita u pogledu njihovih osobnih podataka jer mogu biti manje svjesna rizika, posljedica i predmetnih zaštitnih mjera te svojih prava. Prema mišljenju talijanskog nadzornog tijela, to je

²⁵⁷ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 4.

²⁵⁸ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 4.–5. (upućivanje na nacrt odluke, točka 211.).

²⁵⁹ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 4.–5.

²⁶⁰ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 5.

²⁶¹ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 5.

²⁶² Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 5.

²⁶³ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 5.

²⁶⁴ Nacrt odluke, točka 203. podtočka ii.

²⁶⁵ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 5.

posebno slučaj ako se osobni podatci o djeci prikupljaju prilikom korištenja usluga koje se izravno nude djetetu, kao što je to slučaj s platformom TikTok²⁶⁶.

140. Talijansko nadzorno tijelo smatra da se, uzimajući u obzir posebne rizike koji proizlaze iz internetske obrade podataka koji se odnose na djecu korisnike mlađe od 13 godina u posebnom kontekstu predmetne platforme društvene mreže i uzimajući u obzir statističke podatke i medijska izvješća, mjere koje je uvelo društvo TTL ne mogu se smatrati „prikladnima i primjerenima”²⁶⁷.
141. Talijansko nadzorno tijelo nadalje se ne slaže da se provedba takvih mjera temelji samo na njihovoj „razumnosti”, a ne na mnogo zahtjevnijoj, strožoj procjeni u pogledu činjenične učinkovitosti predmetnih mjera i tijekom vremena (kako je navedeno i u uvodnoj izjavi 74. Opće uredbe o zaštiti podataka). Nadalje, talijansko nadzorno tijelo navodi da bi uzimanje u obzir činjenice da postoji visoka razina opasnosti za djecu korisnike trebalo značiti jednako visoku razinu predanosti društva TTL, zbog čega nijedna izvediva mjera ne bi trebala biti izvan područja primjene alata koje treba provesti²⁶⁸.
142. Talijansko nadzorno tijelo u svojem se prigovoru odnosi na alternativna sredstva za provjeru dobi²⁶⁹. Talijansko nadzorno tijelo tvrdi da bi društvo TTL trebalo provesti složenije mjere koje mogu dovesti do učinkovitijih zaštitnih mjera, po mogućnosti bez oslanjanja na stroge mjere provjere: CAPTCHA, postavljanje pitanja usmjerenih na dob, zahtijevanje od drugog registriranog člana koji djeluje kao „pouzdana treća strana” da²⁷⁰ se uključi i potvrdi dob korisnika itd. Talijansko nadzorno tijelo nadalje navodi da bi jedna od mogućnosti mogla biti provjera dobi preko javne ili privatne pouzdane treće strane koja bi mogla potvrditi pojedinačne značajke (ovdje su to dob ili činjenica da je osoba starija od određene dobi) bez potrebe za otkrivanjem identiteta osobe²⁷¹. Osim toga, talijansko nadzorno tijelo upućuje na normu BSI PAS 1296:2018²⁷².
143. Talijansko nadzorno tijelo tvrdi da je, s obzirom na ozbiljne rizike kojima su djeca korisnici izložena, kao i prirodu, opseg, kontekst (društvene mreže) i svrhe obrade, društvo TTL trebalo barem uložiti napore u provedbu svih poznatih najsuvremenijih rješenja kako bi se izbjegli rizici povezani s obradom za djecu korisnike mlađe od 13 godina²⁷³.

²⁶⁶ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 5.–6. Talijansko nadzorno tijelo dalje navodi: „Osim tih zakonskih odredbi, nažalost treba uzeti u obzir prethodno navedene slučajeve o kojima su izvijestili mediji. Oni pokazuju, s jedne strane, da djeca korisnici ispod 13 godina ne mogu u potpunosti i na odgovarajući način shvatiti opasnosti koje vrebaju iza platforme društvene mreže; s druge strane, oni zahtijevaju činjenično strože, ciljane postupke procjene u vezi s mjerama koje provode voditelji obrade takvih platformi kako bi spriječili neovlašteni pristup. Te su činjenice pokazale da je vjerojatnost da će djeca korisnici mlađi od 13 godina lako pristupiti društvenim mrežama i spremno se koristiti tim mrežama i dalje zabrinjavajuće visoka ako se tehničke i organizacijske mjere za provjeru dobi ne pojačaju na odgovarajući način, što u konačnici ne podrazumijeva samo rizik od toga da dođe do jednako tragičnih događaja, nego općenito da su takvi korisnici izloženi opasnostima” (Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 6.).

²⁶⁷ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 6.

²⁶⁸ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 6.

²⁶⁹ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 6.–7.

²⁷⁰ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 6.

²⁷¹ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 6.

²⁷² British Standards Institution, PAS 1296:2018: Provjera dobi na internetu. Pružanje i korištenje usluga provjere dobi na internetu. Kodeks dobre prakse, objavljen 31. ožujka 2018.: <https://knowledge.bsigroup.com/products/online-age-checking-provision-and-use-of-online-age-check-services-code-of-practice/standard> (dalje u tekstu „**BSI PAS 1296:2018**”) (na koji se upućuje u prigovoru talijanskog nadzornog tijela, str. 6.).

²⁷³ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 7.

144. Prema mišljenju talijanskog nadzornog tijela, iz perspektive odgovornosti ne može se prihvatiti da vodeće tehnološki inovativno poduzeće kao što je TTL, koje svoje usluge uglavnom pruža mladim ili vrlo mladim korisnicima, nije čak ni pokušalo razviti učinkovitije mjere u usporedbi sa [REDACTED] te da nije predvidjelo nikakve mjere u slučaju neistinitih izjava tog korisnika osim prijave drugih korisnika²⁷⁴. Talijansko nadzorno tijelo nadalje podsjeća da je u ovom predmetu zabrana pristupa za djecu korisnike mlađe od 13 godina temeljni preduvjet koji trgovačko društvo mora ispuniti kako bi obavljalo svoje poslovanje te da bi, ako društvo ne može osigurati odgovarajuće zaštitne mjere, moralo prekinuti svoju osnovnu djelatnost sa svom povezanom obradom osobnih podataka²⁷⁵.
145. Na temelju prethodno navedenog, talijansko nadzorno tijelo smatra da su mjere za provjeru dobi koje je društvo TTL uvelo u pogledu djece korisnika ispod 13 godina nedostatne te da je u tom pogledu prekršen članak 25. Opće uredbe jer društvo TTL nije provelo odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi se osigurala i dokazala usklađenost s Općom uredbom; to je posebice tako uzimajući u obzir vjerojatnost i ozbiljnost rizika za prava i slobode pojedinaca, dob ispitanika i najnovija dostignuća²⁷⁶.
146. Naposljetku, talijansko nadzorno tijelo navodi da bi, kad bi nacrt odluke ostao nepromijenjen u tom pogledu, to podrazumijevalo znatne rizike za zaštitu prava ispitanika²⁷⁷. Prema mišljenju talijanskog nadzornog tijela, propust u pronalaženju predmetnog kršenja predstavljao bi opasan presedan jer se ne bi istaknula potreba za izmjenom aktivnosti obrade voditelja obrade i time bi se ugrozili ispitanici u tom pogledu²⁷⁸. To bi moglo potaknuti i druge voditelje obrade iz sektora društvenih mreža da provedu neodgovarajuće mjere provjere dobi i time povećati rizike za korisnike djece ispod 13 godina²⁷⁹.

5.3 Stajalište vodećeg nadzornog tijela o prigovoru

147. Irsko nadzorno tijelo smatra da prigovor talijanskog nadzornog tijela u vezi s kršenjem članka 25. Opće uredbe o zaštiti podataka predstavlja relevantan i obrazložen prigovor²⁸⁰. Međutim, irsko nadzorno tijelo navodi da ne namjerava slijediti prigovor talijanskog nadzornog tijela²⁸¹.
148. Irsko nadzorno tijelo u svojem složenom odgovoru prvo primjećuje da je talijansko nadzorno tijelo jedino predmetno nadzorno tijelo koje je izrazilo zabrinutost zbog predloženog ishoda procjene irskog nadzornog tijela o tome u kojoj je mjeri društvo TTL ispunilo svoje obveze u skladu s člankom 25. Opće uredbe o zaštiti podataka. Na temelju toga irsko nadzorno tijelo tvrdi da se stajalištem o konsenzusu, koje se dijeli među svim drugim predmetnim nadzornim tijelima, podupire zadržavanje analize i zaključak u nacrtu odluke²⁸².
149. Irsko nadzorno tijelo nadalje prima na znanje stajalište talijanskog nadzornog tijela da bi se voditelju obrade pri utvrđivanju kršenja članka 25. Opće uredbe o zaštiti podataka moglo naložiti da se „oslanja na javne ili privatne pouzdane treće strane koje „potvrđuju” pojedinačne

²⁷⁴ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 7.

²⁷⁵ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 7.

²⁷⁶ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 7.

²⁷⁷ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 8.

²⁷⁸ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 8.

²⁷⁹ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 8.

²⁸⁰ Procjena prigovora koju je provelo irsko nadzorno tijelo, str. 2.

²⁸¹ Složeni odgovor, str. 7.

²⁸² Složeni odgovor, str. 5.

značajke”²⁸³. Iako je, kako je prethodno navedeno u stavku 20. ove obvezujuće odluke, talijansko nadzorno tijelo povuklo dio svojeg prigovora koji se odnosi na zahtjev za nalog za usklađenost u skladu s člankom 58. stavkom 2. točkom (d) Opće uredbe u vezi s mogućim kršenjem članka 25. Opće uredbe, talijansko nadzorno tijelo uputilo je u svojem prigovoru na mehanizme certificiranja treće strane kao potporu svojem predloženom kršenju članka 25. Opće uredbe,²⁸⁴ a irsko nadzorno tijelo izrazilo je svoje stajalište o tim mehanizmima i u tom kontekstu. Irsko nadzorno tijelo navodi da, ne uzimajući u obzir pitanje mogu li takve usluge (jer se odnose na djecu) čak biti dostupne u svakoj državi članici, irsko nadzorno tijelo napominje da je ta konkretna metodologija samo jedna od različitih mogućih metoda navedenih u normi BSI PAS 1296:2018 koju bi voditelj obrade mogao odlučiti koristiti, samostalno ili u kombinaciji s drugim metodama, u svrhe „provjere dobi”²⁸⁵.

150. Kad je riječ o predviđenom ishodu, irsko nadzorno tijelo napominje da, ako se uzme u obzir prigovor talijanskog nadzornog tijela u pogledu kršenja članka 25. Opće uredbe, obveze voditelja obrade utvrđene Općom uredbom zahtijevaju da sam voditelj obrade utvrdi, na temelju svojeg jedinstvenog znanja o vlastitom poslovanju i aktivnostima obrade podataka, metode kojima će postići usklađenost sa svojim obvezama²⁸⁶.

151. Irsko nadzorno tijelo nadalje primjećuje rizik od nenamjernih posljedica ograničavanja smjernica koje se trenutačno pripremaju, na razini Europskog odbora za zaštitu podataka, na temu podataka djece²⁸⁷.

5.4 Analiza Odbora

5.4.1 Procjena toga je li prigovor bio relevantan i obrazložen

152. Prigovor talijanskog nadzornog tijela odnosi se na to „postoji li kršenje Opće uredbe o zaštiti podataka”²⁸⁸.

153. Talijansko nadzorno tijelo u svojem se prigovoru ne slaže²⁸⁹ s nalazom irskog nadzornog tijela iz nacrtu odluke da su tehničke i organizacijske mjere koje je društvo TTL provelo tijekom relevantnog razdoblja u pogledu samih postupaka provjere dobi bile u skladu s člankom 25. Opće uredbe²⁹⁰. Talijansko nadzorno tijelo traži od irskog nadzornog tijela da poništi taj nalaz i zaključi da je prekršen članak 25. Opće uredbe²⁹¹. Europski odbor za zaštitu podataka smatra da postoji jasna veza između prigovora talijanskog nadzornog tijela i nacrtu odluke²⁹² jer se prigovor talijanskog nadzornog tijela odnosi na konkretan pravni i činjenični sadržaj nacrtu odluke²⁹³ i, ako

²⁸³ Složeni odgovor, str. 5.

²⁸⁴ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 6 i 7.

²⁸⁵ Složeni odgovor, str. 5.

²⁸⁶ Složeni odgovor, str. 5.

²⁸⁷ Složeni odgovor, str. 4.

²⁸⁸ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o relevantnom i obrazloženom prigovoru, točka 24.

²⁸⁹ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 2., 4., 7.

²⁹⁰ Nacrt odluke, točke 210.–221., a posebno točka 221.

²⁹¹ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 2., 7.

²⁹² Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o relevantnom i obrazloženom prigovoru, točka 12.

²⁹³ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o relevantnom i obrazloženom prigovoru, točka 14. Konkretno, prigovor talijanskog nadzornog tijela odnosi se na istragu koju je provelo vodeće nadzorno tijelo o mjerama za provjeru dobi kako je navedeno u točkama 189.–221. nacrtu odluke (prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 2.) i na zaključak koji je irsko nadzorno tijelo donijelo u točki 221. nacrtu odluke.

se slijedi, doveo bi do drukčijeg zaključka o tome je li došlo do kršenja članka 25. Opće uredbe²⁹⁴. Europski odbor za zaštitu podataka prigovor stoga smatra **relevantnim**.

154. Europski odbor za zaštitu podataka prima na znanje stajalište društva TTL da prigovor talijanskog nadzornog tijela nije u skladu s „primjereno obrazloženim pragom” jer se u njemu ne navodi nikakvo utemeljeno ili potkrijepljeno obrazloženje za stajalište da mjere provjere dobi društva TTL koje su bile na snazi tijekom relevantnog razdoblja nisu bile u skladu s relevantnim najnovijim dostignućima tijekom relevantnog razdoblja niti je utvrđeno što su bila relevantna „najnovija dostignuća”²⁹⁵. Nadalje, društvo TTL tvrdi da talijansko nadzorno tijelo nije utvrdilo konkretnu pravnu pogrešku u nacrtu odluke u pogledu usklađenosti s člankom 25. stavkom 1. Opće uredbe i ono si samo proturječi pri procjeni relevantnog pravnog standarda²⁹⁶. Odbor primjećuje da je stajalište društva TTL povezano sa sadržajem prigovora koji se odnosi na njegovu osnovanost, a ne na njegovu dopuštenost. Odbor u sljedećim točkama procjenjuje ispunjava li prigovor talijanskog nadzornog tijela prag „obrazloženosti” u skladu s člankom 4. stavkom 24. Opće uredbe.
155. Odbor napominje da talijansko nadzorno tijelo u svojem prigovoru iznosi nekoliko pravnih i činjeničnih argumenata kako bi dokazalo zašto je društvo TTL prekršilo članak 25. Opće uredbe u ovom konkretnom predmetu²⁹⁷.
156. Kao prvo, talijansko nadzorno tijelo iznosi argumente kojima se dokazuje zašto su, na temelju brojeva koje je dostavilo društvo TTL i na koje se upućuje u nacrtu odluke²⁹⁸, metode provjere dobi koje primjenjuje društvo TTL „ozbiljno manjkave”²⁹⁹. Na primjer, prema mišljenju talijanskog nadzornog tijela, ti brojevi upućuju na neprimjerenost i slabu učinkovitost mjera koje je provelo društvo TTL, a tako velik broj korisnika djece ispod 13 godina nije prihvatljiv s obzirom na relevantne obveze na temelju zakona³⁰⁰. Kad je riječ o dobnoj granici koju je uspostavilo društvo TTL, talijansko nadzorno tijelo napominje da se ona može „lako izbjeći”³⁰¹ i da se čini da sustav koji se temelji na osobnim izjavama ne podrazumijeva nikakvu „razumnu vjerojatnost” učinkovitosti kojom bi se opravdala njegova primjena³⁰². Talijansko nadzorno tijelo također smatra da društvo TTL nije ispunilo svoju obvezu dokazivanja učinkovitosti mjera koje je uvelo³⁰³. Nadalje, talijansko nadzorno tijelo pita se zašto se svim preostalim mjerama na koje se poziva društvo TTL ne rješavaju rizici koji nastaju za djecu korisnike u ovom slučaju³⁰⁴.
157. Nadalje, talijansko nadzorno tijelo podsjeća da djeca zaslužuju posebnu zaštitu u pogledu obrade njihovih podataka upućivanjem na članak 24. stavak 4. Povelje Europske unije o temeljnim

²⁹⁴ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o relevantnom i obrazloženom prigovoru, točka 13.

²⁹⁵ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točke 6.2., 6.6. i 6.7.

²⁹⁶ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 6.8.

²⁹⁷ Vidjeti i prethodni odjeljak 5.2.

²⁹⁸ Konkretno, talijansko nadzorno tijelo upućuje na broj neuspjelih registracija i broj profila koji su uklonjeni nakon što je otkriveno da pripadaju korisnicima mlađima od 13 godina u razdoblju od 29. srpnja 2020. do 31. prosinca 2020. (prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 4.–5.).

²⁹⁹ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 4. – 5. (upućivanje na nacrt odluke, točka 211.).

³⁰⁰ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 5.

³⁰¹ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 5. „budući da je dovoljno da korisnik unese bilo koji datum rođenja kako bi se registrirao na platformi – s obzirom na to da se u toj fazi ne provodi nikakva provjera”.

³⁰² Talijansko nadzorno tijelo upućuje i na činjenicu da je [REDACTED] blokiran nakon neuspjele registracije i dovodi u pitanje relevantnost tog elementa za procjenu iz nacrtu odluke (prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 5.). Talijansko nadzorno tijelo nadalje tvrdi da se [REDACTED] ne treba smatrati učinkovitim odvratajućom mjerom (prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 6.).

³⁰³ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 5.

³⁰⁴ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 5.

pravima i uvodnu izjavu 38. Opće uredbe o zaštiti podataka³⁰⁵. Talijansko nadzorno tijelo iznosi argument da bi to trebalo uzeti u obzir pri procjeni mjera koje provodi voditelj obrade³⁰⁶. Talijansko nadzorno tijelo tvrdi da se, uzimajući u obzir posebne rizike koji proizlaze iz internetske obrade podataka koji se odnose na djecu korisnike mlađe od 13 godina u specifičnom kontekstu predmetne platforme društvene mreže i uzimajući u obzir statističke podatke i medijska izvješća, mjere koje je uvelo društvo TTL ne mogu smatrati „prikladnima i primjerenima“³⁰⁷.

158. Nadalje, talijansko nadzorno tijelo ističe druge dostupne mjere za provjeru dobi³⁰⁸ i navodi da je, „uzimajući u obzir ozbiljne rizike kojima su izložena djeca korisnici, kao i prirodu, opseg, kontekst (društvene mreže) i svrhe obrade, platforma trebala barem uložiti napore u provedbu svih poznatih najsuvremenijih rješenja kako bi se izbjegli rizici povezani s obradom za djecu korisnike mlađe od 13 godina“³⁰⁹. Talijansko nadzorno tijelo tvrdi da iz perspektive odgovornosti nije prihvatljivo da društvo TTL nije čak ni pokušalo razviti učinkovitije mjere³¹⁰.

159. Naposljetku, talijansko nadzorno tijelo jasno navodi kako bi njegova zatražena promjena dovela do drukčijeg zaključka³¹¹, tj. talijansko nadzorno tijelo traži od irskog nadzornog tijela da utvrdi da je došlo do kršenja članka 25. Opće uredbe jer voditelj obrade nije proveo odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi osigurao i kako bi mogao dokazati usklađenost s Općom uredbom³¹².

160. Europski odbor za zaštitu podataka stoga smatra da je prigovor „**obrazložen**“.

161. Kako bi prigovor zadovoljio prag utvrđen u članku 4. stavku 24. Opće uredbe, u njemu se mora jasno pokazati i važnost rizika koje predstavlja nacrt odluke³¹³.

162. Europski odbor za zaštitu podataka prima na znanje stajalište društva TTL da prigovor talijanskog nadzornog tijela ne ispunjava „značajan prag rizika u pogledu navodnog rizika za temeljna prava i slobode ispitanika“ jer prigovoru talijanskog nadzornog tijela u tom pogledu nedostaje specifičnosti³¹⁴.

163. Europski odbor za zaštitu podataka argument društva TTL ne smatra uvjerljivim i smatra da prigovor talijanskog nadzornog tijela jasno pokazuje rizik za prava ispitanika ako nacrt odluke ostane nepromijenjen. Talijansko nadzorno tijelo navodi da je vjerojatnost da korisnici mlađi od 13 godina lako pristupe i spremno se koriste društvenim mrežama i dalje zabrinjavajuće visoka ako se tehničke i organizacijske mjere za provjeru dobi ne ojačaju na odgovarajući način, što u konačnici sa sobom nosi rizik da takvi korisnici budu izloženi opasnostima³¹⁵. Talijansko nadzorno tijelo nadalje napominje da bi izostanak utvrđivanja kršenja članka 25. Opće uredbe u pogledu mjera koje je provelo društvo TTL i posljedično tome prihvaćanje praksi koje je dosad primjenjivalo društvo

³⁰⁵ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 5.

³⁰⁶ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 6.

³⁰⁷ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 6. Talijansko nadzorno tijelo također navodi da bi uzimanje u obzir činjenice da postoji visoka razina opasnosti za djecu korisnike trebalo značiti jednako visoku razinu predanosti društva TTL, zbog čega nijedna izvediva mjera ne bi trebala biti izvan područja primjene alata koje treba provesti (Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 6.).

³⁰⁸ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 6.–7.

³⁰⁹ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 7.

³¹⁰ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 7.

³¹¹ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o relevantnom i obrazloženom prigovoru, točka 16.

³¹² Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 7.

³¹³ Smjernice Odbora o relevantnom i obrazloženom prigovoru, točka 35.

³¹⁴ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 6.12.

³¹⁵ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 6.

TTL dovelo do opasnog presedana jer se time ne bi ukazalo na potrebu da se promjene aktivnosti obrade društva TTL i ugrozili bi se ispitanici čiji se podatci obrađuju i koje će taj voditelj obrade obrađivati³¹⁶. Štoviše, talijansko nadzorno tijelo ističe da bi drugi voditelji obrade iz sektora društvenih mreža mogli odlučiti provesti neodgovarajuće mjere provjere dobi, čime bi se pak povećali rizici za djecu korisnike mlađe od 13 godina³¹⁷.

164. S obzirom na prethodno navedeno, Odbor smatra da je prigovor talijanskog nadzornog tijela u pogledu postojanja kršenja članka 25. Opće uredbe **relevantan i obrazložen** u skladu s člankom 4. stavkom 24. Opće uredbe o zaštiti podataka.

5.4.2 Procjena osnovanosti

165. U skladu s člankom 65. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe, Odbor donosi obvezujuću odluku o svim pitanjima koja su predmet relevantnih i obrazloženih prigovora, a posebno o pitanju kršenja Opće uredbe o zaštiti podataka.

166. Odbor napominje da se u prigovoru talijanskog nadzornog tijela, za koji je u odjeljku 5.4.1. utvrđeno da je relevantan i obrazložen, traži od irskog nadzornog tijela da izmijeni nacrt odluke kako bi se utvrdilo kršenje članka 25. Opće uredbe o zaštiti podataka u mjeri u kojoj se odnosi na mjere provjere dobi koje je provelo društvo TTL na platformi TikTok.

167. Europski odbor za zaštitu podataka smatra da je, budući da talijansko nadzorno tijelo u svojem prigovoru ne razlikuje određene dijelove članka 25. Opće uredbe, na temelju njegova teksta i sadržaja, prigovor talijanskog nadzornog tijela posebno usmjeren na navodnu neusklađenost društva TTL s člankom 25. stavkom 1. Opće uredbe. Stoga opseg analize Odbora u ovom odjeljku obuhvaća pitanje je li društvo TTL prekršilo **članak 25. stavak 1. Opće uredbe o zaštiti podataka („tehnička zaštita podataka“)** u pogledu mjera provjere dobi koje je društvo TTL provelo u kontekstu platforme TikTok tijekom relevantnog razdoblja.

168. Pri procjeni osnovanosti prigovora talijanskog nadzornog tijela Odbor uzima u obzir i stajalište društva TTL o prigovoru i njegovim podnescima.

169. Odbor pritom podsjeća da, kako je navedeno u stavku 87. ove Obvezujuće odluke, argument irskog nadzornog tijela³¹⁸ da izostanak sličnih prigovora drugih predmetnih nadzornih tijela upućuje na konsenzus s tim predmetnim nadzornim tijelima ne utječe na procjenu osnovanosti koju Odbor provodi u ovom predmetu.

Stajalište društva TTL o prigovoru i njegovim podnescima

170. Društvo TTL tvrdi da je nalaz irskog nadzornog tijela u nacrtu odluke da su mjere provjere dobi koje je provodilo društvo TTL, a koje su uvedene tijekom relevantnog razdoblja bile u skladu s Općom uredbom, bio točan i potkrijepljen dokazima pred irskim nadzornim tijelom³¹⁹.

171. Kao prvo, društvo TTL tvrdi da talijansko nadzorno tijelo u svojem prigovoru nije dokazalo „najnovija dostignuća“ tijekom relevantnog razdoblja i da nije pokazalo kako je društvo TTL palo ispod tog standarda³²⁰. Društvo TTL posebice tvrdi da tijekom relevantnog razdoblja nisu postojala

³¹⁶ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 8.

³¹⁷ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 8.

³¹⁸ Vidjeti točku 148. predmetne obvezujuće odluke.

³¹⁹ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 6.16.

³²⁰ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 6.29.

univerzalno uspostavljena ili prihvaćena „najnovija dostignuća“ za internetske platforme te vrste te da tijekom relevantnog razdoblja nije bilo, pa čak nema ni danas, regulatornih smjernica kojima bi se odredilo što su to prikladni i učinkoviti mehanizmi provjere dobi³²¹. Društvo TTL tvrdi da nedostatak konkretnih smjernica u pogledu obrade podataka o djeci u skladu s Općom uredbom potvrđuje i činjenica da su različita nadzorna tijela nedavno provela javna savjetovanja o toj temi i da Europski odbor za zaštitu podataka priprema smjernice o obradi podataka o djeci³²². Društvo TTL nadalje se poziva na stručne dokaze [REDACTED] Izvješće stručnjaka [REDACTED]”, u Prilogu 2. Podnescima društva TTL u vezi s člankom 65., dalje u tekstu [REDACTED]), u kojem se utvrđuje da su mjere provjere dobi društva TTL tijekom relevantnog razdoblja bile povoljnije u usporedbi s praksama usporedivih industrijskih poduzeća i drugih sektora koji imaju dobno ograničenje³²³. Društvo TTL upućuje i na izjavu irskog nadzornog tijela u složenom odgovoru da su predmetna nadzorna tijela (uz iznimku talijanskog nadzornog tijela) suglasna da su mjere za provjeru dobi za društvo TTL bile primjerene tijekom relevantnog razdoblja³²⁴.

172. Kao drugo, društvo TTL tvrdi da se člankom 25. stavkom 1. Opće uredbe od voditelja obrade zahtijeva samo provedba „odgovarajućih” mjera koje se u tom trenutku moraju tumačiti u kontekstu regulatornog okruženja i industrijske prakse³²⁵. Društvo TTL tvrdi da standard „primjerenosti” znači da je voditelj obrade obvezan provesti mjere za određivanje dobi korisnika s odgovarajućom razinom sigurnosti (uzimajući u obzir različite čimbenike navedene u člancima 24. i 25. Opće uredbe, uključujući rizike koje predstavlja obrada), a ne s apsolutnom razinom sigurnosti³²⁶.

173. Prema mišljenju društva TTL, talijansko nadzorno tijelo nastoji pogrešno uvesti standard činjenične učinkovitosti, a ne primjerenosti, kada tvrdi da je kršenje članka 25. Opće uredbe o zaštiti podataka dokazano jer je društvo TTL identificiralo pojedince za koje se sumnja da su mlađi od 13 godina na platformi TikTok putem svojih različitih mjera provjere dobi³²⁷. Društvo TTL tvrdi da su neutralne provjere dobe i dopunske mjere koje su primijenjene ispunjavale obveze društva TTL u skladu s člankom 25. Opće uredbe, bile povoljnije u usporedbi sa suvremenim industrijskim praksama te da su bile „odgovarajuće”³²⁸.

³²¹ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točke 6.20.–6.23.

³²² Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točke 6.24.–6.25.

³²³ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točke 6.27.–6.28; [REDACTED] izvješće, odjeljci 6.2.1. i 6.2.3.

³²⁴ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 6.29.

³²⁵ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 6.31.

³²⁶ Društvo TTL nadalje tvrdi da je to stajalište „potkrijepljeno smjernicama koje su izdala nadzorna tijela”. Na primjer, ICO navodi da razina sigurnosti za provjeru dobi mora biti „primjerena rizicima za prava i slobode djece”, a ne apsolutni prag (Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 6.32.).

³²⁷ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točke 6.32.–6.33. TTL nadalje tvrdi u točkama 6.34.–6.35. svojih podnesaka: „Nijedna metoda provjere dobi nije 100 % učinkovita, a u prigovoru talijanskog nadzornog tijela trebalo bi na primjereno uzeti u obzir da, kao što je objašnjeno u prethodnoj točki 6.32., standard „primjerenosti” znači da je voditelj obrade dužan provesti mjere za utvrđivanje dobi korisnika s odgovarajućom razinom sigurnosti (uzimajući u obzir različite čimbenike iz članaka 24. i 25. Opće uredbe, uključujući rizike koje predstavlja obrada), a ne s apsolutnom razinom sigurnosti. Opća uredba o zaštiti podataka ne zahtijeva apsolutno isključenje maloljetnih korisnika s platforme, nego zahtijeva provedbu odgovarajućih mjera. U svakom slučaju, činjenica da TikTok aktivno otkriva i uklanja maloljetne račune, što je vidljivo iz brojki o uklanjanju navedenih u prigovoru talijanskog nadzornog tijela, dokaz je razumnih i pažljivo uložениh napora platforme TikTok da pojedince mlađe od 13 godina zadrži izvan platforme.”

³²⁸ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točke 6.37.–6.43. Kad je riječ o mjeri blokiranja [REDACTED], društvo TTL tvrdi da je „u skladu s Kodeksom o dizajnu prilagođenom dobi ICO-a, kojim se propisuje da vlastita izjava

174. Naposljetku, društvo TTL inzistira u tome da su mjere provjere dobi koje je provelo tijekom relevantnog razdoblja odražavale tadašnju najbolju praksu u smislu ravnoteže između njihove učinkovitosti i razmatranja smanjenja količine podataka u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (c) Opće uredbe o zaštiti podataka³²⁹.

Procjena o osnovanosti koju je proveo Odbor

175. Odbor podsjeća da se člankom 25. stavkom 1. Opće uredbe od voditelja obrade zahtijeva da zaštitu podataka uklope dizajnom u svoju obradu osobnih podataka i da se ona primjenjuje tijekom cijelog životnog ciklusa obrade. Temelj odredbe jest osigurati odgovarajuću i učinkovitu tehničku zaštitu podataka, što znači da bi voditelji obrade trebali moći dokazati da su proveli odgovarajuće mjere i zaštitne mjere u obradi osobnih podataka kako bi se osiguralo da su ispunjeni zahtjevi Opće uredbe te da su načela zaštite podataka te³³⁰ prava i slobode ispitanika djelotvorni³³¹.

176. Kao uvodnu napomenu, Odbor primjećuje da mjere koje je provelo društvo TTL (kako je opisano u prethodnim točkama 124.–125. ove obvezujuće odluke) čine dio *ex ante* i dio *ex post*. Dio *ex ante* sastoji se od koraka a) – c), dok dio *ex post* dio čine točke f) – i). Točke (d), (e) i (j) pružaju samo dodatne informacije o okolnostima mjera. Nadalje, treba napomenuti da, iako u kontekstu nacрта odluke irsko nadzorno tijelo i društvo TTL upućuju na „provjeru dobi”, zapravo se provodi malo provjere, tj. potvrđivanja podataka kao istinitih ili dokazivanja na temelju kvalitetnih dokaza³³². Samo jedan aspekt *ex post* mjera (identifikacija korisnika koji u opisu profila navedu da su mlađi od 13) predstavlja provjeru dobi korisnika. Preostale mjere nisu usmjerene na prikupljanje bilo kakvog oblika pouzdanih dokaza koji bi doista omogućili provjeru dobi. U tom pogledu društvo TTL to prepoznaje time što u točki (a) svoje rješenje naziva sustavom za provjeru dobi, a ne postupkom za provjeru dobi. Međutim, radi dosljednosti Odbor će u nastavku upućivati na *ex ante* i *ex post* mjere kao na mjere „provjere dobi”.

177. Odbor naglašava da, u kontekstu **članka 25. stavka 1. Opće uredbe**, zahtjev da mjere budu „odgovarajuće” znači da bi mjere i potrebne zaštitne mjere koje je proveo voditelj obrade trebale biti prikladne za postizanje predviđene svrhe, tj. moraju provoditi načela zaštite podataka i „učinkovito” osigurati prava ispitanika³³³. Odbor primjećuje da koncept „učinkovitosti” u kontekstu zakonodavstva o zaštiti podataka proizlazi iz cilja Opće uredbe da se osigura „učinkovita zaštita osobnih podataka u cijeloj Uniji”³³⁴.

178. Odbor se stoga ne slaže s tvrdnjom društva TTL da talijansko nadzorno tijelo prilikom procjene usklađenosti društva TTL s člankom 25. Opće uredbe nastoji uvesti standard „činjenične

može biti prikladna kada se upotrebljava u kombinaciji s drugim tehnikama, kao što je [REDACTED] (Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 6.42.).

³²⁹ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točke 6.44.–6.48.

³³⁰ Načela zaštite podataka kako su navedena u članku 5. Opće uredbe o zaštiti podataka.

³³¹ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0., točka 2. i Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 2.

³³² Vidjeti definiciju u rječniku Oxford English Dictionary <https://www.oed.com/view/Entry/222511?redirectedFrom=verify>.

³³³ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točke 7. i 8.

³³⁴ Uvodna izjava 11. Opće uredbe o zaštiti podataka. Vidjeti i sudsku praksu Suda Europske unije, npr. presuda Suda EU-a od 13. svibnja 2014., *Google Spain*, C-131/12, ECLI:EU:C:2014:317, točke 38., 53. i 58.

učinkovitosti”, a ne „primjerenosti” te da se u prigovoru talijanskog nadzornog tijela netočno razmatra učinkovitost mjera za provjeru dobi koje je provelo društvo TTL³³⁵.

179. Odbor naglašava i da, u skladu s načelom odgovornosti, društvo TTL kao voditelj obrade može dokazati svoju usklađenost s načelima zaštite podataka i svojim drugim obvezama iz Opće uredbe u vezi s predmetnom obradom³³⁶.

180. Iako se člankom 25. stavkom 1. Opće uredbe ne zahtijeva provedba bilo kakvih posebnih tehničkih i organizacijskih mjera, a voditelj obrade ima diskrecijsko pravo u pogledu odabira mjera i zaštitnih mjera, mjere i zaštitne mjere koje je odabrao voditelj obrade moraju biti osmišljene tako da budu pouzdane, uzimajući u obzir rizike povezane s obradom. Odbor smatra da je u skladu s člankom 25. stavkom 1. Opće uredbe zahtjev primjerenosti stoga usko povezan sa zahtjevom učinkovitosti³³⁷. Jesu li mjere koje je odabrao voditelj obrade u određenom slučaju primjerene ovisi o procjeni elemenata navedenih u članku 25. stavku 1. Opće uredbe o zaštiti podataka³³⁸.

181. Odbor stoga u nastavku analizira te elemente kako bi procijenio jesu li mjere provjere dobi koje je društvo TTL provelo u ovom slučaju u skladu s člankom 25. stavkom 1. Opće uredbe. Analizom će se pak obuhvatiti sljedeće: „priroda, opseg, kontekst i svrha obrade”, „rizici različitih razina vjerojatnosti i ozbiljnosti za prava i slobode pojedinaca koji proizlaze iz obrade podataka”, „najnovija dostignuća”, „trošak provedbe” i učinkovitost mjera koje provodi društvo TTL s obzirom na zahtjeve iz članka 25. stavka 1. Opće uredbe³³⁹. To će se provesti i za *ex ante* i za *ex post* mjere koje provodi voditelj obrade. Naposljetku, na temelju elemenata dostupnih Odboru u kontekstu ovog postupka, Odbor će procijeniti, u skladu s člankom 25. stavkom 1. Opće uredbe, jesu li mjere koje je provelo društvo TTL odgovarajuće u ovom konkretnom predmetu.

„priroda, opseg, kontekst i svrha obrade”

182. Odbor podsjeća da se pojam **prirode** odnosi na inherentne značajke obrade³⁴⁰. Kako je navedeno u nacrtu odluke, ovaj se predmet odnosi na obradu osobnih podataka djece mlađe od 13 godina u kontekstu platforme TikTok, na temelju mobilnih aplikacija i internetskih stranica, posebno u pogledu provjere dobi³⁴¹. Kako je navedeno u prigovoru talijanskog nadzornog tijela, platforma TikTok usluga je koja se nudi izravno djeci³⁴².

³³⁵ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točke 6.32–6.33. Odbor napominje da je društvo TTL u svojim podnescima uvelo pojam „činjenične učinkovitosti” i da se na njega kao takvog ne upućuje u prigovoru talijanskog nadzornog tijela.

³³⁶ Članak 5. stavak 2. i članak 24. Opće uredbe o zaštiti podataka i uvodna izjava 74. Opće uredbe o zaštiti podataka.

³³⁷ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0, točka 8. i Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 8.

³³⁸ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točke 14. i 17.

³³⁹ Članak 25. stavak 1. Opće uredbe o zaštiti podataka.

³⁴⁰ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0., točka 27. i Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 28.

³⁴¹ Nacrt odluke, točka 61.

³⁴² Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 6.

183. **Opseg** se odnosi na veličinu i raspon obrade³⁴³. Kako je prethodno opisano, društvo TTL ne zadržava podatke za određivanje približnog broja korisnika platforme TikTok za koje je utvrđeno da su mlađi od 13 godina kada su se pokušali registrirati u razdoblju od 29. srpnja 2020. do 31. prosinca 2020. te stoga pruža pretpostavljeni približan broj spriječenih registracija korisnika mlađih od 13 godina () i pretpostavljeni broj računa korisnika mlađih od 13 godina koje je samo društvo TTL proaktivno zatvorilo ()³⁴⁴. U Nacrtu odluke nadalje se napominje da je tijekom relevantnog razdoblja, unatoč naporima koje je uložilo društvo TTL, utvrđeno da je za otprilike približnog prosjeka djece korisnika platforme društva TTL utvrđeno da su mlađi od 13 godina te da broj djece mlađe od 13 godina koja su izbjegavala otkrivanje, a mogu i dalje izbjegavati otkrivanje, nije jasan³⁴⁵.
184. Kako je navedeno u prigovoru talijanskog nadzornog tijela, činjenica da je takva količina profila uklonjena znači da su mnoga djeca korisnici mlađi od 13 godina uspjeli lako pristupiti platformi i da su je upotrebljavali tijekom neodređenog razdoblja – ne zaboravljajući pritom korisnike platforme mlađe od 13 godina koji su još uvijek neotkriveni³⁴⁶. Nacrtom odluke utvrđuje se i da je društvo TTL obrađivalo osobne podatke barem one djece mlađe od 13 godina čiji je račun otkriven te da je, automatskim postavljanjem računa na „javno“, društvo TTL osiguralo da opseg obrade sadržaja društvenih mreža te djece mlađe od 13 godina bude potencijalno vrlo opsežan i da je bez ograničenja dostupan neodređenom broju osoba globalne publike³⁴⁷.
185. Kako je utvrđeno u nacrtu odluke, računi registriranih korisnika platforme TikTok bili su automatski postavljeni na „javno“³⁴⁸. To je, primjerice, značilo da je javni račun mogao vidjeti ne samo svaki pojedini korisnik platforme TikTok putem aplikacije i svaki pojedini korisnik platforme TikTok putem mrežnog mjesta, nego i uistinu neodređen broj osoba koje nisu registrirani korisnici platforme TikTok na mrežnom mjestu³⁴⁹. Posljedice toga posebno su ozbiljne i opsežne – sadržaju koji objavljuju djeca korisnici, uključujući one mlađe od 13 godina koji su ostali neotkriveni, na platformi TikTok na kojoj je račun bio automatski postavljen na „javno“ i nije na drugi način ograničen pojedinačnim postavkama videozapisa, moglo bi se pristupiti, pregledavati i na drugi ga način obrađivati izvan kontrole ispitanika i društva TTL³⁵⁰.
186. Predmetna obrada stoga je utjecala na velik broj osjetljivih osoba,³⁵¹ a opseg obrade njihovih osobnih podataka bio je potencijalno vrlo velik.
187. Odbor podsjeća da se pojam **konteksta** odnosi na okolnosti obrade³⁵². Europski odbor za zaštitu podataka ističe da se predmetna obrada odnosi na osobne podatke velikog broja posebno

³⁴³ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0., točka 27. i Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 28.

³⁴⁴ Vidjeti točku 127 predmetne obvezujuće odluke.

³⁴⁵ Nacrt odluke, točke 67. i 211.

³⁴⁶ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 5.

³⁴⁷ Nacrt odluke, točka 67.

³⁴⁸ Nacrt odluke, točke 80., 128.

³⁴⁹ Nacrt odluke, točka 160.

³⁵⁰ Nacrt odluke, točka 160.

³⁵¹ Vidjeti predmetnu obvezujuću odluku, prethodno navedene točke 127. i 183.–184.

³⁵² Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0., točka 27. i Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 28.

mlade djece, tj. djece mlađe od 13 godina, u kontekstu njihova korištenja platforme društvenih medija.

188. Člankom 24. stavkom 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima predviđa se da „u svakom djelovanju koje se odnosi na djecu, bez obzira na to provode li ga tijela javne vlasti ili privatne institucije, primarni cilj mora biti zaštita interesa djeteta.”³⁵³. Odbor podsjeća i na to da se, u skladu s člankom 3. stavkom 1. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima djeteta, „mora se prvenstveno voditi računa o interesima djeteta.”³⁵⁴. Kako je irsko nadzorno tijelo istaknulo u nacrtu odluke, a talijansko nadzorno tijelo u svojem prigovoru, u Općoj uredbi o zaštiti podataka djeca se priznaju kao osjetljiva kategorija pojedinaca. To je vidljivo u brojnim odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka³⁵⁵. Konkretno, u uvodnoj izjavi 38 Opće uredbe navodi se da „djeca zaslužuju posebnu zaštitu u pogledu svojih osobnih podataka budući mogu biti manje svjesna rizika, posljedica i predmetnih zaštitnih mjera te svojih prava u vezi s obradom osobnih podataka”³⁵⁶. Nadalje, kako je istaknulo talijansko nadzorno tijelo³⁵⁷, Općom uredbom o zaštiti podataka, primjerice njezinim člankom 8.,³⁵⁸ predviđaju se stroži zahtjevi za obradu osobnih podataka djece mlađe od 13 godina, a u nekim slučajevima, ovisno o zakonodavstvu države članice, čak i za djecu do 16 godina³⁵⁹.
189. Razmatranje posebne zaštite zajamčene za djecu posebno je važno u ovom slučaju jer je platforma TikTok usluga društvenih medija koja se nudi izravno djeci³⁶⁰, tj. radi se o ponudi usluga informacijskog društva koje se nude izravno djetetu³⁶¹.
190. Europski odbor za zaštitu podataka primjećuje i da je obrada osobnih podataka u središtu poslovanja društva TTL i da je zabrana pristupa platformi TikTok za djecu mlađu od 13 godina temeljni preduvjet koji TTL mora ispuniti kako bi mogao obavljati svoje poslovanje³⁶². Kao što ističe talijansko nadzorno tijelo, trgovačko društvo u protivnom bi moralo prekinuti svoju osnovnu djelatnost sa svom povezanom obradom osobnih podataka³⁶³.

³⁵³ Članak 24. stavak 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, kako je navedeno i u Prigovoru talijanskog nadzornog tijela, str. 5.

³⁵⁴ Članak 3. stavak 1. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima djeteta (donesena Rezolucijom 44/25 Opće skupštine Ujedinjenih naroda od 20. studenoga 1989.) u kojoj se navodi sljedeće: „U svim akcijama koje u svezi s djecom poduzimaju javne ili privatne ustanove socijalne skrbi, sudovi, državna uprava ili zakonodavna tijela, mora se prvenstveno voditi računa o interesima djeteta.”

³⁵⁵ Vidjeti i presudu Suda od 4. srpnja 2023. u predmetu *Meta Platforms et al. protiv Bundeskartellamt*, C-252/21, ECLI:EU:C:2023:537, točka 111.

³⁵⁶ Nacrt odluke, točka 69.; Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 5.

³⁵⁷ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 5. Talijansko nadzorno tijelo upućuje na članak 8. Opće uredbe o zaštiti podataka.

³⁵⁸ Članak 8. stavak 1. Opće uredbe o zaštiti podataka. Odbor podsjeća i na to da se člankom 6. stavkom 1. točkom (f) Opće uredbe, u kojem se upućuje na pravnu osnovu za obradu koja se sastoji od nužnosti obrade za potrebe legitimnih interesa voditelja obrade ili treće strane, posebno ističe slučaj u kojem je ispitanik dijete u kontekstu postupka odvagivanja koji treba provesti voditelj obrade. Odbor nadalje podsjeća da je, ako je ispitanik dijete, to također relevantan čimbenik koji voditelj obrade treba uzeti u obzir pri oslanjanju na članak 6. stavak 1. točku (b) Opće uredbe, vidjeti Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka 2/2019 o članku 6. stavku 1. točki (b) Opće uredbe o zaštiti podataka, točka 13.

³⁵⁹ Čl. 8. st. 1. Opće uredbe o zaštiti podataka.

³⁶⁰ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 6.

³⁶¹ Odbor za zaštitu podataka podsjeća da, kao što to izričito priznaje društvo TTL, ono nudi platformu TikTok korisnicima mlađim od 18 godina (nacrt odluke, točke 12. i 13.).

³⁶² Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 7.

³⁶³ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 7.

191. Nadalje, kako je talijansko nadzorno tijelo primijetilo u svojem prigovoru³⁶⁴, postoje brojna izvješća koja ukazuju na moguće opasnosti za djecu povezane s njihovom upotrebom platforme TikTok. Te je rizike priznalo i društvo TTL u svojoj procjeni učinka na zaštitu podataka ([REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]³⁶⁵).

192. **Svrha** se odnosi na ciljeve obrade³⁶⁶. Društvo TTL pruža platformu TikTok³⁶⁷. U nacrtu odluke navodi se da je „TikTok platforma društvenih medija usmjerena na videosadržaj koja omogućuje registriranim korisnicima da izrađuju i dijele videozapise različitih trajanja te da komuniciraju s drugim korisnicima putem poruka“³⁶⁸. Kako je navelo društvo TTL, ono je „pružalo globalnu platformu za zabavu koja je u svojoj srži osmišljena da korisnicima omogući izradu i dijeljenje videosadržaja, uživanje u videozapisima mnoštva autora i da izrazi svoju kreativnost na druge načine, primjerice interakcijom putem videozapisa, kako bi time izrazili nove perspektive i ideje“³⁶⁹.

193. Ta primarna svrha karakterizirala je način na koji funkcionira platforma TikTok³⁷⁰, dok TTL, kao privatno društvo, nastoji ostvariti komercijalni interes tako što provodi obradu u kontekstu svojih usluga. U tom pogledu Europski odbor za zaštitu podataka primjećuje da su broj korisnika platforme TikTok i razina njihova sudjelovanja u platformi TikTok u vezi s predmetnom obradom relevantni za komercijalne interese društva TTL.

„rizike različitih razina vjerojatnosti i ozbiljnosti za prava i slobode pojedinaca koji proizlaze iz obrade podataka“

194. Kao opću napomenu, Odbor podsjeća da pri provedbi analize rizika u pogledu usklađenosti s člankom 25. stavkom 1. Opće uredbe voditelj obrade mora utvrditi **rizike** za prava ispitanika i utvrditi **njihovu vjerojatnost i ozbiljnost** kako bi proveo mjere za učinkovito ublažavanje utvrđenih rizika³⁷¹. Tijekom procjena rizika ključno je provesti sustavnu i temeljitu procjenu obrade. Voditelj obrade uvijek mora provesti procjenu rizika za zaštitu podataka pojedinačno za svaku aktivnost obrade podataka i provjeriti učinkovitost predloženih odgovarajućih mjera i zaštitnih mjera³⁷².

³⁶⁴ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 6.

³⁶⁵ TTL Children’s Data and Age Relevant Design DPIA, Rizik (Procjena učinka na zaštitu podataka društva TTL u pogledu podataka o djeci i dizajna primjerenog dobi) rizik br. 1 na str. 31. i rizik n. 6 na str. 38 (na str. 32. i 39., društvo TTL opisuje mjere poduzete za ublažavanje tih rizika).

³⁶⁶ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0., točka 27. i Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 28.

³⁶⁷ Nacrt odluke, točke 7. i 10.

³⁶⁸ Nacrt odluke, stavak 5.

³⁶⁹ Nacrt odluke, točka 5., koja se odnosi na Podneske društva TTL o preliminarnom nacrtu odluke, točke 3.1.–3.2.

³⁷⁰ Podnesci društva TTL o preliminarnom nacrtu odluke, točka 3.2.

³⁷¹ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0., točka 29. i Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 30.

³⁷² Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0., točka 31. i Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 32.

195. Stoga je, u skladu sa zahtjevima iz članka 25. stavka 1. Opće uredbe, prije svega potrebno utvrditi rizike za prava i slobode ispitanika koje predstavlja kršenje načela zaštite podataka. Voditelj obrade mora uzeti u obzir vjerojatnost i ozbiljnost tih rizika i mora provesti mjere za njihovo učinkovito ublažavanje.
196. U uvodnoj izjavi 75. Opće uredbe navode se primjeri rizika za prava i slobode pojedinaca. Ti rizici mogu uključivati fizičku, materijalnu ili nematerijalnu štetu pojedincima³⁷³. U uvodnoj izjavi 76. Opće uredbe navedene su smjernice o tome kako bi se rizik trebao procjenjivati, tj. s obzirom na prirodu, opseg, kontekst i svrhe obrade te na temelju objektivne procjene³⁷⁴. Općom uredbom u člancima 24., 25., 32. i 35. primjenjuje se dosljedan pristup temeljen na riziku u cilju utvrđivanja odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera za zaštitu pojedinaca, njihovih osobnih podataka i usklađivanja sa zahtjevima Opće uredbe³⁷⁵.
197. Odbor prima na znanje da je društvo TTL provelo procjenu rizika u pogledu uporabe platforme TikTok od strane djece korisnika. U Prilogu 2. procjene učinka na zaštitu podataka društva TTL u pogledu podataka o djeci i dizajna primjerenog dobi³⁷⁶ utvrđuju se utvrđeni rizici, opis rizika, procjena razine rizika prije uvođenja mjera ublažavanja („inherentni rizik“), predložene mjere ublažavanja koje treba uvesti i procjena razine rizika nakon što se provedu relevantne mjere ublažavanja („preostali rizik“). Metodologija za izračun ukupne ocjene rizika za svaki rizik je sljedeća: [REDACTED]. To se primjenjuje i na inherentni rizik i na preostali rizik³⁷⁷.
198. U Procjeni učinka na zaštitu podataka društva TTL u pogledu podataka o djeci i dizajna primjerenog dobi utvrđeno je trinaest rizika za djecu korisnike³⁷⁸. To su:

[REDACTED]

³⁷³ Uvodna izjava 75. Opće uredbe o zaštiti podataka:

„Rizik za prava i obveze pojedinaca, različitih vjerojatnosti i ozbiljnosti, može proizaći iz obrade osobnih podataka koja bi mogla prouzročiti fizičku, materijalnu ili nematerijalnu štetu, posebno ako ta obrada može dovesti do diskriminacije, krađe identiteta ili prijevare, financijskog gubitka, štete za ugled, gubitka povjerljivosti osobnih podataka zaštićenih poslovnom tajnom, neovlaštenog obrnutog postupka pseudonimizacije, ili bilo koje druge znatne gospodarske ili društvene štete; ili ako ispitanici mogu biti uskraćeni za svoja prava i slobode ili spriječeni u obavljanju nadzora nad svojim osobnim podatcima; ako se obrađuju osobni podaci koji odaju rasno ili etničko podrijetlo, politička mišljenja, vjerska ili filozofska uvjerenja, članstvo u sindikatu i ako je riječ o obradi genetičkih podataka, podataka koji se odnose na zdravlje ili spolni život ili kaznene osude i kažnjiva djela ili povezane sigurnosne mjere; ako se procjenjuju osobni aspekti, osobito analiza ili predviđanje aspekata u vezi s učinkom na poslu, ekonomskim stanjem, zdravljem, osobnim preferencijama ili interesima, pouzdanošću ili ponašanjem, lokacijom ili kretanjem kako bi se izradili ili upotrebljavali osobni profili; ako se obrađuju osobni podaci osjetljivih pojedinaca, osobito djece; ili ako obrada uključuje veliku količinu osobnih podataka i utječe na velik broj ispitanika“ (naknadno istaknuto).

³⁷⁴ Uvodna izjava 26. Opće uredbe o zaštiti podataka.

³⁷⁵ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0, točka 28. i Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 29., u kojima se navodi i sljedeće: „Predmet zaštite uvijek je isti (pojedinci čiji se osobni podatci nastoje zaštititi), odnosi se na iste rizike (one za prava pojedinaca) i pritom se u obzir uzimaju isti uvjeti (priroda, opseg, kontekst i svrhe obrade).“

³⁷⁶ Procjena učinka na zaštitu podataka društva TTL u pogledu podataka o djeci i dizajna primjerenog dobi, Prilog 2.

³⁷⁷ Procjena učinka na zaštitu podataka društva TTL u pogledu podataka o djeci i dizajna primjerenog dobi, Prilog 2., dio A.

³⁷⁸ Procjena učinka na zaštitu podataka društva TTL u pogledu podataka o djeci i dizajna primjerenog dobi, dio B, Prilog 2; nacrt odluke, točka 90.

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

199. Kako je navedeno u nacrtu odluke, društvo TTL utvrđuje da je [REDACTED] [REDACTED]³⁷⁹ Kad je riječ o mjerama ublažavanja, društvo TTL utvrđuje da [REDACTED] [REDACTED]³⁸⁰. Međutim, irsko nadzorno tijelo u nacrtu odluke navodi da i dalje postoji visok rizik u smislu vjerojatnosti i ozbiljnosti³⁸¹.

200. Odbor prima na znanje da se društvo TTL ne slaže s tom kategorizacijom rizika jer društvo TTL smatra da su rizici koje je navelo irsko nadzorno tijelo u najboljem slučaju potencijalni i hipotetski rizici, a neki od njih su izvan područja primjene prava iz područja zaštite podataka³⁸². Međutim, kao prvo, Odbor napominje da nijedno predmetno nadzorno tijelo ne osporava procjenu razine rizika koju je provelo irsko nadzorno tijelo i, s druge strane, Odbor se slaže s ocjenom irskog nadzornog tijela u tom pogledu i ne smatra uvjerljivim argumente društva TTL.

201. Odbor na početku primjećuje da u nacrtu odluke irsko nadzorno tijelo napominje da se u procjeni učinka na zaštitu podataka društva TTL u pogledu podataka o djeci i dizajna primjerenog dobi ne utvrđuje ni rizik od toga da djeca mlađa od 13 godina pristupe platformi TikTok ni daljnji

³⁷⁹ Nacrt odluke, točka 91.

³⁸⁰ Nacrt odluke, točka 91.

³⁸¹ Nacrt odluke, točka 102.

³⁸² Podnesci društva TTL o preliminarnom nacrtu odluke, točke 4.18.–4.25.

rizici koji za njih iz toga mogu proizaći³⁸³. Odbor smatra da propust društva TTL da posebno procijeni rizike za djecu mlađu od 13 godina koja mogu pristupiti platformi TikTok ima jasne posljedice na sposobnost društva TTL da provede odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere u skladu s člankom 25. stavkom 1. Opće uredbe. Kako je prethodno navedeno³⁸⁴, procjena rizika potrebna je kako bi se provjerila potrebna učinkovitost i primjerenost predviđenih mjera i zaštitnih mjera.

202. Europski odbor za zaštitu podataka podsjeća da su djeca priznata kao osjetljive osobe na temelju Opće uredbe o zaštiti podataka³⁸⁵ i da se ovaj predmet odnosi na obradu osobnih podataka osobito mlade djece, tj. djece mlađe od 13 godina. Nadalje, Odbor primjećuje da samo društvo TTL utvrđuje da čak i za korisnike starije od 13 godina obuhvaćene učinkom na zaštitu podataka društva TTL u pogledu podataka o djeci i dizajna primjerenog dobi, [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]³⁸⁸.

203. Odbor se slaže s napomenom irskog nadzornog tijela da, kad je riječ o djeci korisnicima, uključujući djecu mlađu od 13 godina koja su trebala dobiti pristup platformi TikTok, zbog relevantnih javnih značajki platforme TikTok rizici za djecu korisnike uključuju: gubitak autonomije i kontrole nad svojim podacima te je moguće da postanu mete zlonamjernih aktera, s obzirom na javnu prirodu njihove upotrebe platforme TikTok; mogu postati meta mnogobrojnih potencijalno štetnih aktivnosti, uključujući internetsko iskorištavanje ili mamljenje na internetu ili pretrpjeti daljnju fizičku, materijalnu ili nematerijalnu štetu ako namjerno ili nenamjerno otkriju osobne podatke kojima se otkriva njihov identitet; rizik od društvene tjeskobe, problemi sa samopouzdanjem, vršnjačko nasilje ili pritisak vršnjaka³⁸⁹.

204. Odbor se slaže i s procjenom irskog nadzornog tijela da, iako se rizici utvrđeni u procjeni učinka na zaštitu podataka društva TTL u pogledu djece i dizajna primjerenog dobi primjenjuju jednako na djecu mlađu od 13 godina kao i na djecu stariju od 13 godina, rizici povezani s tim korisnicima postaju teži i ozbiljniji s obzirom na njihovu mladu dob te činjenicu da je platforma TikTok izričito nije namijenjena mlađima od 13 godina³⁹⁰. Društvo TTL objasnilo je da platformu TikTok pruža korisnicima koji su u dobi od 13 godina ili stariji³⁹¹. Platforma TikTok ima ocjenu sadržaja u trgovini Apple App s oznakom „12+“, a u trgovini Google Play uz nju se navode „Preporučene roditeljske smjernice“³⁹².

³⁸³ Nacrt odluke, točka 96.

³⁸⁴ Vidjeti točku 195. predmetne obvezujuće odluke.

³⁸⁵ Uvodne izjave 38. i 75. Opće uredbe o zaštiti podataka. Vidjeti i Smjernice Radne skupine iz članka 29. o procjeni učinka na zaštitu podataka, str. 9., u kojima se navodi da obradu osobnih podataka osjetljivih ispitanika, koja može uključivati djecu, treba uzeti u obzir prilikom procjene postojanja inherentnog visokog rizika.

³⁸⁶ Nacrt odluke, točka 91. Također, dio B procjene učinka na zaštitu podataka društva TTL u pogledu podataka o djeci i dizajna primjerenog dobi.

³⁸⁷ Društvo TTL definira preostali rizik kao „procjenu razine rizika nakon što su uvedene odgovarajuće mjere ublažavanja“. Procjena učinka na zaštitu podataka društva TTL u pogledu podataka o djeci i dizajna primjerenog dobi, str. 31.

³⁸⁸ Procjena učinka na zaštitu podataka društva TTL u pogledu podataka o djeci i dizajna primjerenog dobi, str. 32., 34. i 36.

³⁸⁹ Nacrt odluke, točke 93.–94.

³⁹⁰ Nacrt odluke, točka 96.

³⁹¹ Nacrt odluke, točka 12.

³⁹² Nacrt odluke, točka 12.

205. Nadalje, Odbor se slaže s irskim nadzornim tijelom u pogledu rizika utvrđenih u nacrtu odluke posebno za djecu mlađu od 13 godina koja su trebala dobiti pristup platformi TikTok³⁹³, posebno u pogledu rizika od pregledavanja i pristupa materijalima koji su štetni za tako mladu djecu ili nisu primjereni za djecu tako mladu, posebno s obzirom na to da platforma TikTok nije namijenjena djeci mlađoj od 13³⁹⁴.
206. Odbor podsjeća i na to da je irsko nadzorno tijelo u nacrtu odluke utvrdilo da automatske postavke računala na „javno“ izlažu objave korisnika djece na društvenim mrežama neodređenoj publici i da to predstavlja ozbiljan rizik za korisnike djece³⁹⁵. To je još važnije u odnosu na znatan broj djece mlađe od 13 godina koja su imala pristup platformi TikTok na neodređeno vrijeme³⁹⁶.
207. S obzirom na prethodno navedeno i uzimajući u obzir prirodu, opseg, kontekst i svrhe obrade, Odbor u svojem nacrtu odluke dijeli zaključak irskog nadzornog tijela iz njegova nacrtu odluke da predmetna obrada predstavlja visoke rizike i da su ti rizici povezani s obradom analizirani u nacrtu odluke bili visoki i u pogledu vjerojatnosti i u pogledu ozbiljnosti³⁹⁷.
208. Prethodno navedena procjena primjenjiva je i za *ex ante* i za *ex post* mjere.

„Najnovija dostignuća“ i „trošak provedbe“

209. U kontekstu članka 25., upućivanje na „**najnovija dostignuća**“ voditelje obrade obvezuje da pri utvrđivanju odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera uzmu u obzir postojeći napredak tehnologije koji je dostupan na tržištu³⁹⁸. U tom pogledu Odbor naglašava da je načelo odgovornosti sveobuhvatno i zahtijeva od voditelja obrade da preuzme svoju odgovornost pri odabiru mjera koje će se primjenjivati³⁹⁹.
210. U skladu s obvezama društva TTL u pogledu odgovornosti, društvo TTL je imalo obvezu razmotriti i procijeniti mjere dostupne na tržištu pri odabiru mjera za provjeru dobi koje je smatralo odgovarajućim tehničkim i organizacijskim mjerama⁴⁰⁰ u skladu s člankom 25. stavkom 1. Opće uredbe. Stoga, kad je riječ o procjeni najnovijih dostignuća, društvo TTL u konkretnom slučaju mora moći dokazati da je procijenilo i uzelo u obzir najsuvremenije mjere u pogledu provjere dobi kako bi se osigurala učinkovita provedba načela zaštite podataka i prava ispitanika.
211. Kao prvo, Odbor želi odgovoriti na podnesak društva TTL da tijekom relevantnog razdoblja nisu postojale regulatorne smjernice u kojima je utvrđeno što čini primjerene i djelotvorne mehanizme za provjeru dobi⁴⁰¹. U tom pogledu Odbor upućuje na točke 91.–92. ove obvezujuće odluke i podsjeća da obveze voditelja obrade izravno proizlaze iz Opće uredbe o zaštiti podataka. Provođenje obveza voditelja obrade iz članka 25. stavka 1. Opće uredbe da uzmu u obzir najnovija

³⁹³ Kao što je vidljivo iz prethodnih stavaka 183.–184., velik broj djece mlađe od 13 godina doista je imao pristup platformi TikTok tijekom relevantnog razdoblja.

³⁹⁴ Nacrt odluke, točka 94.

³⁹⁵ Nacrt odluke, točka 95.

³⁹⁶ Vidjeti točke 183.–184. predmetne obvezujuće odluke.

³⁹⁷ Nacrt odluke, točka 104.

³⁹⁸ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0., točka 19. i Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 19.

³⁹⁹ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 64.

⁴⁰⁰ Članak 5. stavak 2. i članak 24. Opće uredbe o zaštiti podataka, uvodna izjava 74. Opće uredbe o zaštiti podataka.

⁴⁰¹ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točke 6.20–6.25.

dostignuća nije uvjetovana postojanjem ikakvih dodatnih regulatornih smjernica u pogledu mjera koje treba provesti u određenom slučaju⁴⁰². Osim toga, činjenica da nadzorna tijela ili Odbor rade na budućim smjernicama u relevantnom području ne utječe na potrebu da voditelj obrade od samog početka ispunjava svoje obveze koje proizlaze iz Opće uredbe.

212. U svakom slučaju, Odbor ističe da su u njegovim Smjernicama 5/2020 o privoli postojale relevantne smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o provjeri dobi⁴⁰³.
213. Talijansko nadzorno tijelo u svojem prigovoru opisuje koncept kojim se od pouzdane treće strane traži da provjeri identitet i dob korisnika te se upućuje na normu BSI PAS 1296:2018⁴⁰⁴. Odbor ističe da koncept kojim se od pouzdane treće strane traži da provjeri identitet i dob korisnika već dugo postoji u nekim državama članicama⁴⁰⁵ te da je norma BSI PAS 1296:2018⁴⁰⁶ postojala tijekom relevantnog razdoblja. Ta norma Britanskog instituta za norme pružala je okvir za sustave provjere dobi i relevantna je za procjenu dostupnih mjera za provjeru dobi tijekom relevantnog razdoblja.
214. Nadalje, Odbor naglašava da pitanje provjere dobi nije novo pitanje niti je ograničeno na kontekst zaštite osobnih podataka⁴⁰⁷. Prakse u pogledu provjere dobi u drugim područjima moraju se uzeti u obzir pri procjeni pitanja što predstavlja „najnovija dostignuća” u kontekstu članka 25. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka⁴⁰⁸. Pojašnjenjem se elementi koje je utvrdio Odbor ne smatraju sveobuhvatnima.
215. Odbor ističe i da najnovija dostignuća nisu statički definirana u određenom vremenskom trenutku, već bi ih trebalo kontinuirano procjenjivati u kontekstu tehnološkog napretka. Ako voditelj obrade ne prati tehnološke promjene, to bi moglo dovesti do neusklađenosti s člankom 25. stavkom 1. Opće uredbe⁴⁰⁹.
216. U odgovoru na tvrdnju društva TTL da su mjere za provjeru dobi koje je provelo društvo TTL tijekom relevantnog razdoblja, prema stručnom izvješćem koje je podnijelo društvo TTL, povoljnije

⁴⁰² Budući da obveza proizlazi izravno iz Opće uredbe o zaštiti podataka. Vidjeti i Smjernice Odbora o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 10.

⁴⁰³ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka 5/2020 o privoli na temelju Uredbe 2016/679, verzija 1.1. objavljene 11. svibnja 2020. (dalje u tekstu „**Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o privoli**”), vidjeti odjeljak 7.1.3. Nadalje, Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 1.0, donesene su 13. studenoga 2019., tj. prije relevantnog razdoblja, a Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, donesene su 20. listopada 2020.

⁴⁰⁴ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 6.

⁴⁰⁵ Primjerice, njemačka služba Postident dostupna je barem od 2010.: https://web.archive.org/web/20100314082647/http://www.deutschepost.de/dpag?tab=1&skin=hi&check=yes&lang=de_DE&xmlFile=link1015473_1014871.

⁴⁰⁶ Britanski institut za norme, PAS 1296:2018: Provjera dobi na internetu. Pružanje i korištenje usluga provjere dobi na internetu. Kodeks prakse, objavljen 31. ožujka 2018.: <https://knowledge.bsigroup.com/products/online-age-checking-provision-and-use-of-online-age-check-services-code-of-practice/standard>.

⁴⁰⁷ Vidjeti Direktivu 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2018/1808, a posebno njezin članak 28.b kojim se platforme za razmjenu videozapisa obvezuju da, među ostalim, uspostave i primjenjuju sustave za provjeru dobi za korisnike platformi za razmjenu videozapisa u pogledu sadržaja koji bi mogao naštetiti fizičkom, psihičkom ili moralnom razvoju maloljetnika.

⁴⁰⁸ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 22.

⁴⁰⁹ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 20.

u usporedbi s onima njegovih konkurenata⁴¹⁰, Odbor ističe da se usklađenost određenog voditelja obrade s člankom 25. Opće uredbe procjenjuje na pojedinačnoj osnovi, uzimajući u obzir prirodu, kontekst, opseg i svrhu predmetne obrade, kao i rizik za temeljna prava i slobode pojedinaca u svakom pojedinom slučaju. Nadalje, moguće kršenje zakona koje počinji druga strana ne opravdava vlastito kršenje zakona. Odbor stoga taj argument ne smatra uvjerljivim.

217. Uzimajući u obzir elemente dostupne Odboru u kontekstu tog postupka, on smatra da u ovom konkretnom slučaju nema dovoljno informacija za konačnu procjenu, u skladu s člankom 25. stavkom 1. Opće uredbe, elementa najnovijih dostignuća u vezi s mjerama koje je provelo društvo TTL za provjeru dobi mlade djece u dobi od 13 godina i starije tijekom relevantnog razdoblja.
218. Naposljetku, kad je riječ o elementu „troška” iz članka 25. stavka 1. Opće uredbe, Odbor podsjeća da voditelj obrade ne mora trošiti nerazmjernu količinu resursa ako postoje alternativne mjere koje zahtijevaju manje resurse, ali su svejedno učinkovite. Međutim, odabranim se mjerama mora osigurati da se u okviru aktivnosti obrade koje je predvidio voditelj obrade osobni podatci ne obrađuju kršeći pritom načela zaštite podataka, neovisno o trošku⁴¹¹.
219. Odbor primjećuje da u ovom predmetu društvo TTL nije dostavilo nikakve podneske kojima se dokazuju nerazmjerni troškovi za provedbu mogućih dodatnih ili alternativnih mjera u pogledu provjere dobi na platformi TikTok. U svakom slučaju, Odbor se slaže s talijanskim nadzornim tijelom da bi najsuvremenije tehnološki inovativno poduzeće, kao što je TTL, koje se bavi uslugama društvenih medija namijenjenima djeci, trebalo biti u mogućnosti razmotriti sve dostupne mjere kako bi se osigurala njegova usklađenost s člankom 25. Opće uredbe o zaštiti podataka na učinkovit način⁴¹².

Jesu li tehničke i organizacijske mjere koje je društvo TTL provelo u pogledu provjere dobi bile „učinkovite”

220. Odbor podsjeća da je, kako je utvrđeno u nacrtu odluke⁴¹³, društvo TTL provelo tehničke i organizacijske mjere za provjeru dobi tijekom postupka registracije kako bi se djeci mlađoj od 13 godina onemogućio pristup platformi TikTok, kako je opisano u točkama od 124. do 125. ove obvezujuće odluke.
221. Odbor napominje da u skladu s člankom 25. stavkom 1. Opće uredbe, zahtjev da mjere budu „odgovarajuće” znači da bi mjere i potrebne zaštitne mjere koje provodi voditelj obrade podataka trebale biti prikladne za postizanje predviđene svrhe, tj. moraju „učinkovito” provoditi načela zaštite podataka navedena u članku 5. stavku 1. Opće uredbe⁴¹⁴.
222. S obzirom na prethodno navedeno, Odbor ocjenjuje učinkovitost ili doprinos učinkovitosti tehničkih i organizacijskih mjera koje je društvo TTL provelo u predmetnom slučaju.
223. Odbor podsjeća na načelo odgovornosti i napominje da je društvo TTL kao voditelj obrade podataka u ovom slučaju odgovorno i mora moći dokazati svoju usklađenost s načelima zaštite podataka u skladu s člankom 5. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka⁴¹⁵ i drugim njezinim

⁴¹⁰ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 6.28.

⁴¹¹ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točke 23.–25.

⁴¹² Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 7.

⁴¹³ Nacrt odluke, točke 190.–203.

⁴¹⁴ Smjernice Odbora o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 8.

⁴¹⁵ Članak 5. stavak 2. Opće uredbe o zaštiti podataka i uvodna izjava 74. Opće uredbe o zaštiti podataka.

odredbama. Prema načelu odgovornosti zahtijeva se da voditelj obrade „dokaže učinke mjera poduzetih radi zaštite prava ispitanika i objasni zašto se mjere smatraju primjerenima i učinkovitima”⁴¹⁶, čime se stavlja naglasak na element dokazivanja. Kad je riječ o zaštiti prava djece u skladu s Općom uredbom i utvrđivanju toga jesu li djeca stvarno time pogođena, voditelj obrade mora moći pokazati učinkovite mjere kako bi osigurao da je obrada njihovih osobnih podataka u skladu s načelima zaštite podataka o kojima se naknadno detaljno raspravljalo.

224. Stoga je društvo TTL odgovorno dokazati da je procijenilo izvedive alternative i odabralo odgovarajuće mjere za provjeru dobi uzimajući u obzir sve elemente navedene u članku 25. stavku 1. Opće uredbe. Konkretno, društvo TTL može dokazati učinkovitost mjera odabranih u određenom slučaju. To je posebno važno ako je dokazivanje sukladnosti povezano sa zaštitom osjetljivih osoba, kao što su djeca.

225. Kako je prethodno navedeno, analiza učinkovitosti iz članka 25. stavka 1. Opće uredbe odnosi se na provedbu načela zaštite podataka, tj. svih načela sadržanih u članku 5. Opće uredbe. U prigovoru talijanskog nadzornog tijela posebno se spominje načelo smanjenja količine podataka⁴¹⁷. U tom pogledu Odbor podsjeća da se člankom 5. stavkom 1. točkom (c) Opće uredbe od društva TTL zahtijeva da osigura da ono obrađuje samo osobne podatke koji su primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je nužno u odnosu na svrhu u koju se obrađuju. U skladu s Uvjetima pružanja usluga društva TTL, korisnici platforme TikTok⁴¹⁸ moraju imati najmanje 13 godina⁴¹⁹. Stoga, u svrhu pružanja usluge, tj. platforme TikTok⁴²⁰, društvo TTL može obrađivati samo osobne podatke korisnika u dobi od najmanje 13 godina⁴²¹. Društvo TTL u tu je svrhu trebalo provesti tehničke i organizacijske mjere.

226. Kako je prethodno navedeno⁴²², posebno velik broj korisnika mlađih od 13 godina mogao je pristupiti platformi TikTok, stoga je društvo TTL tijekom predmetnog razdoblja obradilo veliku količinu osobnih podataka osjetljivih ispitanika, tj. djece mlađe od 13 godina, iako to nije bilo potrebno u svrhu pružanja njegove usluge. S obzirom na tako veliku količinu osobnih podataka koje je društvo TTL slučajno obradilo, Odbor dijeli zabrinutost talijanskog⁴²³ nadzornog tijela zbog nedostatka TTL-ove učinkovite provedbe načela smanjenja količine podataka u ovom predmetu.

227. Kako je navedeno u točkama 182.–208. predmetne obvezujuće odluke, posebno zbog prirode obrade koja se odnosi na djecu mlađu od 13 godina i zbog konteksta u kojem je platforma društvenih medija dostupna velikom broju takve djece koja čine posebno osjetljive ispitanike kojima je potrebna posebna zaštita i s obzirom na visok rizik koji ta obrada predstavlja, Odbor

⁴¹⁶ Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o tehničkoj i integriranoj zaštiti podataka, verzija 2.0, točka 87.

⁴¹⁷ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 7.

⁴¹⁸ U pogledu svrhe platforme TikTok vidjeti točke 192.–193. predmetne obvezujuće odluke.

⁴¹⁹ Nacrt odluke, točka 12.

⁴²⁰ Nacrt odluke, točka 5., koja se odnosi na Podneske društva TTL o preliminarnom nacrtu odluke, točke 3.1.–3.2. Podnesci društva TTL o preliminarnom nacrtu odluke, točka 3.2.: „TikTok je pružao globalnu platformu za zabavu koja je u svojoj srži osmišljena da korisnicima omogući izradu i dijeljenje videosadržaja, uživanje u videozapisima mnoštva autora i da izraze svoju kreativnost na druge načine, primjerice interakcijom putem videozapisa, kako bi time izrazili nove perspektive i ideje”.

⁴²¹ U mjeri u kojoj je takva obrada osobnih podataka u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka.

⁴²² Vidjeti točke 183.–184. predmetne obvezujuće odluke.

⁴²³ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 7.

smatra da⁴²⁴ je potrebna posebno visoka razina učinkovitosti kako bi se ispunili zahtjevi iz članka 25. stavka 1. Opće uredbe. Uzimajući to u obzir, Odbor ne smatra da je situacija koja je analizirana u ovom predmetu takva da bi smanjena razina učinkovitosti bila primjerena. Mjere koje je provelo društvo TTL treba analizirati imajući to na umu.

228. Prilikom razmatranja razine „učinkovitosti” mjera koje je provodilo društvo TTL, Odbor prvo primjećuje stajalište talijanskog nadzornog tijela da se sustav za provjeru dobi može „jednostavno zaobići”⁴²⁵. Odbor se slaže da sam čimbenik da se sustav provjere dobi može „lako zaobići” predstavlja relevantan čimbenik s obzirom na djelotvornost postojećih mjera⁴²⁶.
229. Kao drugo, Odbor uzima u obzir navod društva TTL da „ako je osoba unijela datum rođenja koji je upućivao na to da je mlađa od 13 godina, jednostavno joj je rečeno da ne ispunjava uvjete za račun. Nepružanjem objašnjenja za razlog za predstavljanje „sustava za provjeru dobi” ili za sprječavanje potencijalnog korisnika u stvaranju računa, time se osiguravalo da pojedinci nisu bili poticani na davanje netočnog datuma rođenja”⁴²⁷. Iako Odbor prima na znanje da je sustav za provjeru dobi predstavljen na neutralan način, primjećuje da takva mjera sama po sebi ne osigurava dovoljno obeshrabrivanja pojedinaca da ne unose netočan datum rođenja. Kako je prethodno opisano⁴²⁸, datum rođenja predstavlja jedinu informaciju koju korisnik mora pružiti prije nego što ga se obavijesti o neispunjavanju uvjeta. Stoga nije nezamislivo da bi osoba mlađa od 13 godina mogla zaključiti da bi datum rođenja bio jedini čimbenik za procjenu njihovih uvjeta prihvatljivosti za pristup platformi TikTok.
230. Osim toga, kao i kad je riječ o metodama koje se temelje na nejasnoći, jednom kada se zna mjera zaobilaženja, ta se metoda može jednostavno podijeliti s drugima kako bi im se olakšalo zaobilaženje uspostavljene mjere. Naposljetku, Odbor prima na znanje činjenicu da je aplikacija TikTok ocijenjena kao 12+ u trgovini Apple store⁴²⁹, stoga bi pojedinac koji je zainteresiran za pristup platformi TikTok mogao lako zaključiti da je za pristup platformi TikTok trebao unijeti datum rođenja kojim bi naznačio da je stariji od 12 godina.
231. Odbor uzima u obzir i mehanizam blokiranja koji primjenjuje društvo TTL u kombinaciji s osobnom izjavom. Mehanizam koji je uspostavljen u praksi [REDACTED] je svaki uređaj [REDACTED]. Ne dovodeći u pitanje učinak [REDACTED] na razmatranu učinkovitost, taj mehanizam [REDACTED]. Stoga nije nezamislivo da su ispitanici mlađi od 13 godina zaključili da njihov nedostatak ispunjavanja [REDACTED] i zaključili da bi pokušaj [REDACTED]
232. Osim toga, [REDACTED] u skladu s procjenom učinka na zaštitu podataka društva TTL u pogledu podataka o djeci i dizajna primjerenog dobi, iznosi [REDACTED]⁴³⁰, što u praksi znači da bi osoba mlađa od 13 godina mogla [REDACTED]. Osim toga, [REDACTED]

⁴²⁴ Njemački Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud) utvrdio je u predmetu I ZR 102/05 na temelju predmeta Döring/Günter, MMR 2004, 231, 234, da je „pouzdanost sustava provjere dobi pretpostavljala eliminiranje jednostavnih, vidljivih i očitih mogućnosti za izbjegavanje mjera”.

⁴²⁵ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 5 i 7.

⁴²⁶ Vidjeti prethodnu bilješku 424.

⁴²⁷ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 6.39.

⁴²⁸ Točka 124. predmetne obvezujuće odluke.

⁴²⁹ Nacrt odluke, točka 190.

⁴³⁰ Procjena učinka na zaštitu podataka društva TTL u pogledu podataka o djeci i dizajna primjerenog dobi, str. 19., 3.a.iii. Odbor napominje da je predmetna procjena učinka na zaštitu podataka donesena 8. listopada 2020., stoga se čini da je to trajanje primjenjivo barem od tog trenutka.

██████████. Nakon što se korisnik, primjerice, prijavi ██████████, to više ne bi bilo relevantno. Stoga Odbor smatra da se mehanizmom blokiranja ne povećava znatno učinkovitost postupka *ex ante* provjere dobi.

233. Odbor nadalje ističe da se u ██████████ izvješću koje je podnijelo samo društvo TTL navodi da se u Smjernicama⁴³¹ Europskog odbora za zaštitu podataka o privoli navodi da „[u] nekim situacijama niskog rizika može biti primjereno zahtijevati od novog pretplatnika usluge da otkrije svoju godinu rođenja ili ispuni obrazac u kojem se navodi da je (odnosno nije) maloljetnik”⁴³². Međutim, u vlastitoj procjeni rizika društva TTL jasno se navodi ██████████⁴³³. Međutim, u ██████████ izvješću ne uzimaju se u obzir sljedeće točke Smjernica Europskog odbora za zaštitu podataka o privoli u kojima se navodi sljedeće: „U slučajevima niskog rizika može biti dovoljna provjera roditeljske odgovornosti putem e-pošte. S druge strane, u visokorizičnim slučajevima može biti primjereno zatražiti više dokaza kako bi voditelj obrade mogao provjeriti i zadržati informacije u skladu s člankom 7. stavkom 1. Opće uredbe. Usluge provjere pouzdane treće strane mogu ponuditi rješenja kojima se smanjuje količina osobnih podataka koju voditelj obrade mora obrađivati”⁴³⁴. Stoga se u Smjernicama Europskog odbora za zaštitu podataka o privoli jasno navodi da je u visokorizičnim slučajevima primjereno više dokaza ili dokazi veće kvalitete te se u tom pogledu upućuje na usluge provjere pouzdane treće strane (rješenje koje je talijansko nadzorno tijelo navelo u svojem prigovoru⁴³⁵).

234. Uzimajući u obzir prethodno navedeno⁴³⁶, s obzirom na „učinkovitost” *ex ante* mjera koje je provelo društvo TTL, Odbor izražava ozbiljne sumnje u to je li samoprovjera korisnika (čak i u kombinaciji s mehanizmom blokiranja) bilo dovoljno učinkovito rješenje za takvu visokorizičnu obradu. Osim toga, Odbor izražava ozbiljne sumnje u pogledu toga je li društvo TTL dokazalo, u skladu s načelom odgovornosti, mjerljivu učinkovitost provedenih *ex ante* mjera.

235. Kad je riječ o *ex post* mjerama, Odbor napominje da se sustav izvješćivanja ██████████
██████████. Nadalje, treba napomenuti da to nije sustavna
mjera ██████████

236. Druga *ex post* mjera temelji se na podudaranju⁴³⁷ ██████████
██████████ Taj mehanizam ovisi o korisnicima mlađima od 13 godina koji⁴³⁸ ██████████
██████████ . U slučajevima u kojima ██████████, takvi alati za moderiranje sadržaja neće biti učinkoviti. Društvo TTL također nije pružilo informacije koje su mu omogućile da dokaže da je zbog većine podudarnosti uistinu identificiran korisnik mlađi od 13 godina ili je li sustav podložan lažno pozitivnim rezultatima, tj. da se dokaže točnost algoritma.

237. Nadalje, u skladu s načelom odgovornosti, Odbor napominje da u dostupnim materijalima i podnescima društvo TTL nije dokazalo da se bilo koja od tih provjera i ██████████
██████████ obavljaju često i dovoljno pravodobno da bi se vrijeme tijekom kojeg takvi računi

⁴³¹ ██████████ izvješće, odjeljak 5.1.1.

⁴³² Smjernice Odbora o relevantnom i obrazloženom prigovoru, točka 135.

⁴³³ Vidjeti točku 125. predmetne obvezujuće odluke.

⁴³⁴ Smjernice Odbora o relevantnom i obrazloženom prigovoru, točka 137.

⁴³⁵ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 6.

⁴³⁶ Točke 194.–208. predmetne obvezujuće odluke.

⁴³⁷ Vidjeti točku 125. predmetne obvezujuće odluke.

⁴³⁸ Nacrt odluke, točke 196.–198.

ostaju aktivni na platformi TikTok svelo na najmanju moguću mjeru, kao što bi se moglo učiniti sa statističkim podacima o vremenskom trajanju između stvaranja računa korisnika mlađeg od 13 godina i naknadnog brisanja tog računa⁴³⁹.

238. Uzimajući u obzir prethodnu analizu, Odbor izražava sumnju u pogledu toga da su *ex post* mjere koje je društvo TTL provelo tijekom relevantnog razdoblja osigurale visoku razinu učinkovitosti.

Jesu li tehničke i organizacijske mjere koje je provelo društvo TTL bile „odgovarajuće” u skladu s člankom 25. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka

239. Kao posljednji korak analize, Odbor će razmotriti jesu li mjere za provjeru dobi koje je provelo društvo TTL tijekom relevantnog razdoblja bile odgovarajuće u skladu s člankom 25. stavkom 1. Opće uredbe⁴⁴⁰.

240. Odbor nadalje napominje da, kako bi se smatrale „odgovarajućima”, tehničke i organizacijske mjere za provjeru dobi koje odaberu voditelji obrade moraju biti u skladu s načelima zaštite podataka iz članka 5. Opće uredbe, na primjer s načelom smanjenja količine podataka iz članka 5. stavka 1. točke (c) Opće uredbe, te da moraju ispunjavati druge zahtjeve iz Opće uredbe.

241. Pri procjeni jesu li *ex ante* i *ex post* mjere koje primjenjuje voditelj obrade, uzimajući zajedno i u cjelini, odgovarajuće za postizanje cilja sprečavanja djece mlađe od 13 godina da se koriste platformom TikTok, Odbor uzima u obzir standard koji je utvrdio Sud EU-a. Iako mjere možda nisu dovoljno pouzdane kako bi se spriječilo prihvaćanje svih osoba mlađih od dopuštene dobi, mjerama se mora znatno smanjiti vjerojatnost takvog prihvaćanja koja bi postojala kad se ta metoda ne bi primjenjivala⁴⁴¹. Odbor izražava ozbiljne sumnje u pogledu toga da je društvo TTL dostavilo dostatne dokaze u skladu s člankom 5. stavkom 2. Opće uredbe za mjere na snazi kako bi se dokazalo da je njima „znatno smanjena” vjerojatnost da će djeca mlađa od 13 godina pristupiti platformi TikTok i koristiti se njome.

242. Za potrebe svoje procjene Odbor smatra da dodatne *ex post* mjere koje je uspostavilo društvo TTL same po sebi ne sprečavaju registraciju djece mlađe od 13 godina, već ublažavaju nedostatke *ex ante* mjera uklanjanjem računa koji pripadaju djeci mlađoj od 13 godina ako su identificirana kao takva. U tom bi pogledu teoretski mogla postojati *ex post* mjera s dovoljno visokom razinom točnosti i dovoljno kratkom odgodom uklanjanja identificiranih korisnika⁴⁴². Međutim, Odbor

⁴³⁹ Odbor također napominje da bi moglo biti potrebno određeno vrijeme za provedbu ljudskog preispitivanja u skladu s člankom 22. Opće uredbe, prema potrebi, što ne bi bilo zbog problema u okviru članka 22. Opće uredbe, nego rezultat *ex post* primjene mjera moderiranja sadržaja kako bi se ispravio nedostatak u pogledu *ex ante* mjera, tj. registracija korisnika mlađih od 13 godina.

⁴⁴⁰ U tom pogledu Odbor prima na znanje stajalište društva TTL da provedene mjere trebaju dovesti do odgovarajuće razine učinkovitosti i sigurnosti procjene dobi, a ne do apsolutne razine sigurnosti (Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 6.32.). Međutim, kao što je vidljivo iz procjene u pododjeljku 5.4.2. navedene obvezujuće odluke, Odbor procjenjuje mjere koje je provelo društvo TTL ne u odnosu na apsolutnu razinu sigurnosti i učinkovitosti, nego u odnosu na „odgovarajuću” razinu kako je predviđeno člankom 25. stavkom 1. Opće uredbe.

⁴⁴¹ Presuda Suda od 17. listopada 2013. u predmetu *Michael Schwarz protiv Stadt Bochum*, C-291/12, ECLI:EU:C:2013:670, točke 42. i 43.

⁴⁴² Ne dovodeći u pitanje budući rad Europskog odbora za zaštitu podataka ili nacionalnih nadzornih tijela, takva metoda može stvoriti rizike za druga temeljna prava.

ozbiljno sumnja da se u predmetnom slučaju postojećim *ex post* mjerama predviđa takva razina učinkovitosti kojom bi se ublažili prethodno navedeni nedostaci *ex ante* mjera⁴⁴³.

Zaključak

243. Uzimajući u obzir prethodno navedeno, Odbor izražava **ozbiljne sumnje u pogledu učinkovitosti** mjera za provjeru dobi koje je društvo TTL uspostavilo tijekom relevantnog razdoblja, a posebno u pogledu toga je li kombinacija *ex ante* i *ex post* mjera koje je provelo društvo TTL bila dovoljna da se učinkovitost dovede na razinu potrebnu u ovom predmetnom slučaju, uzimajući u obzir ozbiljnost rizika i veliki broj time pogođenih osjetljivih ispitanika.
244. Međutim, uzimajući u obzir elemente koji su mu dostupni u kontekstu tog postupka, Odbor podsjeća na to da mu nedostaju uvjerljive informacije o elementu najnovijih dostignuća u vezi s provjerom dobi tijekom relevantnog razdoblja⁴⁴⁴. Stoga Odbor **nema dovoljno informacija**, posebno u pogledu elementa najnovijih dostignuća, za **konačnu procjenu usklađenosti društva TTL s člankom 25. stavkom 1. Opće uredbe**. Odbor posljedično **ne može zaključiti da je** društvo TTL prekršilo članak 25. stavak 1. Opće uredbe.
245. S obzirom na ozbiljne sumnje izražene u pogledu učinkovitosti mjera koje je odabralo društvo TTL, Odbor zahtijeva od irskog nadzornog tijela da izmijeni zaključak naveden u točki 221. nacрта odluke u konačnoj odluci irskog nadzornog tijela u ovom predmetu, navodeći da se u ovom slučaju ne može zaključiti da su tehničke i organizacijske mjere u pogledu postupaka provjere dobi koje je provelo društvo TTL tijekom relevantnog razdoblja prekršile Opću uredbu o zaštiti podataka s obzirom na poduzete mjere i u kojoj je mjeri društvo TTL nastojalo osigurati da njegova platforma ostane dostupna samo onima iznad 13 godina.
246. Kao završnu napomenu, Odbor podsjeća da se primjerenost tehničkih i organizacijskih mjera koje treba provesti radi usklađivanja s člankom 25. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka redovito mijenja tijekom vremena zbog njihove povezanosti s najnovijim dostignućima i mogućih promjena relevantnih rizika. To je posebno važno u području provjere dobi. Voditelj obrade stoga mora periodično preispitivati jesu li primijenjene mjere i dalje odgovarajuće u tom trenutku, uzimajući u obzir sve čimbenike iz članka 25. stavka 1. Opće uredbe, s obzirom na njihov konkretni slučaj, a posebno na razinu rizika. Osim toga, voditelji obrade moraju osigurati da je svaka odabrana mjera u skladu s pravom EU-a i pravom država članica, posebno s Općom uredbom o zaštiti podataka.

⁴⁴³ Vidjeti točke 225.–234. prethodno navedene obvezujuće odluke.

⁴⁴⁴ Vidjeti točku 217. predmetne obvezujuće odluke.

6 O KOREKTIVNIM MJERAMA

6.1 Analiza vodećeg nadzornog tijela u nacrtu odluke

247. Irsko nadzorno tijelo u Nacrtu odluke predviđa uvođenje korektivnih ovlasti u vezi s utvrđenim kršenjima⁴⁴⁵, a posebno: naloga za usklađivanje postupaka obrade na temelju članka 58. stavka 2. točke (d) Opće uredbe, opomene u skladu s člankom 58. stavkom 2. točkom (b) Opće uredbe i upravnih novčanih kazni⁴⁴⁶.
248. Točnije, kad je riječ o predviđenom nalogu, irsko nadzorno tijelo nalaže društvu TTL da relevantnu obradu uskladi s člankom 5. stavkom 1. točkom (c), člankom 5. stavkom 1. točkom (f) i člankom 25. stavcima 1. i 2. te člankom 12. stavkom 1. i člankom 13. stavkom 1. točkom (e) Opće uredbe u mjeri u kojoj to još bude potrebno u roku od tri mjeseca od datuma obavijesti o svakoj konačnoj odluci⁴⁴⁷. Irsko nadzorno tijelo navodi da se relevantnim odredbama ne propisuje određeni oblik ili način obrade te da je dužnost društva TTL osigurati usklađenost⁴⁴⁸.
249. Kad je riječ o predviđenoj opomeni, irsko nadzorno tijelo navodi da je taj nalog „potreban i proporcionalan kao dodatak nalogu” jer se njime „službeno priznaje ozbiljna priroda kršenja” i „odvraća od buduće slične neusklađenosti”⁴⁴⁹.
250. Kad je riječ o upravnim novčanim kaznama, irsko nadzorno tijelo u nacrt odluke uključuje raspon predviđenih upravnih novčanih kazni koje će se izreći za kršenje članka 5. stavka 1. točke (c) i članka 25. stavaka 1. i 2. Opće uredbe⁴⁵⁰, za kršenje članka 5. stavka 1. točke (f) i članka 25. stavka 1. Opće uredbe⁴⁵¹ te za kršenje članka 12. stavka 1. i članka 13. stavka 1. točke (e) Opće uredbe⁴⁵².
251. Odbor napominje da nalog za usklađivanje i opomena koji su već predviđeni u nacrtu odluke ne podliježu prigovorima predmetnih nadzornih tijela i kao takvi nisu obuhvaćeni ovom obvezujućom odlukom.

⁴⁴⁵ Nacrtom odluke posebno se predviđa uvođenje korektivnih ovlasti u pogledu utvrđenih kršenja sljedećih odredbi:

- u pogledu tehničke i integrirane zaštite podataka društva TTL u vezi s obradom osobnih podataka djece korisnika: članak 5. stavak 1. točka (c), članak 5. stavak 1. točka (f), članak 24. stavak 1., članak 25. stavak 1. i članak 25. stavak 2. Opće uredbe o zaštiti podataka (nacrt odluke, točka 276.)
- u pogledu mjera za provjeru dobi društva TTL: Članak 24. stavak 1. Opće uredbe o zaštiti podataka (Nacrt odluke, točka 277.)
- u pogledu obveza transparentnosti društva TTL: Članak 12. stavak 1. i članak 13. stavak 1. točka (e) Opće uredbe o zaštiti podataka (Nacrt odluke, točka 278.)

⁴⁴⁶ Nacrt odluke, točka 413.

⁴⁴⁷ Nacrt odluke, točke 284.–286., 294.–297. i 413.

⁴⁴⁸ Nacrt odluke, točka 296.

⁴⁴⁹ Nacrt odluke, točke 300.–301.

⁴⁵⁰ Irsko nadzorno tijelo predlaže uvođenje novčane kazne od 55 milijuna do 100 milijuna EUR za to kršenje. (Nacrt odluke, točke 281., 371., 413.)

⁴⁵¹ Irsko nadzorno tijelo predlaže uvođenje novčane kazne od 55 milijuna do 100 milijuna EUR za to kršenje. (Nacrt odluke, točke 281., 371., 413.)

⁴⁵² Irsko nadzorno tijelo predlaže uvođenje novčane kazne od 110 milijuna do 180 milijuna EUR za to kršenje. (Nacrt odluke, točke 281., 371., 413.)

6.2 Sažetak prigovora predmetnih nadzornih tijela

252. **Njemačka nadzorna tijela ukazala su na potrebu za proširenjem naloga za usklađivanje** koji je irsko nadzorno tijelo predvidjelo u nacrtu odluke, na dodatnu povredu načela poštenosti na temelju članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe⁴⁵³. Prema mišljenju njemačkih nadzornih tijela, dodatni nalaz da je društvo TTL prekršilo članak 5. stavak 1. točku (a) Opće uredbe upotrebom tamnih obrazaca za navođenje djece korisnika tijekom relevantnog razdoblja⁴⁵⁴ izravno utječe na nužne administrativne mjere⁴⁵⁵.
253. Njemačka nadzorna tijela dodatno objašnjavaju način na koji se obrada društva TTL može uskladiti, na primjer na temelju činjenice da društvo TTL „mora ukloniti sve tamne obrasce i situacije u kojima se djecu korisnike potiče na donošenje odluka kojima se krši njihova privatnost, posebno onih koje su navedene [u prigovoru njemačkog nadzornog tijela]”⁴⁵⁶. Prema mišljenju njemačkih nadzornih tijela, time bi se znatan broj ispitanika zaštitio od (daljnjih) kršenja njihovih prava⁴⁵⁷.
254. Naposlijetku, njemačka nadzorna tijela navode da izostanak izmjena nacrtu odluke predstavlja znatan rizik za temeljna prava i slobode djece korisnika platforme TikTok jer ih „navođenje s pomoću tamnih obrazaca navodi na donošenje odluka s negativnim učinkom na zaštitu njihovih osobnih podataka (a time i njihovih temeljnih prava i sloboda)”⁴⁵⁸. Njemačka nadzorna tijela nadalje ističu da postoje znatni rizici s obzirom na to da platformu društva TTL „upotrebljavaju milijuni korisnika u Europi, uključujući milijune djece”⁴⁵⁹. Njemačka nadzorna tijela podsjećaju da, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 38. Opće uredbe, „djeca zaslužuju posebnu zaštitu u pogledu svojih osobnih podataka budući mogu biti manje svjesna rizika, posljedica i predmetnih zaštitnih mjera te svojih prava u vezi s obradom osobnih podataka”⁴⁶⁰ i „vjerojatnije je da će biti izloženi tamnim obrascima”⁴⁶¹.
255. Njemačka **nadzorna tijela** nadalje ističu prigovor na potrebu za prilagodbom **upravne novčane kazne**, koju bi trebalo ponovno procijeniti i povećati zbog utvrđivanja dodatnog kršenja načela poštenosti u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe⁴⁶². Prema mišljenju njemačkih nadzornih tijela, to je potrebno kako bi se osiguralo da novčana kazna ostane učinkovita, proporcionalna i odvraćajuća⁴⁶³.

256. **Talijansko nadzorno tijelo** u svojem prigovoru zahtijeva prilagodbu **upravne novčane kazne** u vezi s navodnim dodatnim kršenjem članka 25. Opće uredbe⁴⁶⁴. Talijansko nadzorno tijelo obrazlaže da bi njegov prigovor koji se odnosi na to dodatno kršenje trebao jasno utjecati na predviđene

⁴⁵³ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 8. Vidjeti prethodnu bilješku 4.

⁴⁵⁴ Za sažetak prigovora njemačkih nadzornih tijela u tom pogledu vidjeti prethodni odjeljak 4.2.

⁴⁵⁵ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 3.

⁴⁵⁶ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 8.

⁴⁵⁷ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 8.

⁴⁵⁸ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 7.

⁴⁵⁹ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 7.

⁴⁶⁰ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 7.

⁴⁶¹ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 7.

⁴⁶² Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 8.

⁴⁶³ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 3.

⁴⁶⁴ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 8. Vidjeti prethodni odjeljak 5.

korektivne mjere⁴⁶⁵. Talijansko nadzorno tijelo smatra da je potrebno uvesti upravnu novčanu kaznu, kako je navedeno u članku 83. stavku 4. točki (a) Opće uredbe, za to dodatno kršenje i u skladu s kriterijima utvrđenima u članku 83. stavku 3. Opće uredbe⁴⁶⁶. Prema mišljenju talijanskog nadzornog tijela, ta bi novčana kazna trebala biti povrh novčanih kazni koje su već predviđene u nacrtu odluke⁴⁶⁷.

257. Talijansko nadzorno tijelo tvrdi da procjena koja vodi do izračuna novčane kazne mora biti uistinu učinkovita i odvraćajuća⁴⁶⁸. Prema mišljenju talijanskog nadzornog tijela, ako nacrt odluke ostane nepromijenjen, to bi podrazumijevalo znatne rizike za zaštitu prava ispitanika⁴⁶⁹. Ako bi se zadržale mjere koje su trenutačno predviđene, velik broj ispitanika mlađih od 13 godina bio bi izložen rizicima različite prirode⁴⁷⁰. Prema mišljenju talijanskog nadzornog tijela, to znači da prava ispitanika ne bi bila učinkovito zaštićena te bi se voditelja obrade i druga trgovačka društva potaknulo da nastave s počinjenjem takvih kršenja prava⁴⁷¹.

6.3 Stajalište vodećeg nadzornog tijela o prigovorima

258. Kad je riječ o prigovoru **njemačkih nadzornih tijela u mjeri u kojoj se odnosi na nalog za usklađivanje**, irsko nadzorno tijelo dovodi u pitanje „bi li predloženi nalog za usklađivanje obrade ispunio zahtjeve iz uvodne izjave 129. Opće uredbe kako bi obvezujuće mjere bile „jasne i jednoznačne“⁴⁷². Irsko nadzorno tijelo tvrdi da su „uvjeti naloga koje su predložila njemačka nadzorna tijela vrlo općeniti i ne utvrđuju, s bilo kojim stupnjem specifičnosti, koje mjere voditelj obrade mora poduzeti“⁴⁷³. Nadalje, irsko nadzorno tijelo dovodi u pitanje mogućnost „izvršenje takvog naloga protiv voditelja obrade u slučaju percipiranog neispunjavanja obveza“⁴⁷⁴.

259. Kad je riječ o **prigovoru njemačkih nadzornih tijela u mjeri u kojoj se odnosi na upravnu novčanu kaznu**, irsko nadzorno tijelo ističe da „njemačka nadzorna tijela samo upućuju na to da bi novčanu kaznu trebalo „ponovno procijeniti i postaviti naviše“; međutim, u prigovoru njemačkih nadzornih tijela ne navodi se koji bi se od triju postojećih raspona novčanih kazni trebao ponovno procijeniti“⁴⁷⁵. Nadalje, u njemu se ne pružaju naznake o tome kako bi trebalo uzeti u obzir kriterije iz članka 83. stavka 2. Opće uredbe o zaštiti podataka⁴⁷⁶. Stoga, prema mišljenju irskog nadzornog tijela, „nemoguće je predvidjeti kako bi irsko nadzorno tijelo moglo postupiti u skladu s prigovorom, bilo da postupa samoinicijativno ili nakon obvezujuće odluke Europskog odbora za zaštitu podataka“⁴⁷⁷.

260. Osim toga, irsko nadzorno tijelo tvrdi da prigovor njemačkih nadzornih tijela (u pogledu dodatnog naloga za usklađivanje i upravne novčane kazne) nije „relevantan i obrazložen“ jer

⁴⁶⁵ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 2.

⁴⁶⁶ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 8.

⁴⁶⁷ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 8.

⁴⁶⁸ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 8.

⁴⁶⁹ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 8.

⁴⁷⁰ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 8.

⁴⁷¹ Prigovor talijanskog nadzornog tijela, str. 8.

⁴⁷² Složeni odgovor, str. 6.

⁴⁷³ Složeni odgovor, str. 6.–7.

⁴⁷⁴ Složeni odgovor, str. 7.

⁴⁷⁵ Složeni odgovor, str. 7.

⁴⁷⁶ Složeni odgovor, str. 7.

⁴⁷⁷ Složeni odgovor, str. 7.

„element korektivne mjere nije primjereno obrazložen i ne bavi se rizicima za temeljna prava i slobode ispitanika“⁴⁷⁸.

261. Kad je riječ o prigovoru talijanskog nadzornog tijela o upravnoj novčanoj kazni, irsko nadzorno tijelo smatra da talijansko nadzorno tijelo nije u dovoljnoj mjeri uzelo u obzir kriterije koje bi razmotriti pri uvođenju novčane kazne⁴⁷⁹. Umjesto toga, talijansko nadzorno tijelo ograničava se na prirodu kršenja i razinu štete koja je bila i koja može biti pretrpljena⁴⁸⁰. Irsko nadzorno tijelo nadalje smatra da, uzimajući u obzir sve opsežne pojedinosti o nizu pitanja koja bi se mogla smatrati relevantnima za potrebe članka 83. stavka 2. Opće uredbe u nacrtu odluke, „nije jasno zašto talijansko nadzorno tijelo nije pružilo dostatno obrazloženje kako bi potkrijepilo taj aspekt svojeg prigovora“⁴⁸¹. Naposljetku, prema mišljenju irskog nadzornog tijela, uz takav pristup visoke razine teško je zamisliti kako bi irsko nadzorno tijelo moglo slijediti taj aspekt prigovora, bilo na vlastitu inicijativu ili na temelju obvezujuće odluke Europskog odbora za zaštitu podataka⁴⁸². Osim toga, irsko nadzorno tijelo tvrdi da elementi korektivnih mjera u prigovoru talijanskog nadzornog tijela ne ispunjavaju prag utvrđen u članku 4. stavku 24. Opće uredbe jer „nisu primjereno obrazloženi i ne rješavaju na odgovarajući način rizike za temeljna prava i slobode ispitanika“⁴⁸³.

6.4 Analiza Europskog odbora za zaštitu podataka

6.4.1 Procjena jesu li prigovori relevantni i obrazloženi

262. Odbor smatra da prigovori talijanskog nadzornog tijela i njemačkih nadzornih tijela koji se odnose na upravnu novčanu kaznu ne razrađuju u dovoljnoj mjeri pravne ili činjenične argumente kojima bi se opravdala takva promjena u nacrtu odluke. Osim toga, kad je riječ o prigovoru njemačkih nadzornih tijela u pogledu upravne novčane kazne, Odbor smatra da se njime ne dokazuje dovoljno jasno važnost rizika koje nacrt odluke predstavlja za temeljna prava i slobode ispitanika ili za slobodan protok podataka unutar EGP-a. Stoga Odbor smatra da prigovori talijanskog i njemačkih nadzornih tijela u pogledu upravne novčane kazne **nisu dovoljno obrazloženi** i stoga ne ispunjavaju prag utvrđen u članku 4. stavku 24. Opće uredbe.

263. Kad je riječ o prigovoru njemačkih nadzornih tijela u pogledu potrebe za prilagodbom naloga za usklađivanje, on se odnosi na to „je li predviđeno djelovanje u odnosu na voditelja obrade u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka“⁴⁸⁴.

264. Prigovor njemačkih nadzornih tijela na nalog za usklađenost i njegovo obrazloženje usko su povezani s osnovnim prigovorom njemačkih nadzornih tijela kojim se od irskog nadzornog tijela traži da utvrdi dodatno kršenje načela poštenosti u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe⁴⁸⁵.

⁴⁷⁸ Procjena irskog nadzornog tijela u vezi s prigovorima, str. 2.

⁴⁷⁹ Složeni odgovor, str. 6.

⁴⁸⁰ Složeni odgovor, str. 6.

⁴⁸¹ Složeni odgovor, str. 6.

⁴⁸² Složeni odgovor, str. 6.

⁴⁸³ Procjena irskog nadzornog tijela u vezi s prigovorima, str. 2.

⁴⁸⁴ Čl. 4. st. 24. Opće uredbe o zaštiti podataka.

⁴⁸⁵ Vidjeti odjeljak 4. predmetne obvezujuće odluke.

265. Odbor smatra da je prigovor njemačkih nadzornih tijela izravno povezan s nacrtom odluke. Naime, kako bi se dokazalo da je društvo TTL, u kontekstu skočnog prozora za registraciju i skočnog prozora za objavu videozapisa, koristilo tamne obrasce koji su doveli do neusklađenosti s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe, prigovor njemačkih nadzornih tijela temelji se na sadržaju i analizi uključenima u nacrt odluke⁴⁸⁶. Ako bi se prigovor njemačkih nadzornih tijela uzeo u obzir, doveo bi do drukčijeg zaključka⁴⁸⁷ jer bi predloženi nalog za usklađivanje obrade⁴⁸⁸ bio proširen kako bi obuhvatio kršenje članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe. Stoga Odbor smatra da je prigovor **relevantan**.
266. Odbor podsjeća na opće stajalište društva TTL da prigovor njemačkih nadzornih tijela koji se odnosi na kršenje načela poštenosti ne ispunjava prag utvrđen u članku 4. stavku 24. Opće uredbe jer postavlja novo pitanje koje nije obuhvaćeno opsegom istrage i stoga bi ga trebalo odbaciti na početku⁴⁸⁹. Kad je riječ o tom pitanju, Odbor upućuje na svoju analizu iz prethodne točke 67. u kojoj Odbor uzima u obzir i stajališta društva TTL podataka o tom pitanju⁴⁹⁰.
267. Odbor primjećuje da se društvo TTL poziva na stajalište da je prigovor njemačkih nadzornih tijela, u mjeri u kojoj se odnosi na nalog za usklađivanje, formuliran u nejasnim pojmovima i da mu nedostaje specifičnosti u pogledu radnje koju voditelj obrade mora poduzeti, što znači da ne ispunjava zahtjeve iz uvodne izjave 129. Opće uredbe da obvezujuće mjere trebaju biti „jasne i jednoznačne”⁴⁹¹. Odbor će u nastavku ocijeniti je li prigovor njemačkih nadzornih tijela odgovarajuće obrazložen. Osim toga, Odbor primjećuje da je stajalište društva TTL povezano i sa sadržajem prigovora, koji se odnosi na njegovu osnovanost, a ne na njegovu dopuštenost.
268. U svojem prigovoru njemačka nadzorna tijela iznijela su, uz svoje obrazloženje o postojanju dodatnog kršenja načela poštenosti u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe⁴⁹², obrazloženje zašto bi u predmetnom slučaju trebalo uvesti nalog za usklađenost. Konkretno, njemačka nadzorna tijela navode da se moraju izvući pravne posljedice zaključka da je društvo TTL primjenjivalo tamne obrasce i da bi trebalo izmijeniti nalog za usklađivanje predviđen u nacrtu odluke kako bi se „uklonili svi tamni obrasci i situacije koji navode djecu korisnike na odluke kojima se krši njihova privatnost”⁴⁹³. Prema mišljenju njemačkih nadzornih tijela, potrebno je zaštititi znatan broj ispitanika od (daljnjih) kršenja njihovih prava⁴⁹⁴. Nadalje, njemačka nadzorna tijela u svojem prigovoru objašnjavaju, kako je navedeno u prethodnoj točki 252., kako bi nacrt odluke trebalo izmijeniti ako se prigovor uzme u obzir⁴⁹⁵, tj. predloženi nalog za usklađivanje obrade proširio bi se da obuhvati kršenje članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe.
269. Slijedom toga, Odbor smatra da je prigovor dovoljno **obrazložen** u pogledu zahtjeva za dodatnu korektivnu mjeru koja je zatražena u prigovoru njemačkih nadzornih tijela u ovom predmetnom slučaju, tj. naloga za usklađivanje obrade u skladu s člankom 58. stavkom 2. točkom (d) Opće uredbe.

⁴⁸⁶ Njemačka nadzorna tijela upućuju na, primjerice, točke 72., 128., 160., 162., 173., 255. nacrtu odluke (Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 4.–6.).

⁴⁸⁷ Smjernice Odbora o relevantnom i obrazloženom prigovoru, točka 13.

⁴⁸⁸ Nacrt odluke, točke 284.–286., 294.–297. i 413.

⁴⁸⁹ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točke 5.3, 7.2.

⁴⁹⁰ Prethodni odjeljak 4.4.1., a posebno točka 67. predmetne obvezujuće odluke.

⁴⁹¹ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 7.15.

⁴⁹² Vidjeti predmetnu obvezujuću odluku, odjeljak 4.2.

⁴⁹³ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 8.

⁴⁹⁴ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 8.

⁴⁹⁵ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 8.

270. Naposljetku, u prigovoru njemačkih nadzornih tijela navodi se važnost rizika koje predstavlja nacrt odluke u slučaju da se on ne izmijeni. Točnije, njemačka nadzorna tijela navode da izostanak izmjena nacrt odluke predstavlja znatan rizik za temeljna prava i slobode djece korisnika platforme TikTok jer ih „navođenje s pomoću tamnih obrazaca navodi na donošenje odluka s negativnim učinkom na zaštitu njihovih osobnih podataka (a time i njihovih temeljnih prava i sloboda)”⁴⁹⁶. Njemačka nadzorna tijela ističu i da bi se uključivanjem te korektivne mjere zaštitio znatan broj ispitanika od (daljnjih) kršenja njihovih prava, da djeca zaslužuju posebnu zaštitu s obzirom na uvodnu izjavu 38. Opće uredbe i da je vjerojatnije da će biti izložena tamnim obrascima⁴⁹⁷. Naposljetku, njemačka nadzorna tijela tvrde da „postoji rizik da bi drugi pružatelji usluga društvenih medija, u slučaju objave nacrt odluke u njegovoj trenutačnoj verziji, mogli to smatrati barem djelomično odriješanim rukama za upotrebu obrazaca koji navode na određene odluke i tamnih obrazaca”⁴⁹⁸. U tom pogledu Odbor smatra da prigovor njemačkih nadzornih tijela jasno pokazuje važnost rizika za prava i slobode ispitanika.

271. S obzirom na prethodno navedeno, Odbor smatra da je prigovor njemačkih nadzornih tijela u pogledu naloga za usklađivanje u vezi s kršenjem načela poštenosti na temelju članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe **relevantan i obrazložen** te da stoga ispunjava prag utvrđen u članku 4. stavku 24. Opće uredbe.

6.4.2 Procjena osnovanosti

272. Odbor smatra da prigovori njemačkih nadzornih tijela koje se smatra relevantnima i obrazloženima u ovom pododjeljku⁴⁹⁹ zahtijevaju procjenu toga treba li nacrt odluke izmijeniti u smislu predloženih korektivnih mjera. Konkretnije, Europski odbor za zaštitu podataka treba ocijeniti zahtjev za proširenje naloga o usklađenosti na društvo TTL⁵⁰⁰ kako bi se uključilo kršenje načela poštenosti iz članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe o zaštiti podataka koje je prethodno utvrđeno u odjeljku 4.4.2⁵⁰¹. Pri procjeni osnovanosti podnesenog prigovora Odbor uzima u obzir i stajalište društva TTL o prigovoru i njegove podneske.

273. Odbor napominje da društvo TTL tvrdi da prigovor njemačkih nadzornih tijela u pogledu dodatnog kršenja nije osnovan⁵⁰² i da, u pogledu zahtjeva njemačkih nadzornih tijela za nalog za usklađenost, društvo TTL navodi da je prigovor nejasan i da mu nedostaje specifičnosti u pogledu mjera koje voditelj obrade mora poduzeti⁵⁰³. Društvo TTL nadalje tvrdi da „Europski odbor za zaštitu podataka ne može usmjeriti [vodeće nadzorno tijelo] da donese određene korektivne mjere ako predmetno nadzorno tijelo nije detaljno iznijelo svoje smjernice”⁵⁰⁴.

274. Odbor podsjeća da, ako se utvrdi kršenje Opće uredbe, nadležna nadzorna tijela moraju primjereno reagirati kako bi ispravila to kršenje u skladu sa sredstvima koja su predviđena u članku

⁴⁹⁶ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 7.

⁴⁹⁷ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 7. Vidjeti i točku 254. predmetne obvezujuće odluke (odjeljak 6.2. te obvezujuće odluke).

⁴⁹⁸ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 7.

⁴⁹⁹ Vidjeti točku 270. predmetne obvezujuće odluke.

⁵⁰⁰ Nacrt odluke, točke 284.–286., 294.–297. i 413.

⁵⁰¹ Vidjeti posebno točku 118. predmetne obvezujuće odluke.

⁵⁰² Vidjeti točke od 93. do 97. predmetne obvezujuće odluke (u odjeljku 4.4.2.), kao i podneske društva TTL u vezi s člankom 65., točka 7.56.

⁵⁰³ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 7.15. na str. 27.

⁵⁰⁴ Podnesci društva TTL u vezi s člankom 65., točka 7.15. na str. 27.

58. stavku 2. Opće uredbe⁵⁰⁵. U skladu s uvodnom izjavom 129. Opće uredbe, sve korektivne mjere koje primjenjuje nadzorno tijelo u skladu s člankom 58. stavkom 2. Opće uredbe trebale bi biti „primjerene, nužne i razmjerne kako bi se osigurala usklađenost s Uredbom” s obzirom na sve okolnosti svakog pojedinačnog slučaja. Predmetna nadzorna tijela mogu u svojim relevantnim i obrazloženim prigovorima predložiti alternativne ili dodatne korektivne mjere uz one predviđene u nacrtu odluke ako smatraju da predviđene mjere ne ispunjavaju te zahtjeve⁵⁰⁶.
275. Uzimajući u obzir zaključak o dodatnom kršenju članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe utvrđen u prethodnom odjeljku 4.4.2., kao⁵⁰⁷ i vrstu i broj ispitanika na koje to kršenje utječe⁵⁰⁸, Odbor dijeli mišljenje njemačkih nadzornih tijela⁵⁰⁹ da bi se korektivnom mjerom odabranom u okolnostima ovog predmeta trebala nastojati uskladiti obrada društva TTL s Općom uredbom, čime bi se na najmanju moguću mjeru svela moguća šteta za ispitanike nastala kršenjem Opće uredbe⁵¹⁰.
276. Odbor smatra da je, kako bi se osigurala usklađenost i okončalo nanošenje štete ispitanicima, u ovom konkretnom slučaju primjereno, nužno i razmjerno izmijeniti nalog da društvo TTL uskladi obradu kako je predviđeno u nacrtu odluke kako bi se uključilo kršenje načela poštenosti iz članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe od strane društva TTL⁵¹¹. Tom bi se mjerom od društva TTL, kako su predložila njemačka nadzorna tijela u svojem prigovoru⁵¹², zahtijevalo da uspostavi potrebne tehničke i operativne mjere za postizanje usklađenosti, tj. da se uklone obmanjujući obrasci dizajna utvrđeni u točkama 109.–113. i 114.–116. ove obvezujuće odluke, uzimajući u obzir analizu Odbora iz točaka od 104.–107. i 117.–118. ove obvezujuće odluke.
277. Odbor prima na znanje da se u prigovoru njemačkih nadzornih tijela ne utvrđuje konkretan vremenski okvir za takav nalog ako ga bude trebalo uvesti. Odbor smatra da bi rok za usklađivanje s nalogom trebao biti razuman i razmjeran s obzirom na moguće štete za prava ispitanika i resurse dostupne voditelju obrade za postizanje usklađenosti.
278. Odbor podsjeća da se usklađenost s Općom uredbom može postići na različite načine te da je voditelj obrade odgovoran za utvrđivanje i provedbu odgovarajućih mjera kako bi svoje postupke obrade uskladio s Općom uredbom⁵¹³. U ovom slučaju društvo TTL mora ispraviti kršenje načela poštenosti iz članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe uklanjanjem obmanjujućih obrazaca dizajna u kontekstu skočnog prozora za registraciju⁵¹⁴ i skočnog prozora za objavu videozapisa⁵¹⁵ na platformi TikTok. Međutim, Odbor smatra da u ovom konkretnom slučaju društvo TTL može odlučiti

⁵⁰⁵ Presuda Suda od 16. srpnja 2020. u predmetu *Data Protection Commissioner protiv Facebook Ireland Limited i Maximilian Schrems*, C-311/18, ECLI:EU:C:2020:559, (u daljnjem tekstu: „C-311/18, **Schrems II**”), točka 111.

⁵⁰⁶ Uvodna izjava 129. Opće uredbe o zaštiti podataka. Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o članku 65. stavku 1. točki (a) Opće uredbe o zaštiti podataka verzija 1.0, točka 92. i Smjernice Europskog odbora za zaštitu podataka o članku 65. stavku 1. točki (a) Opće uredbe o zaštiti podataka verzija 2.0, točka 92.

⁵⁰⁷ Vidjeti točku 117. predmetne obvezujuće odluke (upućivanje na odjeljak 4.4.2.).

⁵⁰⁸ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 7.

⁵⁰⁹ Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 8.

⁵¹⁰ C-311/18 (**Schrems II**), točka 112.: „Iako nadzorno tijelo mora odrediti koja je mjera odgovarajuća i nužna te uzeti u obzir sve okolnosti [...] u tom određivanju, od nadzornog tijela ipak se zahtijeva da izvrši svoju odgovornost za osiguravanje potpune provedbe Opće uredbe o zaštiti podataka uz svu dužnu pažnju”.

⁵¹¹ Kako je utvrdio Europski odbor za zaštitu podataka u odjeljku 4. predmetne obvezujuće odluke.

⁵¹² Prigovor njemačkih nadzornih tijela, str. 8.

⁵¹³ Članak 4. stavak 24. Opće uredbe o zaštiti podataka.

⁵¹⁴ Vidjeti točke 111.–113. predmetne obvezujuće odluke.

⁵¹⁵ Vidjeti točke 114.–116. predmetne obvezujuće odluke.

o najprikladnijem načinu provedbe naloga za usklađenost u skladu sa svojim obvezama u pogledu odgovornosti⁵¹⁶.

279. Naposljetku, Odbor podsjeća da neusklađenost s nalogom koji je izdalo nadzorno tijelo može biti relevantna i u pogledu toga što podliježe upravnim novčanim kaznama u skladu s člankom 83. stavkom 6. Opće uredbe i u pogledu toga što je otegotni čimbenik za uvođenje upravnih novčanih kazni⁵¹⁷. Osim toga, istražne ovlasti nadzornih tijela omogućuju im da nalože pružanje svih informacija koje su im potrebne za obavljanje njihovih zadaća, uključujući provjeru usklađenosti s jednim od njihovih naloga⁵¹⁸.

280. Odbor stoga nalaže irskom nadzornom tijelu da proširi nalog za usklađivanje predviđen u njegovu nacrtu odluke⁵¹⁹ i da u svoju konačnu odluku uključi nalog za društvo TTL da svoju obradu u kontekstu skočnog prozora za registraciju i skočnog prozora za objavu videozapisa platforme TikTok uskladi s načelom poštenosti iz članka 5. stavka 1. točka (a) Opće uredbe. Konkretno, društvu TTL treba naložiti da ukloni obmanjujuće obrasce dizajna utvrđene u točkama 109.–113. i 114.–116. predmetne obvezujuće odluke, uzimajući u obzir analizu Odbora iz točki 104.–107. i 117.–118. predmetne obvezujuće odluke, u utvrđenom roku koji određuje irsko nadzorno tijelo.

7 OBVEZUJUĆA ODLUKA

281. S obzirom na prethodno navedeno i u skladu sa zadaćom Odbora na temelju članka 70. stavka 1. točke (t) Opće uredbe da izdaje obvezujuće odluke u skladu s člankom 65. Opće uredbe, Odbor donosi sljedeću obvezujuću odluku u skladu s člankom 65. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe:

O prigovoru koji se odnosi na moguće dodatno kršenje načela poštenosti

282. Odbor donosi odluku da prigovor njemačkih nadzornih tijela u pogledu dodatnog kršenja načela poštenosti od strane društva TTL na temelju članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe o zaštiti podataka ispunjava zahtjeve iz članka 4. stavka 24. Opće uredbe.

283. Odbor nalaže irskom nadzornom tijelu da u svoju konačnu odluku uključi dodatno kršenje, od strane društva TTL, načela poštenosti na temelju članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe u skladu s prethodnom analizom.

O prigovoru koji se odnosi na moguće kršenje članka 25. Opće uredbe o zaštiti podataka

284. Odbor odlučuje da prigovor talijanskog nadzornog tijela u pogledu postojanja kršenja, od strane društva TTL, članka 25. Opće uredbe, ispunjava zahtjeve iz članka 4. stavka 24. Opće uredbe.

285. Europski odbor za zaštitu podataka donosi odluku da, uzimajući u obzir elemente dostupne Europskom odboru za zaštitu podataka u kontekstu ovog postupka, nema dovoljno informacija za konačnu procjenu usklađenosti društva TTL s člankom 25. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka u pogledu mjera za provjeru dobi koje je društvo TTL provodilo na platformi TikTok tijekom relevantnog razdoblja.

⁵¹⁶ Čl. 5. st. 2. Opće uredbe o zaštiti podataka.

⁵¹⁷ Vidjeti članak 83. stavak 2. točku (i) Opće uredbe o zaštiti podataka.

⁵¹⁸ Čl. 58. st. 1. Opće uredbe o zaštiti podataka.

⁵¹⁹ Nacrt odluke, točke 284.–286., 294.–297. i 413.

286. S obzirom na ozbiljne sumnje izražene u pogledu učinkovitosti mjera koje je odabralo društvo TTL, Odbor zahtijeva od irskog nadzornog tijela da izmijeni zaključak naveden u točki 221. nacрта odluke u konačnoj odluci irskog nadzornog tijela u ovom predmetu, navodeći da se u ovom predmetu ne može zaključiti da su tehničke i organizacijske mjere u pogledu postupaka provjere dobi koje je samostalno provelo TTL tijekom relevantnog razdoblja prekršile Opću uredbu o zaštiti podataka s obzirom na poduzete mjere i u kojoj je mjeri TTL nastojao osigurati da njegova platforma ostane dostupna samo onima iznad 13 godina.

O prigovoru koji se odnosi na nalog za usklađivanje

287. Odbor donosi odluku da prigovor njemačkih nadzornih tijela o nalogu za usklađivanje obrade s Općom uredbom o zaštiti podataka na temelju članka 58. stavka 2. točke (d) Opće uredbe o zaštiti podataka, u vezi s dodatnim kršenjem načela poštenosti na temelju članka 5. stavka 1. točke (a) Opće uredbe o zaštiti podataka, ispunjava zahtjeve iz članka 4. stavka 24. Opće uredbe o zaštiti podataka.

288. Odbor upućuje irsko nadzorno tijelo da proširi nalog za usklađivanje predviđen u njegovu nacrtu odluke i da u svoju konačnu odluku uključi nalog za društvo TTL da svoju obradu u kontekstu skočnog prozora za registraciju i skočnog prozora za objavu videozapisa na platformi TikTok uskladi s načelom poštenosti u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe.

O prigovorima koji se odnose na upravnu novčanu kaznu

289. Odbor odlučuje da relevantni dijelovi prigovora njemačkih nadzornih tijela i talijanskog nadzornog tijela koji se posebno odnose na upravnu novčanu kaznu ne zadovoljavaju prag iz članka 4. stavka 24. Opće uredbe.

8 ZAVRŠNE NAPOMENE

290. Odbor upućuje ovu obvezujuću odluku vodećem nadzornom tijelu u ovom predmetu (irsko nadzorno tijelo) i svim predmetnim nadzornim tijelima, u skladu s člankom 65. stavkom 2. Opće uredbe.

291. U pogledu prigovora za koje je utvrđeno da ne ispunjavaju zahtjeve iz članka 4. stavka 24. Opće uredbe, Odbor ne zauzima nikakvo stajalište o osnovanosti ikakvih bitnih pitanja iznesenih u tom prigovoru. Odbor ponavlja da trenutna odluka ne utječe ni na kakve druge procjene koje će možda Odbor biti pozvan donijeti u drugim predmetima, uključujući predmete s istim strankama, uzimajući u obzir sadržaj relevantnog nacрта odluke i prigovore koje podnesu predmetna nadzorna tijela.

292. U skladu s člankom 65. stavkom 6. Opće uredbe, irsko nadzorno tijelo donosi svoju konačnu odluku na temelju obvezujuće odluke bez nepotrebne odgode, a najkasnije mjesec dana nakon što Odbor obavijesti o svojoj obvezujućoj odluci.

293. Irsko nadzorno tijelo obavješćuje Odbor o datumu kada voditelj obrade bude obaviješten o konačnoj odluci⁵²⁰. Ta obvezujuća odluka objavit će se u skladu s člankom 65. stavkom 5. Opće

⁵²⁰ Čl. 65. st. 6. Opće uredbe o zaštiti podataka.

uredbe bez odgode nakon što irsko nadzorno tijelo obavijesti voditelja obrade o svojoj konačnoj odluci⁵²¹.

294. Irsko nadzorno tijelo dostavit će svoju konačnu odluku Europskom odboru za zaštitu podataka⁵²². U skladu s člankom 70. stavkom 1. točkom (y) Opće uredbe konačna odluka irskog nadzornog tijela dostavljena Odboru uvrstit će se u registar odluka koje su bile predmet mehanizma konzistentnosti.

Za Europski odbor za zaštitu podataka

Predsjednica

(Anu Talus)

⁵²¹ Čl. 65. stavci 5. i 6. Opće uredbe o zaštiti podataka.

⁵²² Čl. 60. st. 7. Opće uredbe o zaštiti podataka.